

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA TRUTNOVA

2018 - 2020

OBSAH

Úvodní slovo

1. Komunitní plánování sociálních služeb	7
1.1. Komunitní plánování na úrovni Královéhradeckého kraje	7
1.2. Komunitní plánování ve městě Trutnově	7
2. Organizační struktura procesu komunitního plánování sociálních služeb (KPSS)	9
2.1. Garant procesu KPSS	9
2.2. Řídící skupina (ŘS)	9
2.3. Pracovní skupiny (PS)	10
2.4. Metodické vedení procesu KPSS	11
2.5. Koordinátor procesu KPSS	11
3. Sociodemografický popis města Trutnova	12
3.1. Základní demografické údaje území	12
3.2. Vzdělávání	15
3.3. Zdravotnictví	17
3.4. Bydlení	19
3.5. Doprava	19
3.6. Zaměstnanost	21
3.7. Nezaměstnanost	21
3.8. Sociální dávky (příspěvky)	23
3.9. Sociální služby a ostatní subjekty	25
3.10. Pohled sociálních pracovníků na sociální situaci ve městě	30
4. Strategická část - přehled priorit a opatření pracovních skupin	39
4.1. Činnost pracovních skupin – úvod	39
4.2. PS – rodiny s dětmi (RD)	40
4.3. PS – senioři (SE)	46
4.4. PS – osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním (OZP)	53
4.5. PS – osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života (OSV)	61
4.6. Zajištění procesu KPSS	67
5. Realizační fáze procesu KPSS	68
6. Závěr	69
7. Přílohy	70
7.1. Legislativní ukotvení procesu KPSS	70
7.2. Charakteristika poskytovatelů sociálních služeb s působností na území města	72
7.3. Analýza bydlení ve městě	90
7.4. Dotazníkové šetření mezi seniory	99
7.5. Přehled dotací z rozpočtu města poskytnutých v sociální oblasti v letech 2014 – 2017	102
7.6. Statistiky v rámci výkonu sociální práce a veřejného opatrovnictví v letech 2014 - 2017	106
7.7. Dotazníkové šetření Kontaktního centra RIAPS	112
7.8. Vnímání bezbariérovosti města osobami se zdravotním postižením	115
7.9. Statistické údaje z trutnovských základních škol	117
7.10. Mapy se školami (školskými zařízeními) a poskytovateli sociálních služeb	118

SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tabulky

- Tab. č. 1 - Data za správní obvod Trutnova - ORP (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 2 - Vývoj počtu obyvatel v letech 2011 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 3 - Vývoj pohybu obyvatel v letech 2010 – 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 4 - Přehled věkové struktury v letech 2010 – 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 5 - Průměrný věk obyvatel Trutnova v letech 2009 – 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 6 - Index stáří v letech 2009 – 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 7 - Přehled vývoje sňatečnosti a rozvodovosti na území Trutnova v letech 2010 – 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 8 - Vzdělanostní struktura v rámci ORP Trutnov v letech 2001 a 2011
- Tab. č. 9 - Přehled počtu lůžek ve zdravotnických zařízeních v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 10 - Vývoj počtu hospitalizovaných pacientů v ON Trutnov a. s. podle oddělení v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 11 - Přehled nezaměstnanosti ve městě Trutnově v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 12 - Přehled služeb sociální péče dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.
- Tab. č. 13 - Přehled služeb sociální prevence dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.
- Tab. č. 14 - Přehled služeb sociálního poradenství dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.
- Tab. č. 15 - Vývoj počtu dobrovolníků, dobrovolnických hodin v letech 2013 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 16 - Přehled organizací neziskového sektoru na území města (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 17 - Přehled počtu případů řešených OSPOD v rámci ORP Trutnov v letech 2015 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 18 - Počty vykázaných osob na území města Trutnova v letech 2013 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 19 - Počet klientů zjevného a skrytého bezdomovectví s počtem vykázaných kontaktů (stav k 30.09.2013)
- Tab. č. 20 - Přehled podle typu výkonu a počtu vykázaných činností (stav k 30.09.2013)
- Tab. č. 21 - Počet klientů zjevného a skrytého bezdomovectví s primární návykovou látkou alkohol (stav k 30.09.2013)
- Tab. č. 22 - Přehled podle typu výkonu a počtu vykázaných činností (stav k 30.09.2013)
- Tab. č. 23 - Přehled přestupků v letech 2016 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 24 - Přehled poskytnuté potravinové pomoci v letech 2015 – 2017 (rok 2015 jen září – prosinec)
- Tab. č. 25 - Přehled vykonaných konzultací pro obyvatele Trutnovska (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 26 - Přehled osob v exekuci: porovnání Trutnov, Královéhradecký kraj a ČR (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 27 - SWOT analýza RD
- Tab. č. 28 - SWOT analýza SE
- Tab. č. 29 - SWOT analýza OZP
- Tab. č. 30 - SWOT analýza OSV
- Tab. č. 31 - Struktura rozpracování priorit a opatření v akčním plánu
- Tab. č. 32 - Barevné domky Hajnice
- Tab. č. 33 - Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením KHK, o. p. s.

- Tab. č. 34 - Domov pro seniory Trutnov
- Tab. č. 35 - Most k životu o. p. s.
- Tab. č. 36 - Oblastní charita Trutnov
- Tab. č. 37 - Pečovatelská služba Trutnov
- Tab. č. 38 - Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov
- Tab. č. 39 - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.
- Tab. č. 40 - Stacionář mezi mosty Trutnov
- Tab. č. 41 - Základní informace o počtech bytů v majetku města Trutnova (stav k 31.01.2017)
- Tab. č. 42 - Rozmístění a počty bytů zvláštního určení v objektech na území města
- Tab. č. 43 - Přehled žádostí o byt v DPS v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 44 - Počty lůžek ve vybraných pobytových zařízeních v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 45 - Přehled ubytoven v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 46 - Poskytnuté dotace v letech 2014 – 2017 (žádosti předkládané do orgánů města Odborem SVŠZ - stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 47 - Poskytnuté dotace v letech 2014 – 2017 (žádosti předkládané do orgánů města Odborem finančním - stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 48 - Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2014 (stav k 31.12.2014)
- Tab. č. 49 - Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2015 (stav k 31.12.2015)
- Tab. č. 50 - Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2016 (stav k 31.12.2016)
- Tab. č. 51 - Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2017 (stav k 31.12.2017)
- Tab. č. 52 - Kapacity, počty tříd, oddělení a žáků trutnovských ZŠ (ŠD a ŠK) od školního roku 2006/2007 do 2017/2018 (stav k 31.12.2017)

Grafy

- Graf č. 1 - Přehled vývoje nezaměstnanosti před rokem 2014 v porovnání s KHK a ČR (v %)

Schémata

- Schéma č. 1 - Organizační struktura KPSS – město Trutnov
- Schéma č. 2 - Přehled tras linek MHD Trutnov

Mapy

- Mapa č. 1 - Mapa správního obvodu Trutnova - ORP
- Mapa č. 2 - Rozmístění škol a školských zařízení na území města Trutnova
- Mapa č. 3 - Rozmístění poskytovatelů sociálních služeb na území města Trutnova

Obrázky

- Obrázek č. 1 - Koncept pomoci osobám bez přístřeší

ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ARO	Anesteziologicko-resuscitační oddělení
a. s.	Akciová společnost
CDZ	Centrum duševního zdraví
CpKP	Centrum pro komunitní práci Střední Čechy, z. s.
CZPHK	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o.p.s. – okresní pracoviště Trutnov
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou s byty zvláštního určení
DnB	Doplatek na bydlení
HN	Hmotná nouze
HR programy	Harm Reduction programy (přístupy snižování či minimalizace poškození drogami u nemotivovaných osob)
IP	Individuální projekt
JIP	Jednotka intenzivní péče
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
KÚ KHK	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
MEBYS Trutnov	MEBYS správce nemovitostí Trutnov s.r.o.
MěÚ Trutnov	Městský úřad Trutnov
MHD	Městská hromadná doprava
MopD	Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu odůvodněných nákladů dítěte a nezbytných činností sociální právní ochrany dětí
MopN	Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytných nákladů
MopS	Mimořádná okamžitá pomoc z důvodů ohrožení osoby sociálním vyloučením
MopU	Mimořádná okamžitá pomoc z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí
MopV	Mimořádná okamžitá pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje
MopZ	Mimořádná okamžitá pomoc z důvodů hrozby vážné újmy na zdraví
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
NNO	Nestátní nezisková organizace
NRP	Náhradní rodinná péče
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
Odbor SVŠZ	Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví
oddělení SPOD	Oddělení sociálně-právní ochrany dětí
oddělení SPŠZ	Oddělení sociální péče, školství a zdravotnictví
OCH	Oblastní charita Trutnov
ON	Oblastní nemocnice Trutnov a. s.
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSV	Osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností - „osoby ohrožené sociálním vyloučením“ (pracovní skupina)

OZP	Osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním (pracovní skupina)
PnB	Příspěvek na bydlení
PnP	Příspěvek na péči
PnŽ	Příspěvek na živobytí
POÚ	Pověřený obecní úřad
PPP	Pedagogicko-psychologická porada
PS	Pracovní skupina
RD	Rodiny s dětmi (pracovní skupina)
RIAPS	Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb
RM	Rada města Trutnova
ŘS	Řídící skupina
SE	Senioři (pracovní skupina)
Síť SS KHK	Síť veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje
SONS Trutnov	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých Trutnov ČR, z. s. – pracoviště Trutnov
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SVČ	Středisko volného času, Trutnov
SZŠ	Střední zdravotnická škola
TIC	Turistické informační centrum
TP	Těžce postižení
UoZ	Uchazeč o zaměstnání
ÚP ČR, KoP Trutnov	Úřad práce České republiky, Kontaktní pracoviště Trutnov
ÚP ČR, KrP Hradec Králové	Úřad práce České republiky, Krajská pobočka Hradec Králové
VOŠZ	Vyšší odborná škola zdravotnická
ZDVOP	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
ZM	Zastupitelstvo města Trutnova
z. s.	Zapsaný spolek
ZTP	Zvlášť těžce postižení
ZTP/P	Zvlášť těžce postižení/průvodce
z. ú.	Zapsaný ústav
ZUŠ	Základní umělecká škola Trutnov

PŘEHLED OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Zákon č. 200/1990 Sb.	Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 117/1995 Sb.	Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 359/1999 Sb.	Zákon o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 128/2000 Sb.	Zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 129/2000 Sb.	Zákon o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 198/2002 Sb.	Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 561/2004 Sb.	Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 108/2006 Sb.	Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 111/2006 Sb.	Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 182/2006 Sb.	Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 237/2008 Sb.	Zákon č. 237/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 329/2011 Sb.	Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 89/2012 Sb.	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 250/2016 Sb.	Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
Zákon č. 251/2016 Sb.	Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
Vyhláška č. 505/2006 Sb.	Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
Vyhláška č. 398/2009 Sb.	Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
Vyhláška č. 388/2011 Sb.	Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek pro osoby se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů

Úvodní slovo

Vážení občané,

v každé společnosti jsou lidé a skupiny lidí, kteří jsou více zranitelní a potřebují pomoc ostatních. Nejsou to jen lidé se zdravotním postižením, ale také rodiny s dětmi, senioři a další. Ocitnou se v nepříznivé životní situaci, kdy jsou odkázáni na pomoc druhých a rodinní příslušníci či jejich nejbližší jim nejsou schopni potřebnou pomoc poskytnout. Čím je člověk starší, nemocnější nebo bezbrannější, tím víc potřebuje pomoc, podporu a porozumění druhých. A protože se zcela věrohodně tvrdí, že vyspělá společnost se pozná podle toho, jak se dokáže postarat o své nejslabší jedince, je mým velkým přáním, aby i v tomto ohledu byl Trutnov vyspělým městem.

K tomu má posloužit i komunitní plán sociálních služeb, který právě držíte v rukou. Zpracovaný materiál je výsledkem intenzivní práce jednotlivých pracovních skupin, jejichž vedoucí se scházeli na koordinačních schůzkách, kde si vzájemně sdělovali získané poznatky.

Děkuji všem, kteří se na zpracování komunitního plánu podíleli, protože jim není lhostejná kvalita života v Trutnově a v nejbližším okolí. Zejména pak děkuji těm, kteří uvedené služby poskytují. Díky nim nemusíme být na nejrůznější problémy, které nám život přináší, sami. A to je velké štěstí.

Válce zmar, míru zdar, nazdar!!!...

Mgr. Tomáš Hendrych
místostarosta

1. Komunitní plánování sociálních služeb

Každý člověk se může někdy dostat do nepříznivé životní situace, kdy mu nestačí vlastní síly a nemá možnost postarat se o sebe nebo o své blízké. Aby se mohl s touto situací úspěšně vypořádat, musí se velmi často obracet o pomoc na příslušného poskytovatele sociálních služeb, který by měl být v ideálním případě kvalitní, časově a cenově dostupný.

Smyslem plánování v sociální oblasti je společně se dohodnout na tom, jaké sociální služby je třeba mít pro případ nepříznivé životní situace k dispozici. Obecně závazné právní normy, které upravují plánování sociálních služeb, jsou uvedeny v příloze č. 7.1.

Komunitní plánování patří mezi metody s největším přínosem pro obec či příslušný region. Do procesu komunitního plánování sociálních služeb se zapojuje široká veřejnost, tedy zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé sociálních služeb. Tato metoda podporuje v maximální možné míře demokratický způsob rozhodování v dané oblasti, a to na jedné straně s cílem zefektivnit počet, kapacitní možnosti, dostupnost a kvalitu sociálních služeb na místní úrovni, a na straně druhé hospodárnost vynakládání veřejných finančních prostředků.

1.1. Komunitní plánování na úrovni Královéhradeckého kraje

Královéhradecký kraj se do procesu komunitního plánování sociálních služeb zapojoval nejprve prostřednictvím projektů, které byly s touto metodou úzce spjaty. Faktické plánování v dané oblasti bylo zahájeno v návaznosti na „Projekt standardizace a zefektivnění sociálních služeb formou komunitní spolupráce v Královéhradeckém kraji 2003 - 2005“. Od roku 2007 Královéhradecký kraj zpracovává v pravidelných intervalech aktualizace plánů rozvoje sociálních služeb pro následující období a současně tyto plány vyhodnocuje.

Aktuální verze Střednědobého plánu sociálních služeb Královéhradeckého kraje je k dispozici na [webových stránkách kraje](#).

Při zpracování plánů rozvoje sociálních služeb a schvalování sítě veřejně podporovaných sociálních služeb vychází kraj z potřeb jednotlivých obcí a regionů. Aby byla zpětná vazba pokud možno systémová, rozhodl se Královéhradecký kraj motivovat obce ke zpracování střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb na místní úrovni, a to prostřednictvím projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje pod číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0002819“, jehož cílem je zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb. V souvislosti s tímto projektem se do komunitního plánování sociálních služeb zapojilo i město Trutnov.

Zdroj: Webové stránky Královéhradeckého kraje

1.2. Komunitní plánování ve městě Trutnově

Hlavním impulsem pro uplatnění metody komunitního plánování ve městě se stal jeden z projektů [Strategického plánu města Trutnova](#), který byl schválen usnesením Zastupitelstva města Trutnova č. 2015-261/5 ze dne 7.12.2015. Tento projekt (viz Oblast: C - Kvalita života, Záměr: C.4 - Sociální a zdravotní služby, Projekt: C.4.1 - Rozvoj sociálních služeb) zahrnuje zpracování Komunitního plánu sociálních služeb, následnou realizaci naplánovaných aktivit a prezentaci nabídky sociálních a zdravotních služeb ve městě a okolí.

S ohledem na výše uvedený výstup strategického plánu využil Trutnov nabídku Královéhradeckého kraje k zapojení se do připravovaného projektu „Podpora procesů ve službách“ Operačního programu Zaměstnanost, číslo výzvy 03_15_007. Projektové záměry města, mezi kterými bylo mj. i zpracování komunitního plánu sociálních služeb pro území Trutnova, schválila Rada města Trutnova usnesením č. 2016-84/2 ze dne 25.01.2016.

V souvislosti s účastí ve zmiňovaném projektu Královéhradeckého kraje obdrželo město dne 30.09.2016 výzvu k účasti v jednacím řízení bez uveřejnění, a to v rámci veřejné zakázky na služby s názvem „Podpora procesu plánování sociálních služeb a rozvoje místního partnerství v sociální oblasti na území obce Trutnov“. Účast města v tomto řízení schválila Rada města

Trutnova usnesením RM_2016-1036/19 ze dne 10.10.2016. V prosinci 2016 tak byl oficiálně zahájen proces komunitního plánování sociálních služeb ve městě. Více informací k procesu KPSS je k dispozici v další kapitole.

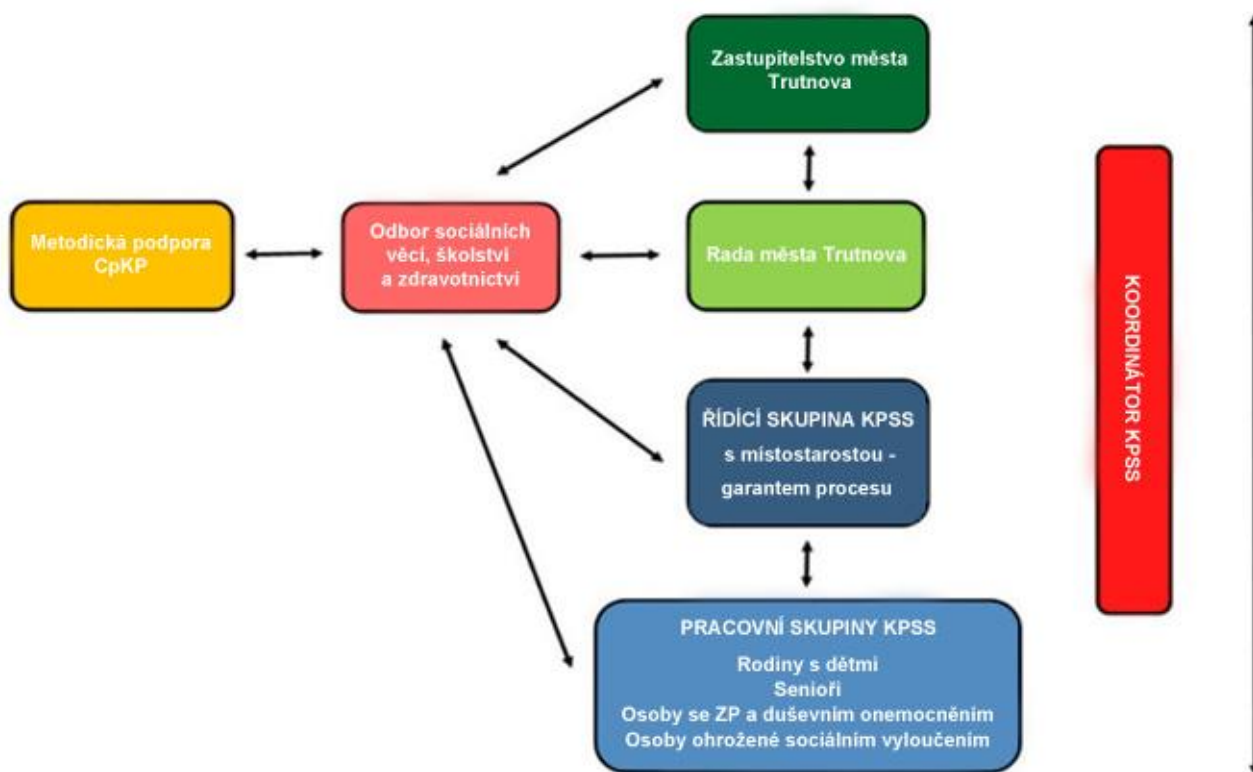
Komunitní plánování sociálních služeb na území Trutnova vychází z příslušných ustanovení zákona č. 108/2006 Sb. a je v souladu se [střednědobým plánem a strategií](#) Královéhradeckého kraje v sociální oblasti.

2. Organizační struktura procesu komunitního plánování sociálních služeb (KPSS)

Na počátku celého procesu komunitního plánování sociálních služeb bylo nutné sestavit jeho organizační strukturu a vymezit vztahy mezi všemi aktéry. Organizační strukturu procesu KPSS schválila Rada města Trutnova usnesením RM_2017-204/4 ze dne 27.02.2017.

Schéma č. 1

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA KPSS - MĚSTO TRUTNOV

Organizační strukturu procesu KPSS tvoří jeho garant, řídicí skupina, pracovní skupiny, metodické vedení a koordinátor, dále Odbor SVŠZ (zdroj informací a zkušeností v sociální oblasti a současně aktér procesu s uceleným pohledem na uvedenou problematiku) a v neposlední řadě orgány města, které výstupy procesu (stanovené priority a navrhovaná opatření) schvalují. Přiblížení jednotlivých rolí vybraných aktérů procesu je uvedeno níže.

2.1. Garant procesu KPSS

Za město Trutnov vykonává roli garanta procesu KPSS, který je zodpovědný za jeho průběh a výsledek, Mgr. Tomáš Hendrych, místostarosta města a gestor za sociální oblast. Úkolem garanta procesu KPSS je mj. zajistit tok informací mezi řídicí skupinou, Radou města Trutnova a dalšími aktéry (subjekty) procesu.

2.2. Řídící skupina (ŘS)

Jedná se o poradní orgán místostarosty města - garanta procesu KPSS, který schvaluje jednotlivé kroky, a to jak procesní, tak věcné. ŘS má hlavní iniciační a schvalovací roli v celém procesu, přičemž o svých postupech průběžně informuje Radu města Trutnova. Složení ŘS, které schválila společně s organizační strukturou procesu KPSS Rada města Trutnova, je k dispozici na [webových stránkách města](#).

Jednání ŘS se v roce 2017 uskutečnilo s výjimkou července vždy minimálně jedenkrát za měsíc, a to ve dnech 18.05., 05.06., 30.08., 27.09., 18.10., 15.11., 20.12. V roce 2018 se ŘS sešla ve dnech 26.01., 09.02. a 26.02.

2.3. Pracovní skupiny (PS)

V rámci procesu KPSS mají stěžejní roli pracovní skupiny. V případě Trutnova vyplynulo již z projektového záměru města, který společně s dalšími záměry schválila Rada města Trutnova usnesením č. 2016-84/2 ze dne 25.01.2016 (viz výše), vytvoření 4 pracovních skupin s následujícím zaměřením: 1. rodiny s dětmi, 2. senioři, 3. osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním a 4. osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností.

V těchto skupinách mají své zastoupení poskytovatelé příslušných sociálních služeb, představitelé města, pracovníci Městského úřadu Trutnov (především Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví), členové Sociální komise Rady města Trutnova, uživatelé sociálních služeb a odborníci pro dané cílové skupiny (pracovníci různých úřadů a institucí, pedagogové, pracovníci prevence atd.). Každou z pracovních skupin tvoří cca 10 - 15 členů, kteří nejsou jmenováni (je preferováno tzv. „polootevřené jednání“ PS). Hlavní činností těchto skupin je vyhodnocování současné situace v síti sociálních služeb, mapování potřeb osob příslušné cílové skupiny a definování rozvojových priorit plánu sociálních služeb. Kromě těchto činností vznikají v rámci pracovních skupin také analytické podklady. Vedoucí pracovních skupin jsou zároveň členy ŘS.

➤ PS Rodiny s dětmi

PS se zabývá především tématy vztahujícími se k rodinám, které z jakýchkoliv příčin (objektivních či subjektivních) neplní dostatečným způsobem své základní funkce, resp. ohrožují vývoj dětí, a dále potřebami rodin, které se buď vlastní vinou, nebo naopak nezaviněným způsobem ocitly v tíživé životní situaci.

➤ PS Senioři

PS se věnuje potřebám seniorů a pomoci s jejich zabezpečením, seniorům ohroženým sociální izolací, případně sociálním vyloučením.

➤ PS Osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním

Kromě osob s tělesným, smyslovým, mentálním a kombinovaným postižením je v této PS kladen důraz také na osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s psychosociálními obtížemi a v psychosociální krizi.

➤ PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností

PS se zabývá osobami, které jsou do určité míry znevýhodněné (ohrožené) z důvodů příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině, specifickému sociálnímu postavení či prostředí, v němž žijí, případně rizikovými projevy svého chování a způsobu života.

Všechny PS nejprve sestavily SWOT analýzu, která se stala podkladem pro jejich další jednání, resp. definování potřeb na území města. V průběhu jednání PS se opakovaně kladl důraz na sběr dat a informací potřebných ke zpracování výsledného dokumentu (střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb). Tato data a získané informace byly nejprve podrobeny revizi a poté použity při tvorbě dokumentu (popisné a strategické části, příloh). Činnost PS se stala základním stavebním kamenem vzniku Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb města Trutnova 2018-2020.

Jednání PS rodiny s dětmi a PS osoby ohrožené sociálním vyloučením se uskutečnila ve dnech 25.04., 23.05., 20.06., 05.09., 03.10. a 24.10.2017.

Jednání PS senioři a PS osoby se zdravotním postižením se uskutečnila ve dnech 26.04., 24.05., 21.06., 06.09., 04.10. a 25.10.2017. Jednání PS byla veřejná, z každého jednání byl sepsán zápis. Na 21.11.2017 bylo svoláno společné setkání všech PS za účelem informování o aktuálním stavu procesu KPSS a plánech pro následující období.

Personální zastoupení PS

Jednání PS se pravidelně účastnili zástupci sociálních a návazných služeb města Trutnova, organizací poskytujících své služby na území města, zainteresovaných úřadů a institucí (viz výčet níže, subjekty jsou řazeny abecedně).

Aufori, o.p.s., Hradec Králové * Barevné domky Hajnice * Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o.p.s. – okresní pracoviště Trutnov * Centrum pro komunitní práci Střední Čechy, z.s. * Diakonie Československé církve evangelické - Středisko Světlo Vrchlabí * Domov pro seniory Trutnov * Klub vozíčkářů Trutnov – Bukovinka, z.s.* Mateřská škola, Trutnov * Mateřská škola a jesle Meluzínek, Trutnov * Mateřské centrum KAROLínka Trutnov * Mateřská, Základní a Praktická škola, Trutnov * Městská policie Trutnov * Městské jesle Trutnov * Městský úřad Trutnov - Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, Odbor majetku města * Most k životu, o.p.s. Trutnov * Oblastní charita Trutnov * Oblastní nemocnice Trutnov a.s. * Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje, pracoviště Trutnov * Pečovatelská služba Trutnov * Policie České republiky - Obvodní oddělení Trutnov * Sanatorium Trutnov (Ambeat Health Care, a.s.) * Sdružení ozdraven a léčeben okresu Trutnov (RIAPS) * Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z.s. - pracoviště Trutnov * Středisko výchovné péče VARIANTA, Trutnov * Stacionář mezi mosty Trutnov * Úřad práce České republiky, Kontaktní pracoviště Trutnov * Základní škola, Trutnov, V Domicích 488 * Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Trutnov

Role PS v dalším průběhu procesu KPSS

PS se budou i nadále setkávat cca 3x ročně, a to se záměrem průběžného vyhodnocování procesu KPSS a naplňování jednotlivých opatření schváleného střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. PS budou pokračovat v mapování a analyzování potřeb jednotlivých cílových skupin, využitelnosti sociálních a návazných služeb a podávání návrhů, které povedou ke zlepšení situace v sociální oblasti.

2.4. Metodické vedení procesu KPSS

Za účelem metodické podpory celého procesu KPSS, tj. sestavení harmonogramu prací, zapojení aktérů, plánování programu, facilitací jednání a konzultací k vyhodnocení podkladů, byla vybrána nezisková organizace Centrum pro komunitní práci střední Čechy, z. s., se sídlem Vodičkova 36, Praha 1, IČ 71209735. Konzultantkou a zároveň facilitátorkou jednání PS se stala Mgr. Petra Dobiášová. Veškeré činnosti CpKP v rámci metodického vedení procesu KPSS byly hrazeny z prostředků projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje pod číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0002819“.

2.5. Koordinátor procesu KPSS

Hlavním spojovacím článkem mezi všemi aktéry procesu KPSS je po celou dobu jeho trvání koordinátor, který má za úkol zajišťovat věcnou i formální stránku procesu, koordinaci činnosti PS a ŘS, vzájemnou komunikaci a spolupráci s CpKP, poskytovateli sociálních a návazných služeb, a to včetně zajištění souvisejících výstupů, které jsou nezbytným podkladem pro vznik střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na území města.

3. Sociodemografický popis města Trutnova

K popisu stávající sociodemografické situace na území města byly použity informace a statistické ukazatele vypovídající o vývoji a trendech v různých oblastech života obyvatel Trutnova, které buď přímo, nebo alespoň částečně ovlivňují průběh a v konečném důsledku i výstupy procesu KPSS. Mezi stěžejní zdroje při získávání informací a dat patří Český statistický úřad v Hradci Králové, odbory Městského úřadu Trutnov a portál Ministerstva práce a sociálních věcí.

3.1. Základní demografické údaje území

Město Trutnov jako základní územní samosprávné společenství občanů tvoří územní celek, který se skládá se z **21 částí města**: Adamov, Babí, Bohuslavice, Bojiště, Dolní Předměstí, Dolní Staré Město, Horní Předměstí, Horní Staré Město, Kryblice, Lhota, Libeč, Nový Rokytník, Oblanov, Poříčí, Starý Rokytník, Střední Předměstí, Střítež, Studenec, Vnitřní Město, Volanov a Voletiny.

Z pohledu výkonu státní správy (v rámci přenesené působnosti) je město Trutnov také obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností.

Správní obvod města Trutnova jako obce s pověřeným obecním úřadem je vymezen územím obcí Dolní Olešnice, Hajnice, Horní Olešnice, Chotěvice, Chvaleč, Jívka, Mladé Buky, Pilníkov, Radvanice, Staré Buky, Trutnov, Vlčice, Zlatá Olešnice.

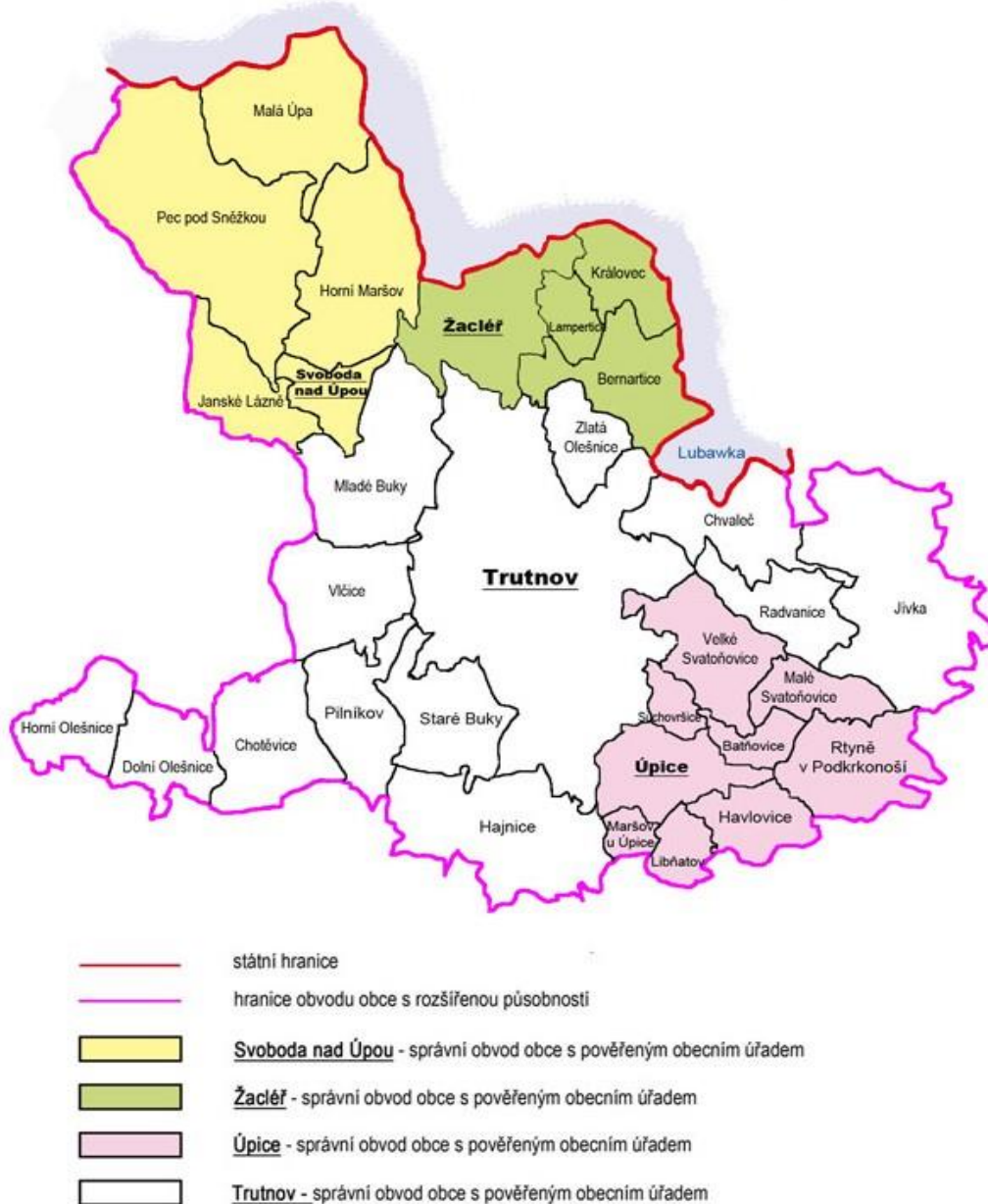
Správní obvod města Trutnova jako obce s rozšířenou působností je vymezen územím obcí Batňovice, Bernartice, Dolní Olešnice, Hajnice, Havlovice, Horní Maršov, Horní Olešnice, Chotěvice, Chvaleč, Janské Lázně, Jívka, Královec, Lampertice, Libňatov, Malá Úpa, Malé Svatoňovice, Maršov u Úpice, Mladé Buky, Pec pod Sněžkou, Pilníkov, Radvanice, Rtyně v Podkrkonoší, Staré Buky, Suchovršice, Svoboda nad Úpou, Trutnov, Úpice, Velké Svatoňovice, Vlčice, Zlatá Olešnice, Žacléř.

Tab. č. 1 – Data za správní obvod Trutnova – ORP (stav k 31.12.2017)

	2015	2016	2017
Počet obcí správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem	13	13	13
Počet obyvatel správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem	40.236	40.104	40.036
Počet obcí správního obvodu ORP	31	31	31
Počet obyvatel správního obvodu ORP	63.439	63.225	63.017
Rozloha (v km ²) správního obvodu ORP	595,5	595,5	595,5

Mapa č. 1 – Mapa správního obvodu Trutnova - ORP

TRUTNOV - administrativní mapa správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP)

Zdroj: Výroční zpráva MěÚ Trutnov za rok 2017

Po Hradci Králové je Trutnov druhým největším městem v Královéhradeckém kraji. V roce 2017 žilo v Trutnově 30 352 obyvatel. Počet obyvatel města od roku 2014 mírně klesá. Celkový přehled vývoje počtu obyvatel Trutnova od roku 2007 do roku 2017 je uveden tabulce.

Tab. č. 2 - Vývoj počtu obyvatel v letech 2011 - 2017 (stav k 31.12.2017)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celkem počet obyvatel	30 993	31 039	31 005	30 819	30 957	30 860	30 808	30 893	30 812	30 680	30 352

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor správní, oddělení osobních dokladů a evidence obyvatel

Pohyb obyvatelstva je sledován ze dvou perspektiv, a to:

- z perspektivy přirozené obměny obyvatel (sledování rozdílu mezi narozenými a zemřelými),
- z perspektivy migrace (sledování rozdílu mezi přistěhovalými a vystěhovalými).

Tab. č. 3 – Vývoj pohybu obyvatel v letech 2010 - 2016 (stav k 31.12.2016)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Přírůstek:							
celkový	-186	-117	-97	-52	85	-81	-132
přirozený	50	-24	-49	-30	21	3	-6
stěhováním	-236	-93	-48	-22	64	-84	-126
Přírůstek na 1 000 obyvatel:							
celkový	-6,0	-3,8	-3,1	-1,7	2,8	-2,6	-4,3
přirozený	1,6	-0,8	-1,6	-1,0	0,7	0,1	-0,2
stěhováním	-7,6	-3,0	-1,6	-0,7	2,1	-2,7	-4,1

Zdroj: ČSÚ

K základním charakteristikám populace patří složení obyvatelstva podle věku. Věková struktura určitého území je odrazem dlouholetého populačního vývoje a s tím souvisejícího reprodukčního chování a pohybu obyvatelstva (migrace).

Pro účely procesu KPSS byly hlavní věkové kategorie vymezeny takto: 0 – 14 let, 15 – 64 let a nad 65 let. K 31.12.2016 žilo v Trutnově ve věku 0 – 14 let 4 647 obyvatel, ve věku 15 – 64 let 20 039 obyvatel a nad 65 let 5 994.

Průměrný věk obyvatel Trutnova byl k 31.12.2016 42,5 roků. Dle údajů z ČSÚ HK žilo ke stejnému datu v Trutnově o 1 022 žen více než mužů, tj. 15 851 žen a 14 829 mužů.

V populaci výrazně stoupá podíl žen ve věku 65+ let, které tvoří celých 60 % obyvatel v seniorském věku. K 31.12.2017 v Trutnově žilo 6 135 osob v seniorském věku, tzn. 65+ let.

Poznámka:

Statistické údaje ČSÚ nejsou za období roku 2017 uvedeny, protože nebyly v době zpracování podkladů k dispozici.

Tab. č. 4 – Přehled věkové struktury v letech 2010 – 2016 (stav k 31.12.2016)

ROK	V TOM PODLE POHLAVÍ		V TOM VE VĚKU		
	muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65+
2010	14 925	15 894	4 473	21 721	4 625
2011	15 004	15 953	4 543	21 546	4 868
2012	14 914	15 946	4 547	21 199	5 114
2013	14 864	15 944	4 607	20 866	5 335
2014	14 916	15 977	4 685	20 658	5 550
2015	14 882	15 930	4 643	20 380	5 789
2016	14 829	15 851	4 647	20 039	5 994

Zdroj: ČSÚ

Z výše uvedených údajů je dále zřejmé, že ubývá zejména obyvatel ve věkovém rozhraní 15 – 64 let, přibývá naopak seniorů ve věku nad 65 let. V souvislosti se stárnutím populace je důležité sledovat také zvyšování průměrného věku obyvatel města Trutnova.

Tab. č. 5 – Průměrný věk obyvatel Trutnova v letech 2009 - 2016 (stav k 31.12.2016)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Průměrný věk	40,9	41,2	41,4	41,7	41,9	42,2	42,5

Zdroj: ČSÚ

Dalším ukazatelem, který vystihuje poměr jednotlivých věkových skupin obyvatelstva, je index stáří. Jedná se o počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí v populaci. V roce 2016 připadalo na 100 dětí ve věku 0 – 14 let 129 osob starších 65 let. Zvyšování indexu stáří ve městě také vystihuje současný demografický trend, kdy se v posledních letech v důsledku poklesu porodnosti a stále rostoucí střední délky života každoročně mírně zvyšuje počet seniorů na úkor dětské populace ve městě.

Tab. č. 6 – Index stáří v letech 2009 - 2016 (stav k 31.12.2016)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Index stáří (65+/0-14 v %)	103,4	107,2	112,5	115,8	118,5	124,7	129

Zdroj: ČSÚ

Dalšími sledovanými demografickými ukazateli jsou počty uzavřených sňatků a rozvedených manželství.

Tab. č. 7 - Přehled vývoje sňatečnosti a rozvodovosti na území Trutnova v letech 2010 - 2016 (stav k 31.12.2016)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatky	137	145	136	133	121	138	130
Rozvody	91	98	117	89	89	81	87
Z toho:							
s nezletilými dětmi	57	57	66	46	56	46	56

Zdroj: ČSÚ

3.2. Vzdělávání

Na území města se vzdělávání uskutečňuje dle příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. v různých druzích škol a školských zařízení, které jsou zřizovány především územními samosprávnými celky (obcí a krajem), ale také registrovanou církví a dalšími právníky osobami. Všechny tyto školy a školská zařízení jsou zapsány do školského rejstříku (viz Mapa č. 2). Kromě výše uvedených škol a školských zařízení působí na území města rovněž další vzdělávací instituce, zejména pak jazykové školy, a v rámci celoživotního vzdělávání má v Trutnově své konzultační středisko i Fakulta veřejných politik Slezské univerzity v Opavě.

Předškolní vzdělávání

Vzdělávání dětí předškolního věku zajišťuje především městem zřízená organizace [Mateřská škola, Trutnov](#), která má aktuálně 11 samostatných pracovišť, rozmístěných po celém území Trutnova (celková maximální kapacita organizace je 1 022 dětí). Kromě Mateřské školy, Trutnov poskytují předškolní vzdělávání ve městě také dvě krajské organizace, a to se zaměřením na děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o [Mateřskou školu, Trutnov, Na Struze 124](#) s celkovým nejvyšším povoleným počtem 112 dětí a o [Mateřskou, Základní a Praktickou školu, Trutnov](#) (do mateřské školy, jako jedné ze součástí této organizace, lze přijmout maximálně 26 dětí). Předškolní vzdělávání s anglicko-českým programem nabízí soukromá právnická osoba [ABLE mateřská škola a znalecká a realitní a.s.](#) (maximální kapacita dle školského rejstříku je 30 dětí).

Poznámka

Péči o děti před zahájením předškolního vzdělávání zajišťují městem zřízené [Městské jesle Trutnov](#), které přijímají děti od 6 měsíců do 3 let věku (v případě zdravotních problémů dítěte lze prodloužit jeho pobyt až do 4 let). Maximální kapacita zařízení je 60 dětí, které jsou rozděleny podle věku do 3 oddělení. Péči o děti v jeslích nabízí také soukromá právnická osoba ABLE mateřská škola a znalecká a realitní a.s.

Základní vzdělávání

Plnění povinné školní docházky a získání základního vzdělání umožňuje žákům nejen z Trutnova, ale i z dalších obcí 7 městem zřízených základních škol, z nichž jedna je zřízena dle § 16 odst. 9 školského zákona, tj. vzdělává zejména žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a dále také s vývojovými poruchami chování, lehkým mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Více informací o těchto školách je k dispozici na [webových stránkách Trutnova](#). Informace o vývoji kapacit uvedených škol a jejich součástí, počtu tříd, oddělení a počtu žáků od školního roku 2006/2007 do školního roku 2017/2018 je k dispozici v příloze č. 7.9.

Základní vzdělávání na území města poskytují rovněž krajská organizace Mateřská, Základní a Praktická škola, Trutnov (vzdělává žáky s lehkým, středně těžkým, těžkým mentálním postižením, žáky s poruchami autistického spektra, s Downovým syndromem, DMO a s trvalým kombinovaným postižením) a odloučené pracoviště [Základní školy speciální a praktické školy Diakonie ČCE Vrchlabí](#) (vzdělává žáky se středně těžkým, těžkým mentálním postižením, kombinovaným postižením a autismem).

Střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání

Možnost dosáhnout některého stupně středního vzdělání nabízí na území Trutnova 6 středních škol zřízených Královéhradeckým krajem (více informací o těchto školách je k dispozici [na webových stránkách Trutnova](#)). Uchazeči o vzdělávání ve zmiňovaných školách si mohou vybrat z celé řady oborů, a to zejména se všeobecným, technickým, elektrotechnickým, zdravotnickým, ekonomickým, lesnicko-ekologickým či gastronomickým zaměřením. Střední vzdělání mohou v Trutnově získat také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami dle míry postižení v praktické škole jednoleté či dvouleté, a to konkrétně v Mateřské, Základní a Praktické škole, Trutnov nebo na odloučeném pracovišti Základní školy speciální a praktické školy Diakonie ČCE Vrchlabí. Vyšší odborné vzdělávání nabízejí dvě Královéhradeckým krajem zřízené organizace, tj. [Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola](#) a [Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303](#).

Poznámka

Na základě rozhodnutí Zastupitelstva Královéhradeckého kraje vzniknou k 01.07.2018 na území města dvě nové školy, a to Střední škola gastronomie a služeb, Volanovská 243, Trutnov (sloučením stávající SOŠ a SOU, Trutnov, Volanovská 243 a stávající Střední školy hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují) a Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov (sloučením stávající VOŠZ, SZŠ Trutnov a stávající Obchodní akademie, Trutnov).

Základní umělecké vzdělávání a zájmové vzdělávání

Za účelem přípravy žáků pro vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením, zřídilo město [Základní uměleckou školu Trutnov](#), která poskytuje základy vzdělání v uměleckých oborech (hudebním, literárně-dramatickém, tanečním a výtvarném).

K naplnění volného času žáků zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti je ve všech základních školách na území města zřízena jako jejich součást školní družina. Zájmové vzdělávání se dále poskytuje ve dvou školních klubech, a to při [Základní škole, Trutnov 2, Mládežnická 536](#) a [Základní škole, Trutnov 3, Náchodská 18](#). Nejširší nabídku zájmových činností má však k dispozici městem zřízené [Středisko volného času, Trutnov](#).

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPŠZ

Obecně lze konstatovat, že podmínky pro vzdělávání ve městě jsou dlouhodobě nadstandardní, a to nejen z pohledu širokého spektra oborů vzdělání, ale i dostatečných kapacit ve všech druzích

škol a školských zařízení. K tomuto stavu přispívají významnou měrou jejich zřizovatelé, kteří se snaží reagovat na změny a nové trendy v oblasti vzdělávání a zároveň i na potřeby mladé generace s ohledem na její uplatnění na trhu práce.

Úroveň vzdělání obyvatelstva se zjišťuje jako nejvyšší ukončený stupeň školního vzdělání obyvatelstva staršího 15 let. Dosažená úroveň vzdělání obyvatel vypovídá o kulturní úrovni a kvalitě lidského potenciálu. Jediným zdrojem dat o dosaženém vzdělání za dospělé populaci je „Sčítání lidu, bytů a domů“, které se provádí jednou za 10 let.

Tab. č. 8 – Vzdělanostní struktura v rámci ORP Trutnov v letech 2001 a 2011

Rok	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	Z toho nejvyšší ukončené vzdělání					
		Nezjištěné vzdělání	Bez vzdělání	Základní vč. neukončeného	Střední s výučním listem	Střední s maturitní zkouškou a vyšší odborné ¹	Vysokoškolské
2001	54 291	630	229	13 395	22 363	14 399	3 275
2011	55 392	2 892	343	10 668	20 428	16 291	4 770

Zdroj: ČSÚ

Z údajů v tabulce je zřejmé, že v průběhu uplynulého desetiletí sice mírně stoupl počet osob bez vzdělání, ale současně se zvýšil podíl absolventů, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a vyšší odborné vzdělání, a rovněž absolventů vysokých škol. Negativní dopady do budoucna může mít však pokles počtu absolventů, kteří získali střední vzdělání s výučním listem, protože na trhu práce jich je již několik let velký nedostatek. Důvodem je na jedné straně nezáměr žáků základních škol o určité obory středního odborného vzdělávání a na straně druhé nezáměr absolventů těchto středních škol uplatnit se na trhu práce v oboru, který vystudovali.

3.3. Zdravotnictví

Pro obyvatele města je zabezpečena zdravotnická péče, kterou představují praktičtí a odborní lékaři i zdravotnická zařízení. V případě lékařů s odbornou specializací však široká veřejnost opakovaně upozorňuje na nedostatečné kapacity a dlouhé objednací lhůty (v průměru 2 a více měsíců).

Z pohledu dlouhodobé perspektivy je nejhorší situace u psychiatrů a psychologů pro děti a dorost, což je do jisté míry způsobeno velkým množstvím formálně požadovaných vyšetření pro účely různých druhů posouzení (stav k 31.12.2017: psychiatr v Trutnově nové pacienty nepřijímá z důvodů naplněné kapacity, v omezeném rozsahu přijímá psychiatr v Náchodě a jeden ze dvou dostupných v Hradci Králové). Obdobná situace je i ve vyčerpání kapacit psychiatrů pro dospělé.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že v případě potřeby akutní psychiatrické péče o dítě, mladistvého či dospělé osoby je velmi obtížné zabezpečit odbornou pomoc, což představuje rostoucí riziko nežádoucího sociálně patologického stavu dotčeného. Protože je malý počet odborníků v oboru psychiatrie obecným jevem, objevuje se problematika nedostatečného pokrytí psychiatrické péče také v [Koncepti péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2016 – 2020](#).

Mezi velmi závažné problémy se postupně začíná řadit rovněž nedostatečná kapacita pobytových zařízení pro osoby s psychiatrickými diagnózami, s neurodegenerativním onemocněním mozku či pro osoby v poúrazových stavech.

Péči o duševní zdraví obyvatelstva zajišťují také psychologové. Pokud tito odborníci poskytují psychologickou pomoc bezplatně, dostávají se občané Trutnova do obdobných problémů, jako ve výše uvedených případech. Psychologové, kteří poskytují své služby pouze za přímou úplatu od klientů, mají sice volné kapacity, ale většinou nejsou „dostupní“ pro osoby v tíživé finanční situaci.

¹ včetně nastavbového

Ve všech PS procesu KPSS byla kromě problematické péče o duševní zdraví obyvatel města také opakovaně zmiňována potřeba navyšovat kapacity stomatologů, a to především těch, kteří mají prováděné úkony hrazeny zdravotními pojišťovnami a pacient tak nemusí náklady za ošetření hradit.

Hlavním spádovým zdravotnickým zařízením a tudíž i nejvýznamnějším je [Oblastní nemocnice Trutnov a. s.](#), která poskytuje zdravotní péči a zajišťuje široké spektrum služeb nejen obyvatelům města, ale také celého regionu, a to včetně osob, které tráví v Trutnově a okolí volný čas. V roce 2016 bylo v této nemocnici hospitalizováno celkem 12 795 pacientů (oproti minulým rokům počet hospitalizovaných stoupá (viz Tab. č. 9 níže). Pacienti nemocnice, u nichž byla stanovena diagnóza a odezněla akutní fáze onemocnění, bývají často přeloženi z akutního nemocničního lůžka do soukromého zařízení [Sanatorium Trutnov](#), které slouží jako léčebna pro dlouhodobě nemocné, resp. poskytuje lůžkovou, ošetrovatelskou a rehabilitační péči i sociální lůžka. Z trutnovské nemocnice mohou být pacienti přeloženi také do dalšího zařízení v rámci ORP Trutnov, a to [Rehamedica Žacléř a. s.](#), které poskytuje kromě lůžkové dlouhodobě ošetrovatelské péče také komplexní rehabilitační služby pro širokou veřejnost.

Kromě výše uvedených služeb mohou obyvatelé města využívat také terénní ošetrovatelské - zdravotní služby (domácí zdravotní péči indikovanou lékařem), které poskytuje nejen [Oblastní charita Trutnov](#), ale také [Oblastní spolek Českého červeného kříže Trutnov](#) prostřednictvím domácí zdravotní péče Alice. Oblastní charita Trutnov nabízí dále domácí hospicovou - paliativní péči, tj. komplexní péči o pacienta v terminálním stadiu nemoci, kterému je tak umožněno důstojné prožití posledních okamžiků života v kruhu svých nejbližších. Důraz je přitom kladen na lidský přístup a snahu respektovat jedinečnost každého člověka i jeho individuální potřeby a přání.

Tab. č. 9 – Přehled počtu lůžek ve zdravotnických zařízeních v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)

Lůžková zařízení	Počet zdravotních lůžek
Oblastní nemocnice Trutnov a. s.	300 lůžek
Sanatorium Trutnov	40 lůžek
Rehamedica Žacléř, a. s.	65 lůžek

Zdroj: Vlastní šetření

V roce 2017 bylo následující rozložení lůžek:

- Interní oddělení.....60
- Multioborová JIP 6
- Rehabilitační oddělení 20
- Neurologické oddělení 30
- Neurologie JIP 4
- Dětské oddělení.....20
- Novorozenecké oddělení 10
- Onkologické a radioterapeutické oddělení 28
- Chirurgické oddělení 50
- Chirurgie JIP.....4
- Gynekologicko-porodnické oddělení 43
- Ortopedické oddělení.....20
- ARO.....5

Zdroj: Ombudsmanka ON Trutnov

Tab. č. 10 – Vývoj počtu hospitalizovaných pacientů v ON Trutnov podle oddělení v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)

Oddělení	2014	2015	2016	2017
Interna	3 269	3 216	2 586	3 073
Neurologie	1 220	1 226	1 224	1 096
Dětské	2 079	1 879	1 842	1 815
Gynekologie	1 305	1 248	1 176	1 364
Porodnice	898	921	791	931
Novorozenecké	617	622	672	625
Chirurgie	2 490	2 396	2 335	2 690
ARO	50	100	72	61
Ortopedie	615	794	914	886
Onkologie a radioterapie	741	736	753	675
Rehabilitace	366	407	430	430
CELKEM	13 650	13 545	12 795	13 646

Zdroj: Ombudsmanka ON Trutnov

3.4. Bydlení

Podrobný popis bydlení ve městě, včetně vnímání bytové problematiky na území města z pozice sociálních pracovníků, policistů, organizací pracujících s lidmi v tíživých životních situacích a dalších zainteresovaných, je k dispozici v příloze č. 7.3. dokumentu, která tuto problematiku analyzuje.

3.5. Doprava

Trutnov tvoří významný silniční a železniční uzel. Doprava po Trutnově je zajištěna kombinací městské hromadné dopravy a příměstské dopravy, tj. regionálními i dálkovými autobusovými spoji a dopravou po železnici.

Městskou hromadnou dopravu Trutnov zajišťuje [ARRIVA Východní Čechy a.s.](#), a to prostřednictvím 6 pravidelných linek, v rámci kterých lze bezbariérově přepravovat mj. osoby se zdravotním postižením. Řidiči MHD jsou v souvislosti s přepravou těchto cestujících průběžně proškoleni. Na neočekávané situace (porucha, havárie autobusu aj.) je dopravce připraven reagovat přistavením náhradního vozidla, zpravidla do 2 hodin od krizového stavu. Propojení jednotlivých městských částí pravidelnými linkami MHD je znázorněno na níže uvedeném schématu.

Schéma č. 2 - Přehled tras linek MHD Trutnov

Zdroj: ARRIVA Východní Čechy a. s.

Město Trutnov je součástí integrovaného regionálního systému dopravy IREDO (v Královéhradeckém a Pardubickém kraji), což je tarifní systém, ve kterém pracují všichni dopravci provozující veřejnou autobusovou a regionální železniční dopravu. Sjednocení všech dopravců pod jeden tarif umožňuje cestujícím využívat výhody při přestupech s možností si předplatit každodenní cesty do zaměstnání či do školy a zapojit se do systému slev, které krajský tarif nabízí (více na webových stránkách [IREDO s.r.o.](http://www.iredo.cz)).

Alternativou k výše uvedeným způsobům dopravy na území města jsou taxi služby poskytované různými provozovateli.

Trutnov - silniční a železniční uzel

Území města protínají silnice I/16, I/14 a I/37, které budou doplněny plánovanou rychlostní komunikací R11 k hranicím s Polskem a jejím napojením na rychlostní komunikaci S3 na polské straně. Očekávaná dostavba rychlostní komunikace R11 nejen usnadní dopravu ve směru na Jaroměř a Hradec Králové či na sever do Polska, ale také sníží „přetíženost“ komunikací ve městě,

zejména silnice I/14, která spojuje městskou část Poříčí s centrem Trutnova a městskou částí Horní Staré Město.

Železniční doprava na tratích 032 Trutnov - Jaroměř, 047 Trutnov - Teplice nad Metují, 045 Trutnov - Svoboda nad Úpou a 040 Trutnov - Stará Paka - Chlumeck nad Cidlinou je vyhovující. Jediným problémem, který má však dlouhodobý charakter, jsou častá zpoždění vlakových spojů, což komplikuje přepravovaným osobám především cesty do zaměstnání a do škol.

Zdroj: Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Trutnov

Dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření u seniorů, které bylo zaměřeno na podmínky života ve městě, vyplynulo nejvíce podnětů k přepravě MHD, konkrétně k nedostatečnému pokrytí linek MHD o svátcích a prázdninách, zejména na trase Poříčí – Horní Staré Město. Další podnět se týkal chybějící zastávky MHD ve směru hřbitov – autobusové nádraží (centrum města). Při zpáteční cestě ze hřbitova musí zájemce o přepravu MHD nejprve dojít pěšky na zastávku v ul. Na Struze, ke Družbě nebo k průmyslové zóně Volanov. Z uvedeného je zřejmé, že pro starší osoby, které navštěvují často trutnovský hřbitov a jsou odkázány pouze na přepravu MHD, by bylo vhodné zřídit zastávku blíže ke hřbitovu, případně v této souvislosti přehodnotit trasu některé z linek MHD. Více informací k dotazníkovému šetření mezi seniory je k dispozici v příloze č. 7.4.

S dopravou ve městě rovněž úzce souvisí chybějící centrální hala v areálu autobusového nádraží, což vnímali negativně členové všech PS.

3.6. Zaměstnanost

Mezi nejvýznamnějšími firmami ve městě dominují podniky, které jsou zaměřeny na výrobu elektrotechnických nebo elektronických výrobků či součástek (nejčastěji elektroinstalační materiál, transformátory, snímače a senzory). Tato specializace navazuje na tradiční zaměření průmyslu ve městě a v celém regionu. Struktura zaměstnanosti přímo v Trutnově ukazuje, že nejdůležitějším odvětvím co do počtu pracovních míst ve městě je zpracovatelský průmysl, který zaměstnává téměř třetinu všech pracovníků. Dalšími důležitými odvětvími z pohledu pracovních míst jsou nejen velkoobchod a maloobchod (9 %), ale také veřejné služby, pod které lze zahrnout veřejnou správu, vzdělávání (Trutnov je také významným centrem středního školství v regionu), zdravotní a sociální péči – tato tři odvětví veřejných služeb se podílejí 21 % na zaměstnanosti obyvatel města. Komerční služby tvoří 27% podíl na zaměstnanosti, mezi nimi lehce vystupují nad průměr ostatních měst v kraji sektory ubytování, pohostinství a dopravy/skladování, což úzce souvisí s významem cestovního ruchu v regionu Trutnovska.

Zdroj: Strategický plán města Trutnova

3.7. Nezaměstnanost

Vývoj na trhu práce v roce 2017 podle Úřadu práce ČR příznivě ovlivňuje růst české ekonomiky. Zaměstnavatelé mají zájem hlavně o pracovníky v technických a dělnických oborech. Daří se také snižovat podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů. Pracovní trh v okrese Trutnov ovlivňují i sezónní práce, tzn. v zimě zahájení lyžařské sezóny na horách, kde vznikají pracovní místa ve službách, a od jarní sezóny naopak stoupá zájem o pracovníky ve stavebnictví, zemědělství a lesnictví. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla ve sledovaném období v Trutnově v roce 2014 (7,9 %). Před rokem 2014 je patrný výrazný nárůst nezaměstnanosti se zvýšenými počty evidovaných uchazečů o zaměstnání, který se projevil v souvislosti s důsledky ekonomické krize v letech 2007 až 2010 (krize zasáhla celé území České republiky).

Statistické údaje jsou dostupné v uvedené formě od 01.03.2014, protože došlo ke změně metodiky a na úrovni obcí se začal sledovat **podíl nezaměstnaných uchazečů** vyjadřující podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento nově sledovaný ukazatel nahrazuje dosavadní míru registrované nezaměstnanosti. Data před rokem 2014 nejsou pro obec Trutnov dostupná.

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

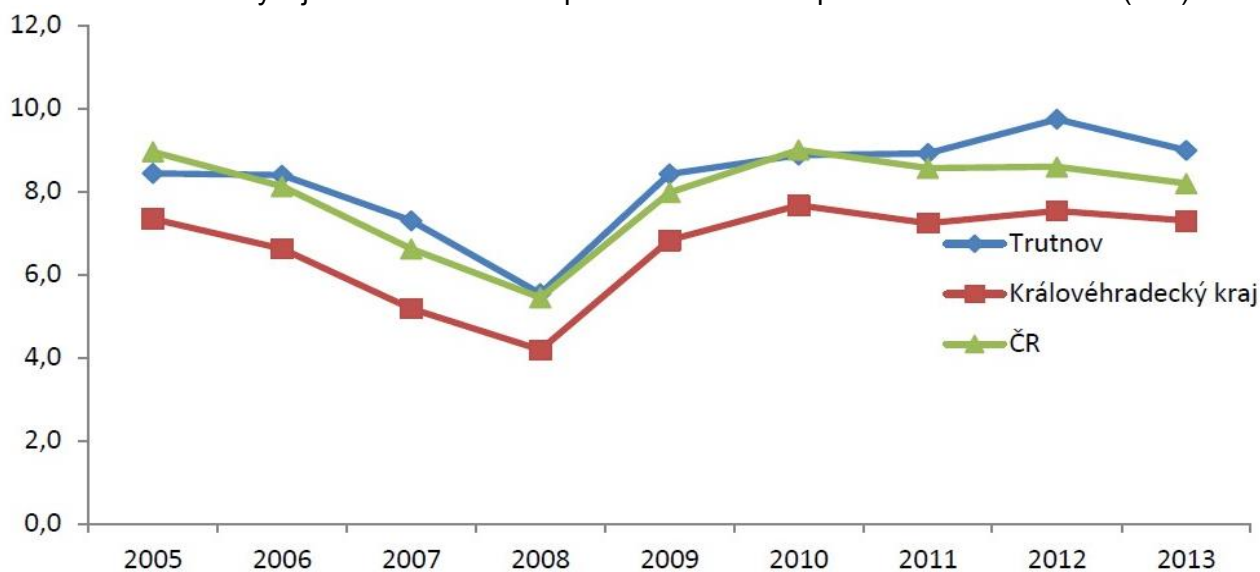
Tab. č. 11 – Přehled nezaměstnanosti ve městě Trutnově v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)

Trutnov	Dosažitelní uchazeči 15 – 64 let ²	Obyvatelstvo 15 – 64 let ³	Podíl nezaměstnaných osob	Počet volných míst
2017	629	20 039	3,1%	288
2016	884	20 380	4,3%	254
2015	1 231	20 658	6%	379
2014	1 643	20 866	7,9%	420

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Pokud bychom chtěli nastínit přehled nezaměstnanosti před rokem 2014, pak je to možné pouze ve statistickém sledování za jednotlivé okresy v porovnání s ČR a Královéhradeckým krajem.

Graf č. 1 – Přehled vývoje nezaměstnanosti před rokem 2014 v porovnání s KHK a ČR (v %)

Zdroj: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti na území města Trutnova byla k 31.12.2017 3,1%. Situace na trhu práce aktuálně odpovídá jak dlouhodobé situaci, tak ročnímu období. Ze strany zaměstnavatelů přetrvává zájem o nové zaměstnance, převážně v technických a dělnických oborech. Právě v této oblasti se zaměstnavatelé nejčastěji potýkají s problémem, který je způsoben nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců. Kromě rostoucí ekonomiky se na vývoji pracovního trhu pozitivně podílí individuální přístup k uchazečům o zaměstnání i zaměstnavatelům a v neposlední řadě také efektivní státní podpora prostřednictvím nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). Podle ekonomických analytiků stojí za tímto trendem pokračující ekonomický růst, který se promítl především do průmyslu a služeb.

Zdroj: ÚP ČR, Generální ředitelství

² Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti. Pro potřeby statistik z územního hlediska se vychází z počtu obyvatel v členění podle jednotlivých obcí, který se aktualizuje 1x ročně. Počet obyvatel na úrovních POÚ a ORP je součtem počtu obyvatel v obcích.

³ Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15-64 let, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.

3.8. Sociální dávky (příspěvky)

Žádosti o dávky (příspěvky) v sociální oblasti přijímá a vyřizuje místně příslušný Úřad práce ČR, Kontaktní pracoviště Trutnov. Jedná se o dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky státní sociální podpory, dávky pěstounské péče, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb.

Dávky pomoci v hmotné nouzi

Problematiku dávek pomoci v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb. Mezi tyto dávky se řadí příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a dávky mimořádné okamžité pomoci. Smyslem dávek je pomoci osobám s nedostatečnými příjmy a zároveň je motivovat k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojení životních potřeb, přičemž se vychází z principu, že každá osoba, která pracuje, se musí mít lépe než ta, která nepracuje, popřípadě se práci vyhýbá. Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou jedním z opatření, kterým Česká republika bojuje proti sociálnímu vyloučení.

➤ Příspěvek na živobytí

Jedná se o základní dávku pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu. Nárok na příspěvek na živobytí vzniká, když po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem osoby či rodiny částky živobytí, která je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a jejích možností. Hodnotí se především možnost zvýšení příjmu vlastní prací, řádným uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku. Pro stanovení živobytí rodiny se jednotlivé částky živobytí osob sčítají. Částka živobytí se odvíjí od částek existenčního a životního minima.

➤ Doplatek na bydlení

Tato dávka pomoci v hmotné nouzi společně s vlastními příjmy občana a příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Její výše je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka živobytí.

➤ Mimořádná okamžitá pomoc

Poskytuje se osobám v situacích, které je nutné bezodkladně řešit. Zákon č. 111/2006 Sb. stanoví šest takových situací:

- 1.1. Nejsou plněny podmínky pro poskytnutí opakovaných dávek, ale v případě neposkytnutí pomoci osobě hrozí vážná újma na zdraví. /MopZ/
- 2.1. Postižení vážnou mimořádnou událostí (živelná pohroma, větrná pohroma, ekologická havárie, požár apod.). /MopU/
- 3.1. Nedostatek prostředků k úhradě jednorázového výdaje spojeného např. se zaplacením poplatku za vystavení duplikátů osobních dokladů nebo v případě ztráty peněžních prostředků. /MopV/
- 4.1. Nedostatek prostředků k nákupu nebo opravě předmětů dlouhodobé potřeby. /MopS/
- 5.1. Nedostatek prostředků k uhrazení odůvodněných nákladů vznikajících v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí. /MopD/
- 6.1. Ohrožení sociálním vyloučením. Jde např. o situace osob vracejících se z vězení, z dětského domova a z pěstounské péče po dosažení zletilosti nebo po ukončení léčby chorobných závislostí. /MopV/

Podrobné informace k výše uvedeným dávkám jsou k dispozici na [Integrovaném portálu MPSV](#).

Dávky státní sociální podpory

Systém státní sociální podpory je upraven zákonem č. 117/1995 Sb. Mezi tyto dávky se řadí přídatek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné a pohřebné. V rámci procesu KPSS má význam zejména příspěvek na bydlení, proto je bližší informace poskytnuta pouze k tomuto příspěvku.

➤ **Příspěvek na bydlení**

Touto dávkou stát přispívá na úhradu nákladů na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy. Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě přihlášený k trvalému pobytu, jestliže jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (v Praze koeficientu 0,35), a zároveň součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 (v Praze koeficientu 0,35) není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení. Poskytování příspěvku podléhá testování příjmů rodiny a nákladů na bydlení za rozhodné období, kterým je předchozí kalendářní čtvrtletí.

Podrobné informace k dávkám státní sociální podpory jsou k dispozici na [Integrovaném portálu MPSV](#).

Dávky pěstounské péče

Mezi dávky pěstounské péče patří příspěvek na úhradu potřeb dítěte, odměna pěstouna, příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla, příspěvek při převzetí dítěte a příspěvek při ukončení pěstounské péče.

Podrobné informace k dávkám pěstounské péče jsou k dispozici na [Integrovaném portálu MPSV](#).

Dávky a výhody pro osoby se zdravotním postižením

Dávky pro osoby zdravotním postižením jsou upraveny zákonem č. 329/2011 Sb. a vyhláškou č. 388/2011 Sb. Mezi tyto dávky patří příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku. Součástí výhod upravených výše uvedenými obecně závaznými právními předpisy je také průkaz osoby se zdravotním postižením.

➤ **Příspěvek na mobilitu**

Představuje opakující se nárokovou dávku, která je určena osobě starší 1 roku ke kompenzaci nákladů na zajištění nutné dopravy, resp. osobě, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P podle pravidel od 01.01.2014, a která se opakovaně v kalendářním měsíci za úhradu, dle předem stanovených podmínek, dopravuje nebo je dopravována.

➤ **Příspěvek na zvláštní pomůcku**

Tento příspěvek má osobě s handicapem, která je zákonem přesně vymezena, umožnit pořízení zvláštní pomůcky k sebeobsluze, realizaci pracovního uplatnění, přípravě na budoucí povolání, získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím. Zvláštní pomůckou není zdravotnický prostředek, který je hrazen z veřejného zdravotního pojištění anebo je osobě zapůjčen příslušnou zdravotní pojišťovnou.

➤ **Průkaz osoby se zdravotním postižením**

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením (charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu), které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, a to včetně osob s poruchou autistického spektra. Průkazy se liší podle míry postižení jeho držitele na průkazy TP pro tělesně postižené, ZTP pro zvláště tělesně postižené a ZTP/P pro zvláště tělesně postižené s průvodcem. Vyhláška č. 388/2011 Sb. stanoví, které zdravotní stavy lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace, zákon č. 329/2011 Sb. upravuje nároky držitelů průkazu osoby se zdravotním postižením.

Podrobné informace k dávkám pro osoby se zdravotním postižením jsou k dispozici na [Integrovaném portálu MPSV](#).

Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je určen osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle zákona č. 108/2006 Sb. Z poskytnutého příspěvku pak tyto osoby hradí

pomoc, kterou jim může dle jejich rozhodnutí poskytovat osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu. Při posuzování stupně závislosti osoby se hodnotí schopnost zvládat základní životní potřeby, tj. mobilitu, orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost (péče o domácnost se neposuzuje u osob do 18 let). Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb.

Podrobné informace k příspěvku na péči jsou k dispozici na [Integrovaném portálu MPSV](#).

3.9. Sociální služby a ostatní subjekty

Na území města působí nejen řada poskytovatelů sociálních služeb, ale i dalších subjektů, které navazují na jejich činnost, resp. vhodným způsobem doplňují poskytování pomoci a podpory lidem v nepříznivé sociální situaci a těm, kteří potřebují třeba jen podporu v podobě zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Informace o těchto sociálních a navazujících službách byly získány přímo od samotných organizací, z jejich webových stránek, tištěných materiálů (katalogů, informačních letáků), případně z [Registru poskytovatelů sociálních služeb](#).

Sociální služby

Sociální služby dle příslušných ustanovení zákona č. 108/2006 Sb. zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence, které jsou poskytovány ambulantní, pobytovou nebo terénní formou. V přehledech sociálních služeb na území města (tabulky viz níže) jsou uvedeni pouze ti poskytovatelé, jejichž služby jsou pro obyvatele Trutnova kapacitně dostupné, případně poskytovatelé, kteří působí mimo území Trutnova a lze si u nich služby i přesto objednat. Informace o všech sociálních službách v Královéhradeckém kraji jsou k dispozici v elektronickém [Katalogu sociálních služeb](#), který je určen široké veřejnosti, zejména potencionálním uživatelům sociálních služeb, rodinným příslušníkům a osobám blízkým. Katalog může být přínosem také pro odborné pracovníky či poskytovatele sociálních služeb.

Tab. č. 12 - Přehled služeb sociální péče dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.

SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE		
Typ služby	Dostupnost/nedostupnost na území města	Název poskytovatele
Osobní asistence (§ 39)	✓	Oblastní charita Trutnov
Pečovatelská služba (§ 40)	✓	Pečovatelská služba Trutnov Oblastní charita Trutnov
Tísňová péče (§ 41)	✗	
Průvodcovské a předčitatelské služby (§ 42)	✓	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.
Podpora samostatného bydlení (§ 43)	✗	
Odlehčovací služby (§ 44)	✗	
Centra denních služeb (§ 45)	✗	
Denní stacionáře (§ 46)	✓	Stacionář mezi mosty Trutnov
Týdenní stacionáře (§ 47)	✗	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48)	✗	
Domovy pro seniory (§ 49)	✓	Domov pro seniory Trutnov
Domovy se zvláštním režimem (§ 50)	✗	
Chráněné bydlení (§ 51)	✓	Barevné domky Hajnice
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (§ 52)	✓	Sanatorium Trutnov (Ambeat Health Care a.s.)

Zdroj: Vlastní šetření

Tab. č. 13 - Přehled služeb sociální prevence dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.

SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE		
Typ služby	Dostupnost/nedostupnost na území města	Název poskytovatele
Raná péče (§ 54)	✓	Centrum LIRA, z. ú, Liberec Diakonie ČCE, Středisko Světlo ve Vrchlabí
Telefonická krizová pomoc (§ 55)	✗	
Tlumočnické služby (§ 56)	✓	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o. p. s. Tichý svět, o. p. s. – tlumočnické služby Hradec Králové
Azylové domy (§ 57)	✓	Most k životu, o. p. s., Trutnov
Domy na půl cesty (§ 58)	✗	
Kontaktní centra (§ 59)	✓	Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov (RIAPS)
Krizová pomoc (§ 60)	✗	
Nízkoprahová denní centra (§ 61)	✗	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (§ 62)	✓	Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov (RIAPS)
Noclehárny (§ 63)	✗	
Služby následné péče (§ 64)	✗	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)	✓	Oblastní charita Trutnov Salinger, z. s. Hradec Králové - Triangl
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (§ 66)	✓	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, z. s., oblastní odbočka Trutnov
Sociálně terapeutické dílny (§ 67)	✗	
Terapeutické komunity (§ 68)	✗	
Terénní programy (§ 69)	✓	Aufori, o. p. s, Hradec Králové
Sociální rehabilitace (§ 70)	✓	Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov (RIAPS) Barevné domky Hajnice

Zdroj: Vlastní šetření

Tab. č. 14 – Přehled služeb sociálního poradenství dostupných/nedostupných na území města Trutnova dle zákona č. 108/2006 Sb.

SLUŽBY SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ		
Typ služby	Dostupnost/nedostupnost na území města	Název poskytovatele
Sociální poradenství (§ 37)	✓	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov (RIAPS)

Zdroj: Vlastní šetření

Sociální služby na území města Trutnova (viz [Mapa č. 3](#)) jsou zastoupeny ve všech formách, tzn. pobytové, ambulantní i terénní. Převažuje nabídka služeb ve formě terénní a ambulantní, naopak nejméně jsou zastoupeny služby formy pobytové.

Kromě sociálních služeb se sídlem na území města mohou občané Trutnova využívat služby pro specifické cílové skupiny, které se nacházejí nejen na území bývalého okresu Trutnov, ale i celého Královéhradeckého kraje, např. Domov sv. Josefa v Žirči, Domov na Stříbrném vrchu nebo Intervenční centrum při Oblastní charitě Hradec Králové. Přehled využívaných služeb je k dispozici na [webových stránkách města](#).

Sociální služby, které mají registraci a na různých úrovních prokázaly potřebnost pro občany kraje, jsou uvedeny v [Síti veřejně podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2018 - 2020](#), tj. samostatné příloze ke [Střednědobému plánu sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2018 - 2020](#). Zařazení do Sítě SS KHK představuje pověření k poskytování sociálních služeb a právo poskytovatele na finanční podporu ve formě vyrovnávací platby ve smyslu Rozhodnutí Komise Evropské unie č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování EU na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu.

Zařazení do Sítě SS KHK je předpokladem k poskytování finančních prostředků (nejčastěji dotací) poskytovatelům sociálních služeb. Toto zařazení není však samo o sobě deklarací výše finanční podpory. Konkrétní výše prostředků pro konkrétního poskytovatele je určena v průběhu jednotlivých dotačních nebo zadávacích řízení a následně právně zakotvena ve smlouvě o poskytování sociální služby uzavřené mezi zadavatelem a poskytovatelem. Královéhradecký kraj ve spolupráci s ostatními zadavateli usiluje o zabezpečení sítě definovaného rozsahu služeb, včetně odpovídajícího finančního zabezpečení.

Zdroj: Webové stránky Královéhradeckého kraje

Dobrovolnictví

V České republice je dobrovolnictví právně upraveno zákonem č. 198/2002 Sb., který se zabývá především povinnostmi vysílajících a přijímajících organizací, resp. vymezuje podmínky, za kterých stát podporuje dobrovolnickou službu.

Dobrovolnictví v Trutnově se věnují studenti středních a vysokých škol, lidé zaměstnaní i nezaměstnaní. [Centrum dobrovolníků při Oblastní charitě Trutnov](#) bylo založeno v červnu 2011. Od založení rozšířilo své aktivity v sociální oblasti i do nestátních neziskových organizací. V současné době v centru působí 61 dobrovolníků, kteří dobrovolnickou činnost vykonávají dlouhodobě a pravidelně, nebo pomáhají při jednorázových akcích. S centrem spolupracuje a jeho pomoc využívá 12 nestátních neziskových organizací. V červnu 2015 byla dobrovolnickému centru prodloužena akreditace Ministerstvem vnitra ČR na dva dobrovolnické programy až do roku 2019.

➤ Dobrovolnický program MICHAELA

Zaměřuje se na pomoc osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým a seniorům. Základní ideou tohoto programu je zkvalitnit a zpříjemnit život uvedeným osobám, zmírnit jejich osamělost, nabídnout jim smysluplné trávení volného času, podpořit je v aktivním životě, tvořivosti, solidaritě a integrovat je do společnosti v co nejvyšší možné míře.

➤ Dobrovolnický program ŠTĚPÁN

Je zaměřen na pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Základní ideou tohoto programu je kromě smysluplného trávení volného času uvedených osob také snaha

usnadnit dětem orientaci ve společnosti, zlepšit mezigenerační vztahy, komunikační dovednosti, podpořit asertivitu, posílit rozhodovací kompetence a rozšířit jejich vědomosti prostřednictvím neformálního vzdělávání a poskytnout jim pozitivní zpětnou vazbu. Doučování jednotlivců, adaptací a integrací dětí mezi vrstevníky preventivně působit proti sociálnímu vyloučení dětí a mládeže ze společnosti.

Tab. č. 15 – Vývoj počtu dobrovolníků, dobrovolnických hodin v letech 2013 - 2017 (stav k 31.12.2017)

	PROGRAM MICHAELA		PROGRAM ŠTĚPÁN	
	Počet dobrovolníků	Počet dobrovolnických hodin	Počet dobrovolníků	Počet dobrovolnických hodin
2013	Monitorování počtu dobrovolníků a dobrovolnických hodin bylo evidováno za oba projekty společně. Počet dobrovolníků 32 Počet dobrovolnických hodin 1 204			
2014	31	1 650	14	732
2015	46	1 732	15	806
2016	45	1 591	16	1 241
2017	43	1 674	15	1 833

Zdroj: Oblastní charita Trutnov, Centrum dobrovolníků

Centrum dobrovolníků navazuje svojí činností na služby v sociální oblasti, které vhodným způsobem doplňuje a do jisté míry také rozšiřuje. Dobrovolnictví se zaměřuje především na zkvalitnění života seniorů, nemocných lidí, osob s handicapem, dětí a mládeže ohrožených rizikovým způsobem života, resp. sociálním vyloučením. O potřebě zachovat centrum a udržet oba dobrovolnické projekty zcela jednoznačně vypovídají údaje v tabulce (viz výše). Vzhledem k tomu, že se dobrovolnictví stalo žádaným partnerem sociálních služeb a nedílnou součástí občanské společnosti, je třeba podporovat jeho další rozvoj, a to např. formou větší provázanosti se spolkovou a klubovou činností ve městě.

Spolky, sdružení, svazy a kluby ve městě

Ve městě působí řada organizací neziskového charakteru (spolky, sdružení, svazy a kluby), jejichž společným jmenovatelem je podpora specifických aktivit, nabídka pomoci v rámci uzavřeného společenství, propagace veřejně prospěšných cílů, které jsou důležité nejen pro vlastní členskou základnu, ale ve většině případů také pro širokou veřejnost (např. vzdělávací a informační aktivity, poskytování návazných služeb na služby sociální). Tyto organizace vykonávají činnost ve prospěch různých cílových skupin osob, které žijí především v Trutnově. Více informací o zmiňovaných organizacích je v níže uvedeném přehledu.

Tab. č. 16 – Přehled organizací neziskového sektoru na území města (stav k 31.12.2017)

Spolky, sdružení, svazy, kluby	Cílová skupina
Mateřské centrum KAROLínka, z. s.	Rodiny s dětmi
Trutínek - rodinné centrum, z. s.	Rodiny s dětmi
Most ke vzdělání – Bridge to education, z. s.	Rodiny s dětmi, uchazeči o zaměstnání
BoGi club, z. s.	Rodiny s dětmi
Ostrov přírody, z. s.	Rodiny s dětmi
Klub vozíčkářů Trutnov - Bukovinka, z. s.	OZP
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.	OZP
Svaz diabetiků České republiky, územní organizace Trutnov	Senioři, OZP
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, výbor Trutnov	OZP
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.	OZP
Český svaz žen, z. s.	Ženy
Klub důchodců, z. s. Trutnov	Senioři
Klub seniorů Trutnov (www stránka nedostupná)	Senioři
Svaz tělesně postižených v ČR z. s., místní organizace Trutnov (www stránka nedostupná)	OZP

Zdroj: Vlastní šetření

3.10. Pohled sociálních pracovníků na sociální situaci ve městě

Sociální situaci nejen ve městě se v rámci výkonu veřejné správy, tj. státní správy a samosprávy, zabývají pracovníci Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Trutnov, a to na oddělení sociální péče, školství a zdravotnictví a oddělení sociálně-právní ochrany dětí. Podrobnější informace k činnosti těchto oddělení jsou k dispozici na [webových stránkách města](#). Pohled zmiňovaných pracovníků na sociální situaci ve městě je uveden níže.

Oddělení sociální péče, školství a zdravotnictví

Město Trutnov leží v podhorské oblasti a v rámci jeho správního obvodu ORP se nacházejí horská střediska, kam míří řada lidí z různých krajů naší republiky za sezónní prací. Tato skutečnost významným způsobem ovlivňuje sociální situaci ve městě. Stoupá počet lidí žijících bez zázemí rodiny v regionu, resp. s trvalým bydlištěm v jiném kraji, kteří po skončení sezónních prací přicházejí také o bydlení (v době uzavřeného pracovního poměru jim ho poskytoval zaměstnavatel). Obracují se proto o pomoc na sociální pracovníky města ohledně nalezení vhodného bydlení, mnohdy jsou bez finančních prostředků a někteří dokonce zadlužení (nemají nárok na výplatu důchodu, zůstávají na dávkách pomoci v hmotné nouzi). V některých případech pak hrozí, že se ocitnou „bez střechy nad hlavou“. Dočasným řešením jsou pouze ubytovny.

Dále přibývá případů osob mladšího věku, kteří s ohledem na svůj zdravotní stav potřebují zprostředkovat pobytovou sociální službu a hlavní bariérou je jejich věk pod 65 let. Zároveň se zvyšuje počet osob vyššího věku ve 3. a 4. stupni závislosti na pomoci druhé osoby, které nejsou umístěny do pobytového zařízení a zůstávají na lůžkách následné péče či v léčebnách dlouhodobě nemocných a patří mezi osoby ohrožené sociálním vyloučením. Sociální pracovníci také stále častěji řeší situaci osob vyššího věku (nad 70 let) žijících osaměle ve svém bytě, které potřebují pomoc druhé osoby při sebeobsluze, doprovod k lékaři, zprostředkování sociálních služeb apod. Mnohdy by zlepšilo jejich životní situaci dostupné bezbariérové bydlení.

Ve všech výše uvedených případech je třeba hledat dostupná řešení a nabídnout pomoc např. zprostředkováním vhodné sociální služby. U osob bez finančních prostředků a bez příštířeší je

možné zajistit krátkodobou pomoc poskytnutím nejnútnejšieho ošaceni, potravinové a materiální pomoci. Statistické přehledy případů v letech 2014 – 2017 (včetně komentáře) jsou uvedeny v příloze č. 7.6.

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPŠZ

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Sociálně-právní ochrana dětí je výkonem státní správy pro celý správní obvod obce s rozšířenou působností. Zaměřuje se především na děti, o které jejich rodiče nemohou, neumějí nebo nechtějí odpovídajícím způsobem pečovat (dětí zanedbávané, týrané, zneužívané, ohrožené násilím mezi členy domácnosti apod.) Pracovníci oddělení SPOD poskytují rodinám sociálně-právní poradenství, provádí návštěvy v bydlíšti, individuální pohovory s rodiči i dětmi, zprostředkovávají další odbornou pomoc. V odůvodněných případech podávají soudu návrhy na řešení situace dítěte. OSPOD rovněž vykonává funkci opatrovníka dětí zejména v soudních řízeních, ve kterých děti nemohou být zastoupeny svými rodiči z důvodu střetu zájmů. Jedná se především o spory týkající se úpravy péče a výživy, vzájemných kontaktů i dalších důležitých otázek v životě dítěte.

Samostatnými agendami v rámci oddělení SPOD jsou náhradní rodinná péče a kuratela pro děti a mládež. Pracovníci pro náhradní rodinnou péči se zabývají všemi základními formami výchovy dětí v náhradních rodinách (osvojení, pěstounská péče, poručenství, pěstounská péče na přechodnou dobu). Prošetřují a vyhodnocují situaci dětí i žadatelů o náhradní péči a zpracovávají podrobnou dokumentaci. Sledují vývoj dětí v náhradních rodinách, dlouhodobě s nimi spolupracují a poskytují jim specializované poradenství.

Tzv. kuratela pro děti a mládež se zaměřuje na děti a mladistvé, kteří mají závažné výchovné problémy, spáchali trestný čin (případně ve věku do 15 let čin, který by jinak trestný byl), opakovaně se dopouštějí přestupků nebo jinak ohrožují občanské soužití. Stejně jako pracovníci ostatních agend v rámci OSPOD zajišťují kurátoři pro děti a mládež vlastní sociálně-právní a výchovné poradenství dětem i rodičům. V odůvodněných případech spolupracují s orgány činnými v trestním řízení, podávají soudu návrhy na výchovná opatření.

Všichni pracovníci OSPOD navštěvují pravidelně děti, které pobývají na základě rozhodnutí soudu v ústavních zařízeních (dětské domovy, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, výchovné ústavy) a provádějí šetření v rodinách dětí, nad jejichž výchovou byl nařízen soudní dohled.

Od 01.01.2014 se výkon sociálně-právní ochrany dětí řídí standardy kvality vyplývajícími z aktuální právní úpravy zákona č. 359/1999 Sb. Na základě sociodemografické analýzy, kterou pro MPSV zpracovala společnost SocioFaktor s.r.o. v roce 2013, byl Trutnov zařazen mezi obce s rozšířenou působností se zvýšenou mírou náročnosti výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Tab. č. 17 – Přehled počtů případů řešených OSPOD v rámci ORP Trutnov v letech 2015 – 2017 (stav k 31.12.2017)

	Sledované období		
	2015	2016	2017
Počet soudních řízení ve věcech nezletilých dětí	607	604	533
Počet klientů kurátorů pro mládež	215	201	204
Počet dětí v náhradní rodinné péči	117	135	146
Počet dětí s nařízenou ústavní výchovou	45	36	45
Počet týraných a zneužívaných dětí	15	5	12
Počet dětí odebraných z péče rodičů	41	33	25
Počet dětí s nařízeným dohledem nad výchovou	128	139	144
CELKOVÝ POČET PŘÍPADŮ řešených na OSPOD⁴	1 385	1 467	1 411

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPOD

⁴ celkový počet případů není součtem jednotlivých řádků

V souvislosti s výkonem všech agend v rámci sociálně-právní ochrany dětí je v lokalitě vnímán především nedostatek dětských psychologů a rodinných poradců (nedostupnost okamžité psychologické pomoci dítěti i jeho rodině v krizových situacích, nedostatečná kapacita dlouhodobé rodinné terapie). V případě náhradní rodinné péče zajišťují psychologickou pomoc pěstounům jejich doprovázející organizace, dětem je tato pomoc zabezpečována ve spolupráci s OSPOD. Dalšími komplikacemi v oblasti sociálně-právní ochrany dětí jsou některé aktuální metodiky MPSV, které ohrožují možnost řešit krizové situace nezletilých dětí a vyvolávají rovněž značnou polemiku u odborné veřejnosti (např. metodika v oblasti ZDVOP a metodika týkající se kurately pro děti a mládež). Problémem je rovněž nedostatek pěstounů schopných přijmout do dlouhodobé péče děti z dětských domovů nebo narušeného rodinného prostředí.

Rizikové jevy

Za rizikové jevy lze obecně považovat takové chování a přístupy, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných problémů a dalších rizik pro jedince či společnost. Nejčastěji se do této oblasti řadí alkoholismus, gambling, závislost na návykových látkách, šikana, krádeže, bezdomovectví, násilné chování apod. Lidé s těmito problémy postupně ztrácejí kontakt se společností jak v „mikrosociálních“ vztazích (rodina, příbuzní, přátelé, známí), tak v „makrosociálních“ vztazích (zaměstnání, veřejné instituce, státní správa, ostatní spoluobčané), což vede v řadě případů k jejich nárůstu až sociálnímu vyloučení. Společným znakem těchto jevů je „multiproblémovost“.

Informace o rizikových jevech, které se vyskytují na území města, byly získány od Městské policie Trutnov, Policie ČR - Obvodního oddělení Trutnov, pracovníků Městského úřadu Trutnov, Odboru SVŠZ, Oblastní charity Trutnov a Kontaktního centra RIAPS Trutnov.

➤ Institut vykázání

Reakcí na domácí násilí, jeden z projevů negativního chování osob, které v konečném důsledku může vést k sociálnímu vyloučení některého ze zúčastněných, je institut vykázání osoby z bytu nebo domu. Od 01.01.2007 (v souladu se zákonem č. 135/2007 Sb.) je Policie ČR oprávněna při řešení domácího násilí vykázat násilníka ze společného obydlí bez ohledu na případnou trestněprávní kvalifikaci jeho jednání. Vykázání je preventivním opatřením směřujícím k ochraně ohrožených osob. Více informací k tomuto institutu je na [webových stránkách MV](#).

Policie ČR eviduje počty vykázanych osob v rámci institutu vykázání také na území Trutnova. Přehled za roky 2013 až 2017 je k dispozici níže.

Tab. č. 18 – Počty vykázanych osob na území města Trutnova v letech 2013 – 2017 (stav k 31.12.2017)

Rok	Obvodní oddělení Policie ČR Trutnov	Služba kriminální policie a vyšetřování Trutnov	Celkem
2013	3	0	3
2014	1	1	2
2015	0	4	4
2016	5	0	5
2017	4	0	4

Zdroj: Policie ČR – Obvodní oddělení Trutnov

Vzhledem k tomu, že rozhodně ne všechny případy domácího násilí jsou oznamovány Policií ČR, nelze z výše uvedených statistik vyvozovat jednoznačné závěry. Velmi obtížně lze prokazovat domácí násilí páchané na seniorech a osobách se zdravotním postižením, a to především z důvodu jejich neochoty tyto projevy buď oznamovat, nebo spolupracovat při jejich prokazování. Proto nebude s největší pravděpodobností nikdy možné uvedený negativní jev objektivním způsobem vyhodnotit. V krizových situacích, kdy se člověk stane obětí násilí, je možné kontaktovat pracovníky Intervenčního centra při Oblastní charitě Hradec Králové, kteří

mu mohou obratem pomoci. Ve spolupráci s městskou, státní policií a pracovníky OSPOD zajistí ochranu a bezpečí oběti násilí nejen v době akutní fáze, ale také jí jsou oporou po celou dobu řešení vzniklé situace. Nově se mohou oběti trestných činů obracet o pomoc také na Poradnu pro oběti trestných činů při Probační a mediační službě Trutnov, kde jim pracovníci poradí a pomůžou při samotném trestním řízení a jednání u soudu. Ke zlepšení situace může přispět lepší informovanost veřejnosti o existenci výše zmíněných organizací.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením a bezdomovectví

Společným znakem pro tyto osoby mohou být kumulované sociální problémy, které se objevují zpravidla v těchto oblastech: chybějící či narušené rodinné vazby a okruh sociálně začleněných přátel, chybějící a narušené vazby na trh práce, chybějící či narušené bytové zázemí nebo některá z forem závislosti. Na základě problémů ve výše uvedených oblastech lze zmiňované osoby zjednodušeně definovat jako osoby bez domova (bezdomovce). S ohledem na široké spektrum oblastí, resp. problémů, které jsou s nimi spojeny, nelze přesně vyčíslit potenciální příslušníky této cílové skupiny.

Různorodost cílové skupiny na území Trutnova:

- osoby bez přístřeší a v krizi,
- osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče,
- osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy,
- pachatelé trestné činnosti,
- osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách,
- osoby s nízkými příjmy, které se pohybují na okraji chudoby a pobývají po známých či ubytovnách.

Kontaktní centrum RIAPS Trutnov provádělo průzkum **v období od 26.06.2017 do 07.07.2017** právě mezi výše uvedenou cílovou skupinou (osobami žijícími v chudobě či bez domova). V tomto období prošlo Kontaktním centrem celkem 48 osob (13 žen, 35 mužů). Naprostá většina z nich byla oslovena v souvislosti s vyplněním dotazníku. Odpovědi se podařilo získat od 19 osob, což je 40% ze všech příchozích v daném období. Vyhodnocení průzkumu (včetně ukázky dotazníku vlastní konstrukce) je k dispozici v příloze č. 7.7.

Dotazníkovému šetření Kontaktního centra RIAPS z roku 2017 předcházela průzkum mezi bezdomovci Trutnova, který probíhal **v období od 01.01.2013 do 30.09.2013**. Cílem tohoto výzkumu bylo poukázat nejen na „bezdomovectví zjevné“, resp. na osoby, které okázale žijí mimo standardní hranice sociálních norem a návyků, tj. „lidi z nádraží a parků“, ale také odhalit „skryté bezdomovectví“, tj. osoby bez domova, které nejsme schopni „na první pohled“ rozlišit (těch je většina). Zapomínat se však nesmí ani na „bezdomovectví potencionální“, které se může týkat kohokoliv z nás. Závěry z tohoto výzkumu jsou k dispozici níže.

Tab. č. 19 - Počet klientů zjevného a skrytého bezdomovectví s počtem vykázaných kontaktů (stav k 30.09.2013)

Počet klientů (splňující charakteristiky bezdomovectví zjevného a skrytého)	Počet poskytnutých služeb (kontaktů)
51 (45 mužů a 6 žen)	1 235

Tab. č. 20 – Přehled podle typu výkonu a počtu vykázaných činností (stav k 30.09.2013)

Typ výkonu	Počet
Hygienický servis	774
Individuální poradenství	78
Informační servis	410
Kontaktní práce	1 144
Krizové intervence	2
Potravinový servis	1 031
Sociální práce	30
Testování infekčních nemocí	13
Prvokontakt	23
Výměnný a jiný HR program	194
Základní zdravotní ošetření	48

Tab. č. 21 - Počet klientů zjevného a skrytého bezdomovectví s primární návykovou látkou alkohol (stav k 30.09.2013)

Počet klientů (splňující charakteristiky bezdomovectví zjevného a skrytého s primární návykovou látkou alkohol)	Počet poskytnutých služeb (kontaktů)
33 (z toho 30 mužů a 3 ženy)	442

Tab. č. 22 – Přehled podle typu výkonu a počtu vykázaných činností (stav k 30.09.2013)

Typ výkonu	Počet
Hygienický servis	354
Individuální poradenství	20
Informační servis	51
Kontaktní práce	407
Krizové intervence	0
Potravinový servis	381
Sociální práce	16
Testování infekčních nemocí	4
Prvokontakt	20
Výměnný a jiný HR program	9
Základní zdravotní ošetření	8

K 30.09.2013 bylo minimálně 14 uživatelů služby s primární návykovou látkou alkohol a 4 uživatelé nelegálních drog, kteří splňovali charakteristiku bezdomovce. Dle rozhovorů s klienty bezdomovci se vyskytuje v Trutnově a blízkém okolí min. 30 osob - bezdomovců.

➤ **Pohled na problematiku bezdomovectví zaměstnanců Kontaktního centra RIAPS Trutnov po vyhodnocení provedených průzkumů a získání dalších zkušeností**

Bezdomovci jsou lidé bez stálého přístřeší a bez zaměstnání. Vyskytují se převážně ve velkých městech. Bezdomovectví je spolu s dalšími negativními faktory většinou doprovázeno sociální izolovaností a psychickým i fyzickým strádáním. Subjektivní příčiny bezdomovectví mohou být různé; vedle obvyklé výpovědi ze zaměstnání a ztráty bydlení třeba dluhy, rozvod, závislost na návykových látkách, duševní onemocnění, poruchy osobnosti apod.

Je evidentní, že fenomén bezdomovectví je v Trutnově přítomný i přesto, že je zde velmi omezená nabídka sociálních a zdravotních služeb pro tyto osoby určených. Z toho vyplývá, že zřízení sociálních služeb nevytváří nové bezdomovce. Ti již zde jsou a vzhledem k tomu, jak se vyvíjí sociální politika státu a obcí, jich bude pravděpodobně přibývat. V tuto chvíli se bavíme o bezdomovcích, kteří již domov ztratili. Dalším mnoha lidem ztráta domova hrozí (matky samoživitelky, lidé předlužení a v exekucích, nezaměstnaní, nezaměstnatelní...).

Zřízení sociální služby, která by poskytovala alespoň základní pomoc osobám bez domova, by bylo důležité především pro osoby, které jsou na ulici krátce, jsou motivovaní k návratu do běžného života. S prodloužením pobytu na ulici se stav více chronifikuje (vleče) a tím hůře se daná osoba integruje zpět do společnosti. Jinými slovy, pokud zde nebudou služby určené osobám bez domova, ubývat jich nebude a problémy mohou spíše narůstat. Jelikož se bezdomovectví týká jak zdravotní, tak sociální stránky, intervence a služby by měly být zdravotního i sociálního charakteru.

Výstupem šetření je doporučení zřídit služby dle zákona č. 108/2006 Sb., a to i s ohledem na doporučený koncept preventivních opatření pro tyto cílové skupiny obyvatel (viz Obrázek č. 1).

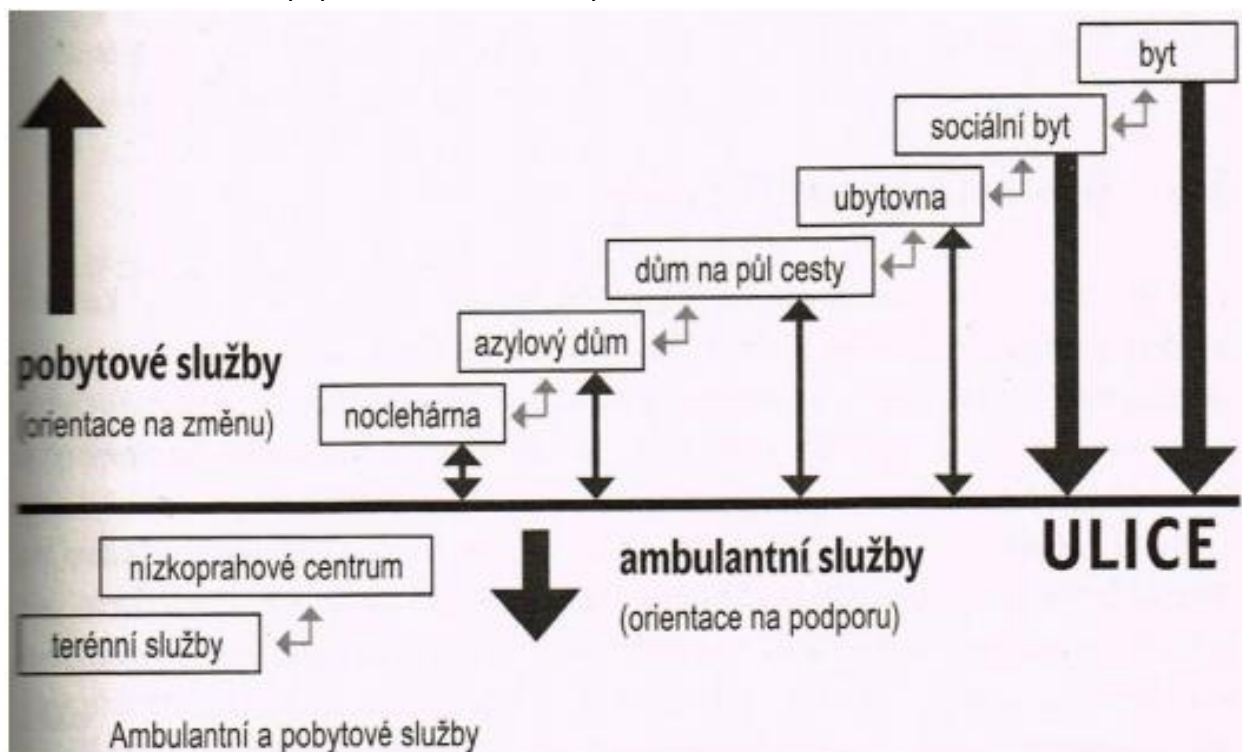
§ 57 **Azylové domy**

§ 61 **Nízkoprahová denní centra**

§ 63 **Noclehárny**

Zdroj: Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov, Kontaktní centrum RIAPS

Obrázek č. 1 – Koncept pomoci osobám bez přístřeší⁵

Souběžně s bezdomovectvím se zvyšuje předpoklad šíření infekčních chorob, rozvoj duševních onemocnění a páchaní přestupků či trestné činnosti. Na území města evidovala Městská policie

⁵ *Bezdomovectví, Hotovcová L., Marek J. a Strnad A., Praha: Portál 2012, str. 115)*

Trutnov za roky 2016 a 2017 u osob bez domova dle ustanovení § 47 zákona č. 200/1990 Sb.⁶ tyto konkrétní přestupky:

Tab. č. 23 – Přehled přestupků v letech 2016 – 2017 (stav k 31.12.2017)

PŘESTUPEK	2016	2017
Veřejný pořádek	29	23
Majetek	18	15
Alkohol, kouření	16	14
Občanské soužití	4	2

Zdroj: Městská policie Trutnov

V souvislosti s výše uvedenou problematikou lze obecně konstatovat, že počty osob bez domova narůstají, avšak není dostupný ucelený systém efektivní pomoci, jak tuto problematiku řešit. I to je jeden z důvodů, proč se osoby ohrožené sociálním vyloučením, či osoby bez domova ocitají v začarovaném kruhu. Nedostává se jim většinovou společností podpory a jejich problémy jsou často opomíjené, a tím se ještě více prohlubují. Vhodným řešením se jeví posílení pracovníků v terénu zabývajících se depistáží a nastavení kritérií odpovídajících charakteristice zacílené na osoby ohrožené. Výstupem by pak měly být přesnější počty osob ohrožených chudobou a bezdomovectvím. Následně se jeví jako vhodné vytvořit službu dluhového poradenství a sociální pobytovou službu. Ty by napomohly v poučení o možnostech v dluhové problematice a v uspokojení základních lidských potřeb (hygiena, přenocování, nasycení). To vše za podpory sociálních pracovníků. Využívání služby by bylo podmíněno aktivní spoluprací a podílením se na řešení problémů ze strany dotčené osoby. Včasným odhalením potencionálních osob ohrožených ztrátou bydlení by se mohlo lépe předcházet jejich rizikovému chování, šíření infekčních nemocí, rezignaci a všeobecnému nezájmu.

➤ **Potravinový a humanitární sklad**

Potravinový sklad při Oblastní charitě Trutnov byl otevřen v září 2015, a to ve spolupráci s Potravinovou bankou v Hradci Králové. Sklad pomáhá rodinám a jednotlivcům, kteří se ocitli v nouzi. Potravinovou pomoc je možné poskytnout pouze na základě sociálního šetření, doporučení a rozhodnutí sociálních pracovníků příslušných městských nebo obecních úřadů, NNO, příspěvkových organizací samospráv. Potravinový sklad se v květnu 2016 zapojil do projektu MPSV, který trvá doposud. Zásobení skladu proto již není závislé pouze na Národní potravinové sbírce a spolupráci s místními markety. Rozšířenou nabídkou skladu se díky projektu nově stala hygienická a materiální pomoc (např. hygienické potřeby, spodní prádlo, nádobí).

Tab. č. 24 – Přehled poskytnuté potravinové pomoci v letech 2015 – 2017 (rok 2015 jen září – prosinec)

Období	Jednotlivci celkem	Rodiny celkem
2015	71	24
2016	127	29
2017	195	36

Zdroj: Oblastní charita Trutnov

Smyslem této formy pomoci je vyřešit akutní krizovou situaci jednotlivců či rodin. Nejedná se však o suplování státem poskytované sociální podpory (sociálních dávek a příspěvků).

⁶ Od 01.07.2017 se oblast přestupkového práva řídí novými dvěma zákony, tj. zákonem č. 250/2016 Sb. a zákonem č. 251/2016 Sb.

Bezbariérovost

Bezbariérovost veřejných prostranství, staveb i veřejné dopravy je stěžejním tématem zejména pro osoby se zdravotním postižením, tj. osoby s omezenou schopností pohybu a orientace či mentálním postižením. Na co se však často zapomíná, že bezbariérové prostředí je neméně důležité také pro seniory, lidi s dočasným zdravotním handicapem a v neposlední řadě i pro rodiny s dětmi. Ze stavebního hlediska upravuje problematiku bezbariérovosti vyhláška č. 398/2009 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky na stavby a jejich části tak, aby bylo zabezpečeno jejich užívání osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do tří let věku.

Vzhledem k tomu, že na území Trutnova žije a pohybuje se velké množství lidí, pro které je bezbariérovost nezbytná k bezproblémovému začlenění do společnosti, případně pro snadný pohyb (orientaci), provedly dva subjekty v rámci procesu KPSS vlastní analýzu stavu této oblasti ve městě. Zjištění poskytovatele sociálních služeb [Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých, z. s.](#) a [Klubu vozíčkářů Trutnov – Bukovinka, z. s.](#) jsou k dispozici v příloze č. 7.8.

Bezbariérovost města by měla být tématem stále aktuálním, a to nejen kvůli obyvatelům Trutnova, ale také s ohledem na fakt, že je Trutnov správním centrem a zároveň je považován za významné středisko cestovního ruchu a bránu do Krkonoš. Pro zvyšování návštěvnosti města je tedy velmi důležité mj. postupně snižovat „počet bariér“.

Zadluženost

V celé ČR neustále stoupá počet zadlužených lidí. Při neschopnosti splácet své závazky je pro řadu z nich východiskem oddlužení, se kterým mohou pomoci odborníci. Těmto situacím lze také předcházet, a to podporou finanční gramotnosti.

Občanská poradna Farní charity Dvůr Králové n. L. poskytuje akreditované dluhové poradenství nejen pro klienty z tohoto města (konzultační dny má také v Hostinném a ve Vrchlabí). Její služby jsou založeny na anonymitě, proto jsou dlouhodobě monitorovány pouze počty konzultací. V letech 2010 – 2015 byl počet klientů z ORP Trutnov odhadován na 10 – 15%, tj. cca 100 konzultací. Od roku 2016 začala poradna monitorovat také konzultace s klienty z města Trutnova.

Tab. č. 25 – Přehled vykonaných konzultací pro obyvatele Trutnovska (stav k 31.12.2017)

	Město Trutnov		Za celé ORP Trutnov	
	Občansko-právní poradenství	Dluhové poradenství	Občansko-právní poradenství	Dluhové poradenství
2016	63 konzultací	6 návrhů na oddlužení	139 konzultací	11 návrhů na oddlužení
2017	57 konzultací	7 návrhů na oddlužení	141 konzultací	13 návrhů na oddlužení

Zdroj: Farní charita Dvůr Králové n/L., občanská poradna

V ČR je celkem 863 000 obyvatel v exekuci, což je téměř desetina lidí starších 15 let. Za poslední rok jich přibýlo 31 000. Vyplývá to z [aktualizované mapy exekucí](#), kterou sestavilo neziskové sdružení Otevřená společnost. Kolem 151 000 lidí má dokonce přes deset exekucí. Z porovnání dat za město Trutnov, Královéhradecký kraj a ČR lze vysledovat, že podíl počtu osob v exekuci je ve městě Trutnově vyšší než v Královéhradeckém kraji a v ČR.

Tab. č. 26 – Přehled osob v exekuci: porovnání Trutnov, Královéhradecký kraj a ČR
(stav k 31.12.2017)

	Trutnov	Královéhradecký kraj	Česká republika
počet osob v exekuci	2 638	38 166	863 000
podíl osob v exekuci	10,26%	8,16%	9,70%

Zdroj: [Mapa exekucí](#)

Z výše uvedených údajů lze dovodit, že se zvyšující se zadlužeností obyvatel poroste poptávka po kvalifikovaných odborných poradnách na oddlužení, které musí splňovat podmínku [akreditace dle zákona č. 182/2006 Sb.](#)

4. Strategická část - Přehled priorit a opatření pracovních skupin

4.1. Činnost pracovních skupin – úvod

V úvodní části kapitol zaměřených na činnost jednotlivých pracovních skupin jsou k dispozici sestavené SWOT analýzy, které vznikaly v průběhu úvodních jednání PS, tj. od dubna 2017. Tyto analýzy se staly následně podkladem pro stanovení priorit a jejich naplnění konkrétními opatřeními, případně aktivitami. Definice pojmů SWOT analýza, priorit a opatření jsou k dispozici níže.

V rámci jednání PS byla pro sběr podnětů použita skupinová kreativní metoda „Brainstorming“, při které měl každý možnost sdělit svůj názor a prodiskutovat ho s ostatními účastníky setkání.

Priorit a opatření, ke kterým dospěli členové jednotlivých PS, jsou uvedeny nejprve v souhrnném přehledu a poté rozpracovány, včetně popisu (zdůvodnění) navrhovaných opatření. Protože členové PS dospěli v řadě případů ke stejným závěrům, tj. stanovili stejné priority a navrhli stejná opatření, jsou jejich popisy (zdůvodnění) stejné či obdobné. Názorová shoda v prioritách a opatřeních napříč všemi PS pouze podtrhuje jejich význam pro město Trutnov.

Poznámka.:

Stanovené priority a opatření nejsou řazeny podle důležitosti, protože bylo často velmi obtížné mezi sebou porovnávat jejich význam pro město a jeho obyvatele, resp. s ohledem na různé úhly pohledu aktérů procesu KPSS logicky ne vždy v tomto směru panovala názorová shoda.

SWOT analýza:

Univerzální analytická technika, která popisuje silné stránky (**Strengths**), slabé stránky (**Weaknesses**), příležitosti (**Opportunities**) a hrozby (**Threats**). V rámci procesu KPSS jsou z pohledu SWOT analýzy silnými a slabými stránkami skutečnosti, které působí zevnitř a lze je přímo ovlivnit, tj. např. typy služeb, způsob a formy jejich poskytování apod. Příležitosti a hrozby vstupují do procesu KPSS z vnějšku, přičemž hrozby jsou mnohdy velmi obtížně ovlivnitelné, tj. např. nastavená legislativa, finanční zdroje, přístupy subjektů apod. Cílem SWOT analýzy je identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby, resp. podporovat silné stránky a omezovat slabé stránky, hledat i využívat nové příležitosti a odhalovat hrozby.

Priorita:

Vymezuje oblasti/témata/problémy, kterými se aktéři v rámci procesu KPSS zabývají a které se objeví v plánu rozvoje sociálních služeb. Priority stanovují základní směry, které jsou naplňovány opatřeními a případně aktivitami.⁷

Opatření:

Lze popsat jako cíl v určité prioritní oblasti, který se vztahuje ke konkrétnímu tématu a popisuje ho, resp. říká, jaká je skutečnost a co budeme řešit. Vychází ze zdrojů, které jsou k dispozici, nebo jsou dosažitelné.“

⁷ Metodika pro plánování sociálních služeb, Skříčková a kol., část Klíč k publikaci, MPSV, 2007, str. 2)

4.2. Pracovní skupina – rodiny s dětmi (RD)

Tab. č. 27 – SWOT analýza RD

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha města – okolí, příroda, životní prostředí • Aktuální dostatek pracovních příležitostí (silní zaměstnavatelé) • Dostupnost základních a středních škol, mateřských škol, existence městských jeslí • Dostatek volnočasových aktivit pro děti (SVČ, zájmové aktivity při školách, sportovní kluby, ZUŠ) • Místní dostupnost - zasilování MHD • RIAPS – manželská a rodinná poradna (pozor hraniční kapacita) • RIAPS – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež • Most k životu o.p.s. – azylové bydlení pro matky s dětmi a otce s dětmi • Školská poradenská zařízení (PPP, SPC) • SVP Varianta (preventivní výchovné poradenství) • Sociálně aktivizační služba OCH Trutnov – Zvonek pro rodinu • Potravinová a hygienická pomoc OCH Trutnov • Mateřské centrum Karolínka • Služby doprovázejících organizací pro pěstounské rodiny • Základní sociálně-právní poradenství Odboru SVŠZ – provázanost na další služby a spolupráce s Městskou policií Trutnov 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné bezplatné občansko-právní a dluhové poradenství • Chybějící různé formy sociálního bydlení (krizové, startovací, podporované) • Nedostatek dětských psychologů (dlouhé objednací lhůty) • Nedostatek pěstounů pro dlouhodobou náhradní rodinnou péči • Nedostatečná všeobecná informovanost o sociálních a návazných službách • Nedostatečná provázanost zdravotních a sociálních služeb
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Revize možností v sociálním bydlení • Vznik centra duševního zdraví • Zřízení občanské poradny • „Transformace“ Mostu k životu o.p.s. • Trutnovský den pro rodinu – prezentace služeb (udržení) • Zlepšení informovanosti o sociálních a návazných službách • Možnost využití místně dostupných ZDVOP v Dětském centru Dvůr Králové n. L. a Dětské ozdravovně Království Nemojov • Propagace náhradní rodinné péče 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časté a nekoncepční změny legislativy • Nepružnost současného systému dávek pomoci v hmotné nouzi (neřeší akutní krizové situace) • Absence dětského psychiatra a obecný nedostatek těchto specialistů v rámci Královéhradeckého kraje • Aktuální metodika MPSV v oblasti SPOD (ohrožení možnosti řešit krizové situace konkrétních dětí) • Aktuální metodika MPSV v oblasti ZDVOP (ohrožení možnosti využití dostupných zařízení) • Obecný nedostatek zkrácených a pružných úvazků pro rodiče • Nedostatek dobrovolníků • Možný budoucí růst nezaměstnanosti

PS Rodiny s dětmi – přehled priorit

Priorita RD 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Priorita RD 2	Bezplatné poradenství
Priorita RD 3	Sociální bydlení
Priorita RD 4	Všeobecná informovanost
Priorita RD 5	Zdravotnictví a psychologická péče

Rozpracování priorit do opatření a jejich popis (zdůvodnění)

Priorita RD 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Opatření vedoucí k naplnění priority	RD 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby
	RD 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby
	RD 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů
	RD 1.4 „Transformace“ Mostu k životu o. p. s.

RD 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby

Aktuálně nabízené (poskytované) sociální služby a služby návazné je třeba zachovat minimálně ve stávajícím rozsahu. Cílem je udržet všechny osvědčené, fungující a občany využívané poskytovatele sociálních služeb i služeb (činností) návazných, které je vhodně doplňují. Stabilita těchto organizací (subjektů) přímo závisí na zájmu občanů (klientů a uživatelů služeb), ale také na zájmu a podpoře ze strany města, a to bez ohledu na jejich zřizovatele (zakladatele). Podrobnější informace o jednotlivých službách jsou k dispozici v analýze poskytovatelů sociálních služeb (viz příloha č. 7.2.).

RD 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby

Podpora navýšení kapacity stávajících i vzniku nových sociálních a návazných služeb (činností) bude možná pouze za předpokladu důkladného vyhodnocení doložené potřeby, tj. nejen aktuálního stavu, ale i předpokládaného vývoje vzniklé situace do budoucna.

Potřeba by měla vždy vycházet z průběžného monitorování situace a zároveň by měla být doložena popisem problému, souvisejícími statistickými daty, výší přepokládaných finančních nákladů a v neposlední řadě odůvodněním přínosu pro obyvatele města.

S ohledem na schválenou Síť veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje bude nutné projednat tyto případy s dostatečným předstihem rovněž s odborem sociálních věcí KÚ.

RD 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

Finanční podporu služeb z rozpočtu města bude nutné přizpůsobit vývoji financování ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, evropských fondů a dalších zdrojů (v roce 2020 bude např. ukončena dotační podpora z Evropských sociálních fondů). Z uvedeného důvodu je třeba současně zefektivnit přerozdělování finančních prostředků z rozpočtu města Trutnova, a to v závislosti na aktuální situaci v oblasti financování sociálních služeb, mj. ve vazbě na reálné potřeby

poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Důležité bude rovněž zvýšení transparentnosti přidělování finančních prostředků.

Přehled finanční podpory (poskytnutých dotací) z rozpočtu města v sociální oblasti v letech 2014 - 2017 je k dispozici v příloze č. 7.5.

RD 1.4 „Transformace“ Mostu k životu o. p. s.

Z důvodu zajištění stability (udržitelnosti) stávajících služeb a případného dalšího rozvoje společnosti je třeba připravit záměr „transformace“ Mostu k životu o. p. s. na příspěvkovou organizaci města, která v plném rozsahu převezme činnosti azylového domu a dále bude schopna a připravena na další rozvoj poskytování sociálních služeb (na základě výstupů procesu KPSS se aktuálně uvažuje o vzniku nízkoprahového denního centra).

Záměr „transformace“ společnosti na příspěvkovou organizaci města i vlastní právní akt budou předloženy ke schválení v orgánech města.

Priorita RD 2	Bezplatné poradenství
Opatření vedoucí k naplnění priority	RD 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

RD 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

Vysoká míra zadluženosti a značný počet obyvatel v exekučních řízeních je obecným jevem v rámci celé ČR. Město Trutnov, resp. jeho obyvatelé nejsou v tomto směru výjimkou. Potřeba komplexního bezplatného dluhového poradenství vzešla z jednání všech čtyř pracovních skupin. V případě rodin (rodičů samoživitelů) s dětmi představuje cílené odborné poradenství tohoto typu nástroj ke zlepšení především budoucího života dětí, který je přímo ovlivňován situací v rodině. Zároveň je příležitostí k získání finanční gramotnosti a následně k odpovědnému přístupu dospělých členů rodiny k „rodinnému hospodaření“ (včetně pozitivního výchovného příkladu pro děti).

Pro rodiny (rodiče samoživitele) s nízkými příjmy v obtížných či krizových životních situacích není v Trutnově k dispozici ani bezplatné občansko-právní poradenství.

V současné době je nejbližším subjektem poskytujícím obě výše uvedené služby Občanská poradna Farní charity Dvůr Králové nad Labem. Pro klienty (rodiny s dětmi) z Trutnova, kteří se dostávají do výše uvedených situací, je však špatně dostupná, a to zejména v případě dlouhodobějších problémů, které vyžadují častější kontakt s odborným personálem poradny.

Priorita RD 3	Sociální bydlení
Opatření vedoucí k naplnění priority	RD 3.1 Vyhodnocení aktuálního stavu městských bytů a možnosti jejich využití, včetně stávajících kapacit DPS a holobytů, v kontextu s doloženou potřebností
	RD 3.2 Přehodnocení stávajícího způsobu přidělování i využití holobytů
	RD 3.3 Vytvoření krizového bytu pro potřeby rodin/osob v životní tísni
	RD 3.4 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení
	RD 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení

RD 3.1 Vyhodnocení aktuálního stavu městských bytů a možnosti jejich využití, včetně stávající kapacity DPS a holobytů, v kontextu s doloženou potřebností

Hledání východisek z nepříznivých životních či krizových situací rodin s dětmi či samoživitelů ve většině případů komplikují problémy spojené s nedostatkem bytů v rámci tzv. sociálního bydlení (v odůvodněných případech nelze v Trutnově nalézt vhodnou formu bydlení s nižšími náklady oproti bytům s komerčním nájmem). Je proto namístě ve spolupráci s Odborem majetku města a MEBYS vyhodnotit aktuální stav městských bytů (včetně bytů zvláštního určení v DPS a holobytů) a na základě zjištěných informací v maximální možné míře eliminovat problémy související s bydlením této cílové skupiny.

RD 3.2 Přehodnocení stávajícího způsobu přidělování i využití holobytů

Stávající systém přidělování holobytů neumožňuje jejich využití rodinami či samoživiteli, kteří se ocitají v náhlých krizových situacích. Většina holobytů tak zůstává dlouhodobě prázdných, zatímco sociální pracovníci Odboru SVSZ či sociálních služeb se potýkají s nedostatkem příležitostí pomoci konkrétním klientům v krizi. V souvislosti s výše uvedeným se proto nabízí možnost vyčlenit některý z holobytů na jinou formu tzv. sociálního bydlení (v objektu s holobyty se nacházejí rovněž nevyužitá půdní prostory vhodné k přebudování).

RD 3.3 Vytvoření krizového bytu pro potřeby rodin/osob v životní tísní

Krizový byt by měl pomoci v momentě, kdy se rodiny s dětmi či samoživitelé náhle ocitnou bez domova, nebo v bezprostředně ohrožující životní situaci (živelná katastrofa, oběť domácího násilí apod.). Tato forma bydlení má jeho uživateli sloužit pouze po krátkou dobu, která je nezbytně nutná k vyřešení akutního problému. Dalším zásadním důvodem pro zřízení krizového bytu je umožnit členům rodiny, aby mohli zůstat v odůvodněných případech pohromadě, resp. aby nebyli „rozdělováni“ do azylových domů a ubytoven.

RD 3.4 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení

Možnost získat či udržet si bydlení patří ke klíčovým otázkám, které nejen rodiny s dětmi či samoživitelé v nepříznivé sociální situaci řeší (systémový přístup k této problematice byl jedním ze stěžejních témat všech PS).

Tzv. sociální bydlení by mělo sloužit osobám, které jsou z různých důvodů (věku, zdravotního stavu, nedostatečných příjmů, momentální krize apod.) objektivně ohroženy sociálním vyloučením. V případě PS rodiny s dětmi jde především o rodiče samoživitele bez pomoci širší rodiny, oběti domácího násilí, dospívající děti, jejichž rodina selhává, děti opouštějící dětské domovy nebo pěstounskou péči.

RD 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení

Současné provádění oprav v městských bytech není vždy v souladu s reálnými potřebami, proto by bylo vhodné účelně posuzovat stavy bytů dle aktuálních požadavků i v souladu se stavebně technickými standardy.

Priorita RD 4	Všeobecná informovanost
Opatření vedoucí k naplnění priority	RD 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách
	RD 4.2 Využití dalších informačních kanálů

RD 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách

Informační materiály v tištěné podobě by měly být vytvořeny ve dvou verzích:

- souhrnný katalog se všemi dostupnými informacemi o sociálních a návazných službách, zpracovaný pro odborné pracovníky (lékaře, zdravotnická zařízení, poskytovatele sociálních a návazných služeb),
- informační letáky pro veřejnost s přehledem sociálních a návazných služeb na území města Trutnova dle životních situací, ve kterých se lidé na příslušné pracovníky nejčastěji obracejí.

Informační materiály je třeba umístit všude tam, kam docházejí lidé, kteří mohou cílenou pomoc potřebovat.

RD 4.2 Využití dalších informačních kanálů

Dalšími informačními zdroji jsou oficiální webové stránky města Trutnova, poskytovatelů sociálních a návazných služeb, bezplatné periodikum Radniční listy, které se 1x měsíčně distribuuje do poštovních schránek obyvatelům města.

Webové stránky města by měly být zpřehledněny a aktualizovány tak, aby umožňovaly jednoduché vyhledávání sociálních a návazných služeb dle životních situací. V Radničních listech by mělo být možné seznamovat občany prostřednictvím vyčleněné rubriky s poskytovateli sociálních a návazných služeb i jejich kompetencemi (možnostmi), které mohou uplatnit, pokud se někdo ocitne v obtížné životní situaci.

Nejen ke zlepšení povědomí o sociálních službách, ale i k rozvoji komunikace mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb může rozhodně přispět „Trutnovský den pro rodinu“ (hlavními pořadateli jsou Oblastní charita Trutnov a Centrum DAR), který by bylo prospěšné vnímat, a tudíž také podporovat, jako tradiční každoroční akci.

Veškeré informační kanály lze využít rovněž k propagaci pěstounské péče, jejímž cílem je vyhledávat nové zájemce o tuto formu náhradní rodinné péče.

Priorita RD 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Opatření vedoucí k naplnění priority	RD 5.1 Podpora navyšování kapacit v oblasti zdravotnictví a psychologické péče na základě doložené potřeby
	RD 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

RD 5.1 Podpora navyšování kapacit v oblasti zdravotnictví a psychologické péče na základě doložené potřeby

Na jednáních PS Rodiny s dětmi byl opakovaně zmiňován problém s nedostupností dětské psychiatrické ambulance i s dlouhými objednávkami lhůtami dětských psychologů. Kapacita je výrazně omezena také z důvodu formálně požadovaných vyšetření pro účely různých posouzení. Personální zajištění dětské psychiatrie je obecným problémem v celé ČR, je tedy otázkou, co by pomohlo tento problém vyřešit.

V případě dětské psychologické péče využívají pracovníci OSPOD k řešení krizových situací dětí i jejich rodičů především manželskou a rodinnou poradnu RIAPS, která zajišťuje rovněž soudem nařízené rodinné terapie a asistované kontakty dětí. Kapacita poradny je však hraničně naplněna. Jako vhodné se jeví zmapování a vyhodnocení celkových kapacit v oblasti psychologické péče pro rodiny s dětmi a podpora jejich navýšení na základě doložené potřeby.

PS konstatovala rovněž nedostatek finančně dostupné stomatologické péče pro děti. Stejně jako u dětských psychiatrů se však jedná o obecný problém, tj. netýká se pouze Trutnova.

RD 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

Jednou z aktivit v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ je zajištění vzájemné spolupráce sociálních pracovníků (nejen z MěÚ Trutnov) s lékaři a zdravotníky, kteří působí na území města (zapojení do této spolupráce budou

praktičtí lékaři pro děti a dorost i lékaři pro dospělé, včetně specializovaných zdravotnických zařízení).

K prohloubení jejich vzájemné spolupráce při řešení individuálních případů by měl rovněž přispět přehledný informační zdroj (souhrnný katalog), který urychlí předávání potřebných informací o dostupných sociálních a návazných službách pro pacienty, rodinné příslušníky a další pečující osoby.

4.3. Pracovní skupina – senioři (SE)

Tab. č. 28 – SWOT analýza SE

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pečovatelská služba Trutnov • Oblastní charita Trutnov (pečovatelská služba, domácí ošetřovatelská péče, domácí hospicová péče, osobní asistence) • Alice - domácí zdravotní a rehabilitační služby • Stacionář mezi mosty Trutnov • Domov pro seniory Trutnov • Byty zvláštního určení v DPS • Sanatorium Trutnov (následná péče LDN, sociální lůžka ve zdravotnickém zařízení) • Alzheimer Care (soukromé pobytové zařízení pro seniory s demencí v blízkém okolí) • Bezbariérové autobusy MHD • Půjčovny kompenzačních pomůcek • Dobrovolnické centrum při Oblastní charitě Trutnov • Aktivity spolků, svazů, klubů (převážně pro uzavřená společenství)	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Absence občanské poradny • Malá podpora a informovanost pro pečující osoby • Nedostatečná informovanost odborné i laické veřejnosti o sociálních službách a jejich poskytovatelích • Absence pobytové odlehčovací služby v blízkém okolí s dostatečnou kapacitou • Nedostupná tísňová péče • Bariery ve městě – přístupy do budov, k lékařům, na komunikacích apod. (chybí bezbariérová mapa) • Nedostatečné kapacity registrované služby zařazené v Síti SS KHK - domov se zvláštním režimem (demence) • Nedostatek odborných lékařů (psychiatr, stomatolog) a psychologů • Nevyhovující byty zvláštního určení v DPS z hlediska bezbariérovosti, stavebně technického stavu a vybavení • Absence krizového bytu
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení informovanosti široké i odborné veřejnosti o sociálních a návazných službách • Vytváření podmínek pro volnočasové aktivity seniorů • Zlepšení spolupráce zdravotních a sociálních služeb (oslovit ke spolupráci zejména praktické lékaře) • Řešení bezbariérovosti veřejných budov a prostranství (bezbariérová mapa) • Pravidelná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb • Řešení tísňové péče • Osobní doprava seniorů • Osvěta o stárnutí a možnostech zabezpečení	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demografický vývoj a stávající kapacity sociálních služeb • Nárůst osob s psychiatrickými onemocněními • Ohrožení seniorů bez rodin a blízkých osob • Nárůst seniorů ohrožených dluhovou problematikou • Nedostatek kvalitních pracovníků s odpovídajícím vzděláním pro sociální služby • Nedostatečná kapacita LDN • Nedostatek dobrovolníků

PS Senioři – přehled priorit

Priorita SE 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Priorita SE 2	Bezplatné poradenství
Priorita SE 3	Sociální bydlení
Priorita SE 4	Všeobecná informovanost
Priorita SE 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Priorita SE 6	Sociálně aktivizační činnosti
Priorita SE 7	Bezbariérovost

Rozpracování priorit do opatření a jejich popis (zdůvodnění)

Priorita SE 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby
	SE 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby
	SE 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

SE 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby

Cílem je poskytnout seniorům kvalitní ambulantní, terénní a pobytové sociální služby. Terénní a ambulantní služby podporují setrvání seniorů v domácím prostředí a zároveň reagují na jejich specifické potřeby. Pobytové sociální služby jsou poskytovány občanům v případě, že všechny ostatní zdroje podpory a pomoci, včetně terénních a ambulantních služeb, byly již vyčerpány. Současná nabídka sociálních a návazných služeb pro seniory ve městě a přilehlém okolí je pestrá a navzájem se doplňující (služby jsou kvalitní, klienty ověřené a kladně hodnocené). Podrobnější informace o jednotlivých službách jsou k dispozici v analýze poskytovatelů sociálních služeb (viz příloha č. 7.2.).

SE 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby

Podpora navýšení kapacity stávajících i vzniku nových sociálních a návazných služeb (činností) bude možná pouze za předpokladu důkladného vyhodnocení doložené potřeby, tj. nejen aktuálního stavu, ale i předpokládaného vývoje vzniklé situace do budoucna.

Potřeba by měla vždy vycházet z průběžného monitorování situace a zároveň by měla být doložena popisem problému, souvisejícími statistickými daty, výší přepokládaných finančních nákladů a v neposlední řadě odůvodněním přínosu pro obyvatele města.

S ohledem na schválenou Síť veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje bude nutné projednat tyto případy s dostatečným předstihem rovněž s odborem sociálních věcí KÚ.

Z výstupů PS a z vyjádření poskytovatelů sociálních služeb vyplývá, že v příštích letech bude nutné rozšíření specifických forem pobytových služeb pro seniory (viz níže).

Domovy se zvláštním režimem

Vzhledem k demografickému vývoji a prodlužování délky života lidí přibývá psychiatrických onemocnění, převážně typu demence. V současné době není na Trutnovsku dostatečná kapacita pobytových služeb se zvláštním režimem. Jednou z možností, jak na tuto situaci reagovat, je podpořit vznik služby v rámci stávajících zařízení (vyčleněním oddělení pro klienty se specifickými potřebami), což však současně znamená snížit kapacitu příslušného domova pro seniory. Jako

výhodnější se proto jeví řešení, které bude přímo závislé na spolupráci s Královéhradeckým krajem, tj. zřízení či vyčlenění části kapacit v krajských domovech pro seniory v blízkém okolí pro uvedenou cílovou skupinu klientů.

Odlehčovací služby – pobytové

Odlehčovací služby jsou určeny osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jsou plně závislé na péči druhé osoby v domácím prostředí. Do budoucna je třeba zajistit, aby na území města či v blízkém okolí byly tyto služby k dispozici (dostupné), resp. aby byla v maximální možné míře uspokojena poptávka potencionálních klientů a osob pečujících. V rámci Královéhradeckého kraje tato zařízení existují, avšak v malém počtu a nedostatečné kapacitě. Otázkou vzniku nových zařízení tohoto charakteru a navyšování jejich kapacit se zabývají strategické dokumenty kraje.

Dále byl v rámci setkávání PS kladen důraz na vytváření podmínek pro setrvání osob v seniorském věku v domácím prostředí. Jednou z možností, jak toho dosáhnout, je podpořit vznik a rozvoj „tísňové péče“ na území města.

Jedná se o komplexní terénní sociální službu, jejímž hlavním cílem je ochránit zdraví a životy seniorů a OZP. Tato služba nabízí zajištění rychlé pomoci v nenadálých krizových situacích, např. při pádu, nevolnosti, kolapsu či při zhoršení zdravotního stavu. V kombinaci s jinými terénními sociálními službami umožňuje klientům žít v domácím prostředí a oddaluje tak nutnost jejich umístění např. do domova pro seniory. Zavádění „tísňové péče“ na svém území podporuje také Královéhradecký kraj, který se zabývá touto problematikou ve strategických dokumentech pro sociální oblast.

SE 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

Finanční podporu služeb z rozpočtu města bude nutné přizpůsobit vývoji financování ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, evropských fondů a dalších zdrojů (v roce 2020 bude např. ukončena dotační podpora z Evropských sociálních fondů). Z uvedeného důvodu je třeba současně zefektivnit přerozdělování finančních prostředků z rozpočtu města Trutnova, a to v závislosti na aktuální situaci v oblasti financování sociálních služeb, mj. ve vazbě na reálné potřeby poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Důležité bude rovněž zvýšení transparentnosti přidělování finančních prostředků.

Přehled finanční podpory (poskytnutých dotací) z rozpočtu města v sociální oblasti v letech 2014 - 2017 je k dispozici v příloze č. 7.5.

Priorita SE 2	Bezplatné poradenství
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

SE 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

Problémy se zadlužeností a problémy občansko-právního charakteru (otázky dědictví, nájemních smluv, „zneužívání“ obchodními společnostmi i dalším subjekty apod.) se nevyhýbají ani seniorům. Z tohoto důvodu je třeba pro uvedenou cílovou skupinu osob zajistit dostupné poradenství, které by jim pomohlo nepříznivé životní situace, ve kterých se z vlastní viny či nezaviněně ocitnou, rychle a efektivně řešit. Služby tohoto charakteru poskytuje nejbližše občanská poradna Farní charity Dvůr Králové n. L., která je však pro většinu seniorů se zmiňovanými potřebami nedostupná (zejména z důvodu dopravy a souvisejících nákladů, pohybu v „neznámém“ prostředí).

Priorita SE 3	Sociální bydlení
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení
	SE 3.2 Vytvoření krizového bytu pro potřeby seniorů v životní tísni
	SE 3.3 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení
	SE 3.4 Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS, nájemné v DPS

SE 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení

Město Trutnov vlastní řadu bytů (především byty zvláštního určení v DPS, holobyty a byty přidělované jako „sociální“), jejichž počet, stavebně technický stav a případně také způsob využití je třeba nejprve důkladně zmapovat. Po provedené analýze (vyhodnocení) by mělo následovat objektivní posouzení, zdali jsou nutné a v jakém rozsahu jejich stavební úpravy (v souladu s platnými stavebně technickými standardy), zejména pak sociálních zařízení a kuchyňského zázemí, a to s ohledem na potřeby této cílové skupiny (minimalizace překážek a snadný přístup, bezbariérovost).

Současné provádění oprav v bytech zvláštního určení v DPS není vždy v souladu s reálnými potřebami seniorů, proto je nutné účelně posuzovat stavy bytů dle aktuálních potřeb této cílové skupiny a uvést je do souladu se stavebně technickými standardy.

SE 3.2 Vytvoření krizového bytu pro potřeby seniorů v životní tísni

Hlavním důvodem k vytvoření krizového bytu pro seniory je snaha řešit jejich náhlé nepříznivé životní situace, při kterých se z různých důvodů ocitli mj. „bez střechy nad hlavou“, případně potřebují okamžitou pomoc při fyzickém či psychickém týrání ze strany spolubydlící osoby. Tato potřeba je podložena četnými zkušenostmi sociálních pracovníků. Krizový byt by měl sloužit seniorům pouze krátkodobě, a to v ideálním případě buď do vyřešení nepříznivé životní situace, nebo alespoň na přechodnou dobu, po kterou bude senior hledat společně se sociálním pracovníkem jiná vhodná východiska z momentální životní tísne.

SE 3.3 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení

Mít kde bydlet je jednou ze základních životních potřeb člověka, a proto získání či udržení si bydlení patří k nejzávažnějším problémům, které osoby v nepříznivé sociální situaci řeší. Problémy s bydlením se mohou týkat osob různého věku, zdravotního stavu a nacházejících se v různých životních situacích. Tyto osoby potřebují rozdílnou míru podpory a pomoci, resp. formu bydlení, která jim pomůže zvládnout jejich nepříznivou sociální situaci.

Cílem tohoto opatření je na základě definování forem bydlení, určení počtu bytů pro jednotlivé formy a vytvoření pravidel pro jejich přidělování, nastavit funkční systém tzv. sociálního bydlení. Problematika bydlení osob v nepříznivé sociální situaci se prolíná napříč všemi cílovými skupinami.

SE 3.4 Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS, nájemné v DPS

Byty zvláštního určení v DPS jsou určeny především seniorům a OZP. Pro umístování těchto osob do DPS (zařazování na pořadník) byla vytvořena pravidla, která mají v maximální možné míře eliminovat podávání žádostí pouze z důvodu řešení bytového problému v rodině a z důvodu nízkých nákladů na bydlení. Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS je nutné průběžně vyhodnocovat a případně upravovat s ohledem na aktuální potřeby.

Současné nájemné bytů zvláštního určení v DPS je u obsazených bytů stanoveno na 17,- za m². Od 01.01.2018 se navýšilo nájemné u neobsazených bytů zvláštního určení (Tichá čp. 529, Dělnická čp. 153, 154, 161 a Kryblická čp. 450) o 70%, tj. na částku 29,48 Kč za m². Na základě provedeného průzkumu patří nájemné v bytech zvláštního určení v Trutnově i po tomto navýšení

stále k nižším, a to v porovnání s ostatními obcemi v Královéhradeckém kraji. Z uvedeného zjištění vyplývá, že by se nájemné v uvedených bytech mohlo průběžně navyšovat a související příjmy by mohly být použity na provádění potřebných oprav a vybavování těchto bytů.

Priorita SE 4	Všeobecná informovanost
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách
	SE 4.2 Využití dalších informačních kanálů
	SE 4.3 Zajištění informovanosti pro osoby pečující

SE 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách

Informační materiály v tištěné podobě by měly být vytvořeny ve dvou verzích:

- souhrnný katalog se všemi dostupnými informacemi o sociálních a návazných službách, zpracovaný pro odborné pracovníky (lékaře, zdravotnická zařízení, poskytovatele sociálních a návazných služeb),
- informační letáky pro veřejnost s přehledem sociálních a návazných služeb na území města Trutnova dle životních situací, ve kterých se lidé na příslušné pracovníky nejčastěji obracejí.

Informační materiály je třeba umístit všude tam, kam docházejí lidé, kteří mohou cílenou pomoc potřebovat.

SE 4.2 Využití dalších informačních kanálů

Dalšími informačními zdroji jsou oficiální webové stránky města Trutnova, poskytovatelů sociálních a návazných služeb, bezplatné periodikum Radniční listy, které se 1x měsíčně distribuuje do poštovních schránek obyvatelům města.

Webové stránky města by měly být zpřehledněny a aktualizovány tak, aby umožňovaly jednoduché vyhledávání sociálních a návazných služeb dle životních situací. V Radničních listech by mělo být možné seznamovat občany prostřednictvím vyčleněné rubriky s poskytovateli sociálních a návazných služeb i jejich kompetencemi (možnostmi), které mohou uplatnit, pokud se někdo ocitne v obtížné životní situaci.

Nejen ke zlepšení povědomí o sociálních službách, ale i k rozvoji komunikace mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb může rozhodně přispět „Trutnovský den pro rodinu“ (hlavními pořadateli jsou Oblastní charita Trutnov a Centrum DAR), který by bylo prospěšné vnímat, a tudíž také podporovat, jako tradiční každoroční akci.

Veškeré informační kanály lze využít k propagaci sociální práce a poskytovatelů sociálních i návazných služeb, které působí na území města.

SE 4.3 Zajištění informovanosti pro osoby pečující

Na koho by se při hledání řešení v rámci sociální problematiky nemělo rozhodně zapomínat, jsou osoby pečující, které mají v systému sociální podpory a pomoci velmi důležitou roli, do níž se dostávají mnohdy nečekaně, velmi často ze dne na den. Proto je nutné poskytovat těmto osobám co nejvíce informací různého charakteru, které jim usnadní jejich každodenní péči o své nejbližší, tj. odbornou pomoc (možnost osobně konzultovat zajišťování péče o osobou blízkou) a dostatek informačních zdrojů (webový portál s ucelenými informacemi).

Priorita SE 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 5.1 Podpora navyšování kapacit psychiatrů a klinických psychologů
	SE 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

SE 5.1 Podpora navyšování kapacit psychiatrů a klinických psychologů

Z praktické každodenní zkušenosti sociálních pracovníků lze konstatovat, že kapacity v oblasti psychiatrie i klinické psychologie pro dospělé se jeví jako nedostatečné, což v případě seniorů, u kterých permanentně narůstají zdravotní problémy tohoto charakteru, značně komplikuje potřebnou péči.

Objednací doby jsou dlouhé, nezřídka řadu týdnů, ale i měsíců. Časové dotace pro poskytnutí služby rovněž nepostačují, tj. nelze v plné míře respektovat odborná doporučení (např. „docházka na psychoterapii 1-2x týdně“, apod.). Klienti se opakovaně setkávají i s tzv. STOP stavem, kdy určitá ambulance nové klienty z kapacitních důvodů již nepřijímá.

SE 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

Jednou z aktivit v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ je zajištění vzájemné spolupráce sociálních pracovníků (nejen z MěÚ Trutnov) s lékaři a zdravotníky na území města Trutnova. Zapojeni budou mj. praktičtí lékaři pro dospělé, včetně specializovaných zdravotnických zařízení, případně jejich zdravotní sestry (včetně ON Trutnov, zprostředkování přes ombudsmanku). Cílem těchto setkání je nastavit dlouhodobou spolupráci při řešení individuálních případů klientů sociálních pracovníků a zvýšení informovanosti obou zúčastněných stran. Z navázání (rozšíření) této spolupráce budou mít v konečném důsledku také prospěch osoby pečující.

Priorita SE 6	Sociálně aktivizační činnosti
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 6.1 Podpora stávající klubové činnosti seniorů
	SE 6.2 Podpora neorganizovaných seniorů

SE 6.1 Podpora stávající klubové činnosti seniorů

Osoby v seniorském věku se mohou často potýkat se samotou a sociální izolací, proto je nutné podporovat stávající klubovou činnost seniorů (Klub důchodců a Klub seniorů), tj. vytvářet podmínky pro jejich setkávání a dle možností reagovat na jejich potřeby, respektovat jejich názory a připomínky k dění v oblasti veřejného života na území města.

SE 6.2 Podpora neorganizovaných seniorů

Vzhledem k tomu, že ne všichni senioři jsou aktivní a chtějí být organizováni, je velmi důležité, aby se nezapomínalo ani na jejich potřeby spojené s trávením volného času. Z uvedeného důvodu je třeba tuto cílovou skupinu osob motivovat k aktivnímu způsobu života, tj. rozšiřovat nabídky jednorázových i pravidelně se opakujících volnočasových aktivit k udržení jejich vitality, fyzického a duševního zdraví, podporovat veškeré možnosti jejich vzájemného setkávání, informovanosti a výměny zkušeností.

Priorita SE 7	Bezbariérovost
Opatření vedoucí k naplnění priority	SE 7.1 Průběžné vyhodnocování kapacit bezbariérové MHD a dalších forem bezbariérové přepravy seniorů
	SE 7.2 Postupné zvyšování bezbariérovosti veřejných prostranství a budov
	SE 7.3 Zpracování přehledu bezbariérových míst ve městě (textová i grafická podoba)

SE 7.1 Průběžné vyhodnocování kapacit bezbariérové MHD a dalších forem bezbariérové přepravy seniorů

Na území města jsou k dispozici nízkopodlažní spoje MHD, které využívají nejen senioři, ale také OZP a rodiny s dětmi (přeprava kočárků). Dopravní obslužnost je v současné době vyhovující, i přesto je nutné průběžně monitorovat kapacity a vytíženost dopravních linek, resp. pružně reagovat na vyvíjející se potřeby této cílové skupiny osob.

K přepravě seniorů je na území města aktuálně k dispozici Go taxi, přepravu nabízí v rámci svých služeb Liptrans a také Pečovatelská služba Trutnov s Oblastní charitou Trutnov. Každý dopravce (subjekt) má však nastaveny podmínky dle svých možností, které nejsou vždy a ve všech situacích pro bezbariérovou přepravu seniorů vyhovující. Cílem je tedy zajistit takové služby, které budou dostupné co nejdříve od objednávky klientem a nebudou vázány na smlouvu či pravidelný odběr služeb.

SE 7.2 Postupné zvyšování bezbariérovosti veřejných prostranství a budov

Vzhledem k tomu, že celá řada seniorů je současně OZP, nebo má snížené schopnosti pohybu či orientace, lze při řešení bezbariérovosti veřejných prostranství a budov vycházet z postřehů a praktických zkušeností organizací, spolků a klubů, které sdružují OZP a věnují se jim. Náměty ke zvýšení bezbariérovosti města vznikly v SONS a Klubu vozíčkářů Trutnov - Bukovinka z.s. (viz příloha č. 7.8.).

SE 7.3 Zpracování přehledu bezbariérových míst ve městě (textová i grafická podoba)

Město Trutnov se postupnými opravami a rekonstrukcemi objektů občanské vybavenosti snaží zlepšovat přístup a pohyb na svém území nejen pro osoby s různým typem zdravotního postižení, ale také pro seniory. Na požadavek Turistického informačního centra byla v roce 2015 zpracována tištěná bezbariérová mapa Trutnova, která je však především zaměřena na trasy vedoucí k turisticky atraktivním místům. Z tohoto důvodu by bylo vhodné zpracovat přehlednou mapu bezbariérových míst ve městě pro praktický každodenní život OZP a seniorů, která by byla dostupná na více veřejných místech ve městě a zároveň by měla být prezentována na webových stránkách města a TIC.

4.4. Pracovní skupina – osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním (OZP)

Tab. č. 29 – SWOT analýza OZP

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkční síť poskytovatelů sociálních služeb: <ul style="list-style-type: none"> – Oblastní charita Trutnov - služba osobní asistence, půjčovna kompenzačních pomůcek – SONS Trutnov - služba pro nevidomé a slabozraké – Centrum pro integraci OZP - poradenství, půjčovna kompenzačních pomůcek – MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ – Stacionář mezi mosty Trutnov - denní služba pro mentálně postižené a s kombinovaným postižením – Stacionář RIAPS - sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním (ambulantní a terénní služby) – LIRA Liberec, Diakonie ČCE Vrchlabí - raná péče – Alzheimer Care Svoboda n. Ú. - pobytové zařízení pro osoby s demencí (soukromé) • Síť klubů a spolků • Sociální pracovnice v ON Trutnov • Dostupné vzdělávání, včetně speciálního školství 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poradenství - chybí bezplatné komplexní poradenství (sociálně-právní, občanské právo, oddlužení ...) • Nedostatek psychologů a psychiatrů - dlouhé čekací lhůty (terénní i ambulantní) • Chybí denní centrum pro hygienu • Chybí služba pro osoby s poruchami autistického spektra • Nedostatek pracovních míst pro OZP (s respektem k handicapu) • Chybí vhodná doprava osob těžce ZP (mimo zdravotní oblast) • Malá možnost OZP se zapojením do volnočasových aktivit v místních spolcích • Chybí tlumočnické služby pro sluchově postižené • Chybí sociální rehabilitace pro OZP • Chybějící kapacita chráněného bydlení pro OZP • Chybí pobytové služby pro duševně nemocné a těžké poúrazové stavy • Chybí cenově dostupné pobytové zařízení pro lidi s demencí • Nedostatečná bezbariérovost některých ordinací, pracovišť a služeb • Nedostatečná informovanost o nabídce sociálních služeb (veřejnosti a zdravotního personálu) • Nedostatečná provázanost zdravotnických a sociálních služeb • Chybí krizové lůžko (i bezbariérové) • Chybí odlehčovací služby pro děti a dospělé
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití Radničních listů ke zvýšení informovanosti týkající se sociální oblasti • Realizace Centra duševního zdraví (RIAPS) • Při opravách budov a chodníků počítat nadále s bezbariérovým přístupem (zlepšit bezbariérovost města) 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nárůst počtu osob s poruchou autistického spektra - není služba po skončení školní docházky • Problematika stárnutí osob z chráněného bydlení BD Hajnice (nedostatek vhodného bydlení v komunitě ve městech) • Nepružnost současného systému dávek pomoci v hmotné nouzi • Práce v chráněných dílnách je čím dál více zaměřená na výkon (není respektován zdravotní stav zaměstnanců)

PS Osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním – přehled priorit

Priorita OZP 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Priorita OZP 2	Bezplatné poradenství
Priorita OZP 3	Sociální bydlení
Priorita OZP 4	Všeobecná informovanost
Priorita OZP 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Priorita OZP 6	Sociálně aktivizační činnosti
Priorita OZP 7	Bezbariérovost

Rozpracování priorit do opatření a jejich popis (zdůvodnění)

Priorita OZP 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby
	OZP 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby
	OZP 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

OZP 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby

Aktuálně nabízené (poskytované) sociální služby a služby návazné je třeba zachovat minimálně ve stávajícím rozsahu. Cílem je udržet všechny osvědčené, fungující a občany využívané poskytovatele sociálních služeb i služeb (činností) návazných, které je vhodně doplňují. Stabilita těchto organizací (subjektů) přímo závisí na zájmu občanů (klientů a uživatelů služeb), ale také na zájmu a podpoře ze strany města, a to bez ohledu na jejich zřizovatele (zakladatele). Podrobnější informace o jednotlivých službách jsou k dispozici v analýze poskytovatelů sociálních služeb (viz příloha č. 7.2.).

OZP 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby

Podpora navýšení kapacity stávajících i vzniku nových sociálních a návazných služeb (činností) bude možná pouze za předpokladu důkladného vyhodnocení doložené potřeby, tj. nejen aktuálního stavu, ale i předpokládaného vývoje vzniklé situace do budoucna.

Potřeba by měla vždy vycházet z průběžného monitorování situace a zároveň by měla být doložena popisem problému, souvisejícími statistickými daty, výší přepokládaných finančních nákladů a v neposlední řadě odůvodněním přínosu pro obyvatele města.

S ohledem na schválenou Síť veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje bude nutné projednat tyto případy s dostatečným předstihem rovněž s odborem sociálních věcí KÚ.

OZP 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

Finanční podporu služeb z rozpočtu města bude nutné přizpůsobit vývoji financování ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, evropských fondů a dalších zdrojů (v roce 2020 bude např. ukončena dotační podpora z Evropských sociálních fondů). Z uvedeného důvodu je třeba současně zefektivnit přerozdělování finančních prostředků z rozpočtu města Trutnova, a to v závislosti na aktuální situaci v oblasti financování sociálních služeb, mj. ve vazbě na reálné potřeby

poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Důležité bude rovněž zvýšení transparentnosti přidělování finančních prostředků.

Přehled finanční podpory (poskytnutých dotací) z rozpočtu města v sociální oblasti v letech 2014 - 2017 je k dispozici v příloze č. 7.5.

Priorita OZP 2	Bezplatné poradenství
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství
	OZP 2.2 Podpora vzniku bezplatného poradenství pro osoby se sluchovým postižením

OZP 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

V ČR vzrůstá počet obyvatel v exekučních řízeních a v insolvenční, což se týká samozřejmě i obyvatel Trutnova. V současné době není na území města dostupné bezplatné dluhové poradenství. Nejbližší je možné využívat služby Občanské poradny při Farní charitě ve Dvoře Králové n. L. Zákon č. 182/2006 Sb. nově stanovuje zpracování a podání insolvenčního návrhu prostřednictvím osoby s odbornou kvalifikací či organizace s akreditací v poskytování dluhového poradenství. V souvislosti s narůstajícími počty zadlužených osob a zákonnými požadavky může docházet k přeplnění kapacit a služba se stane nedostupnou.

Občansko-právní poradenství pro OZP by mělo obsahovat základní informace, které se vztahují k této cílové skupině, např. v oblastech sociálního zabezpečení, zaměstnávání - podávání informací o podmínkách zaměstnavatelů poskytujících chráněná pracovní místa.

OZP 2.2 Podpora vzniku bezplatného poradenství pro osoby se sluchovým postižením

Na území města zcela chybí poradenské služby pro osoby se sluchovým postižením. Nejbližší jsou poskytovány v Hradci Králové ([Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o. p. s.](#), [Tichý svět o.p.s.](#)). Tlumočnické služby s osobní přítomností tlumočnicka je nutné předem objednat. Tyto služby však neřeší dostatečným způsobem potřeby osob se sluchovým postižením v nenadálé životní situaci. Lze využít pouze videohovor přes Tichou linku, (Tichý svět poskytuje online tlumočení a online přepis mluvené řeči do textu).

Priorita OZP 3	Sociální bydlení
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení
	OZP 3.2 Vytvoření krizového bytu pro potřeby OZP, případně pečujících rodin
	OZP 3.3 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení
	OZP 3.4 Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS, nájemné v DPS
	OZP 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení
	OZP 3.6 Podpora vzniku chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním

OZP 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení

Situaci klientů sociálních pracovníků na obci a ve službách velmi komplikuje problém s nalezením vhodného bydlení s nižšími náklady oproti komerčnímu nájemnému, a to v co nejkratším možném termínu. Je proto žádoucí ve spolupráci s MEBYS a Odborem majetku města detailně zdokumentovat počty a technické stavy městských bytů (byty zvláštního určení v DPS, holobyty a „sociální“ byty). Na základě zjištění a v kontextu s doloženou mírou potřeby je nutné vytvořit plán potřebných oprav, které budou prováděny v souladu se standardy bydlení i pro OZP.

OZP 3.2 Vytvoření krizového bytu pro potřeby OZP, případně pečujících rodin

Krizový byt by měl pomoci v momentě, kdy se OZP nebo rodina pečující o takovou osobu ocitnou bez domova, nebo v tíživé či život ohrožující situaci. Byt by měl sloužit OZP pouze po krátkou dobu, a to k vyřešení akutní sociální situace. Důvodem pro vytvoření krizového bytu je rovněž snaha, aby v uvedených situacích mohla OZP zůstat pohromadě s pečujícími členy rodiny, resp. aby nedocházelo k jejich „rozdělování“ do více typů ubytování.

OZP 3.3 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení

Možnost získání či udržení bydlení patří ke klíčovým otázkám, které OZP řeší (toto téma se prolínalo napříč všemi PS). Pro nastavení systému v této oblasti je třeba definovat jednotlivé formy bydlení, stanovit počty bytů pro tyto formy, vytvořit pravidla pro jejich přidělování.

OZP mají specifické potřeby v oblasti bydlení, proto bychom měli vytvářet takové podmínky, aby tyto osoby mohly zůstat ve svém přirozeném prostředí a nebyly vyčleňovány našim necitlivým přístupem ze společnosti.

OZP 3.4 Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS, nájemné v DPS

Byty zvláštního určení v DPS jsou určeny především seniorům a OZP. Pro umístění těchto osob do DPS (zařazování na pořadník) byla vytvořena pravidla, která mají v maximální možné míře eliminovat podávání žádostí pouze z důvodu řešení bytového problému v rodině a z důvodu nízkých nákladů na bydlení. Zásady pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS je nutné průběžně vyhodnocovat a případně upravovat s ohledem na aktuální potřeby.

Současné nájemné bytů zvláštního určení v DPS je u obsazených bytů stanoveno na 17,- za m². Od 01.01.2018 se navýšilo nájemné u neobsazených bytů zvláštního určení (Tichá čp. 529, Dělnická čp. 153, 154, 161 a Kryblická čp. 450) o 70%, tj. na částku 29,48 Kč za m². Na základě provedeného průzkumu patří nájemné v bytech zvláštního určení v Trutnově i po tomto navýšení stále k nižším, a to v porovnání s ostatními obcemi v Královéhradeckém kraji. Z uvedeného zjištění vyplývá, že by se nájemné v uvedených bytech mohlo průběžně navyšovat a související příjmy by mohly být použity na provádění potřebných oprav a vybavování těchto bytů.

OZP 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení

Současné provádění oprav v městských bytech není vždy v souladu s reálnými potřebami OZP, proto by bylo vhodné účelně posuzovat stavy bytů dle aktuálních požadavků i v souladu se stavebně technickými standardy.

OZP 3.6 Podpora vzniku chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním

Osoby s duševním onemocněním jsou v důsledku svého onemocnění, a často i na základě postoje většinové společnosti, ohroženy sociální exkluzí, resp. mají obtíže se sociální integrací. Potencionálními zájemci o službu chráněného bydlení jsou:

- osoby s duševním onemocněním, které mají nulové sociální zázemí a stávají se tak „nepropustitelnými“ z chronických oddělení psychiatrických nemocnic a zůstávají proto mimo přirozenou komunitu,
- osoby s duševním onemocněním, které pro své zdravotní problémy nejsou schopny bez odborné pomoci ve své komunitě fungovat a sociálně i zdravotně opakovaně selhávají,
- osoby s duševním onemocněním, které o své zázemí v důsledku svého onemocnění přišly a potřebují podporu k sociální stabilizaci a k „novému začátku“,
- osoby s duševním onemocněním, které se obtížně osamostatňují od původní rodiny, která zabezpečuje jejich potřeby v plném rozsahu (často i nad potřebný rozsah) do té doby, dokud

je toho schopna. Následně se jedinec ocitá velmi často bez pomoci v sociální krizi, kterou lze obtížně řešit. Rodina také mnohdy svého člena „blokuje“ v odchodu a potřebuje prakticky vidět, že její člen je schopen se osamostatnit.

Pracovníci služby chráněného bydlení budou úzce spolupracovat s Centrem duševního zdraví. Chráněné bydlení napomůže přesunu těžiště péče o duševně nemocné do přirozené komunity, návratu části nemocných dlouhodobě hospitalizovaných či umístěných v zařízení sociálních služeb zpět do běžného prostředí. Služba má velký význam pro dosažení a udržení sociální stabilizace a tím i pro předcházení či alespoň zkracování doby pobytu v psychiatrických nemocnicích. Dojde ke zlepšení kvality života a předejde se ohrožení sociálním vyloučením, resp. dojde k dosažení vyšší míry sociální integrace. Služba má již předběžné zájemce z řad uživatelů služby sociální rehabilitace Stacionáře RIAPS (v roce 2017 konkrétně 6 zájemců).

Priorita OZP 4	Všeobecná informovanost
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách
	OZP 4.2 Využití dalších informačních kanálů

OZP 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách

Informační materiály v tištěné podobě by měly být vytvořeny ve dvou verzích:

- souhrnný katalog se všemi dostupnými informacemi o sociálních a návazných službách, zpracovaný pro odborné pracovníky (lékaře, zdravotnická zařízení, poskytovatele sociálních a návazných služeb),
- informační letáky pro veřejnost s přehledem sociálních a návazných služeb na území města Trutnova dle životních situací, ve kterých se lidé na příslušné pracovníky nejčastěji obracejí.

Informační materiály je třeba umístit všude tam, kam docházejí lidé, kteří mohou cílenou pomoc potřebovat.

OZP 4.2 Využití dalších informačních kanálů

Dalšími informačními zdroji jsou oficiální webové stránky města Trutnova, poskytovatelů sociálních a návazných služeb, bezplatné periodikum Radniční listy, které se 1x měsíčně distribuují do poštovních schránek obyvatelům města.

Webové stránky města by měly být zpřehledněny a aktualizovány tak, aby umožňovaly jednoduché vyhledávání sociálních a návazných služeb dle životních situací. V Radničních listech by mělo být možné seznamovat občany prostřednictvím vyčleněné rubriky s poskytovateli sociálních a návazných služeb i jejich kompetencemi (možnostmi), které mohou uplatnit, pokud se někdo ocitne v obtížné životní situaci.

Nejen ke zlepšení povědomí o sociálních službách, ale i k rozvoji komunikace mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb může rozhodně přispět „Trutnovský den pro rodinu“ (hlavními pořadateli jsou Oblastní charita Trutnov a Centrum DAR), který by bylo prospěšné vnímat, a tudíž také podporovat, jako tradiční každoroční akci.

Veškeré informační kanály lze využít rovněž k propagaci sociální práce a veřejného opatrovnictví dospělých, které s problematikou OZP úzce souvisí.

Priorita OZP 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 5.1 Podpora navyšování kapacit klinických psychologů a psychiatrů na základě doložené potřeby
	OZP 5.2 Podpora zdravotně sociální služby Centra duševního zdraví
	OZP 5.3 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

OZP 5.1 Podpora navyšování kapacit klinických psychologů a psychiatrů na základě doložené potřeby

Z praktické každodenní zkušenosti sociálních pracovníků lze konstatovat, že kapacity v oblasti psychiatrie i klinické psychologie pro dospělé se jeví jako nedostatečné. Objednací doby jsou dlouhé, nezřídka řadu týdnů, ale i měsíců. Časové dotace pro poskytnutí služby rovněž nepostačují, tj. nelze v plné míře respektovat odborná doporučení (např. „docházka na psychoterapii 1-2x týdně“, apod.). Klienti se opakovaně setkávají i s tzv. STOP stavem, kdy určitá ambulance nové klienty z kapacitních důvodů již nepřijímá.

Ještě horší je situace v oblasti péče o děti, kdy služby dětského a dorostového psychiatra v okrese jsou z personálních důvodů minimalizovány na 8 hodin týdně a pokud se nepodaří sehnat pedopsychiatra, což je extrémně obtížné, bude region za nějakou dobu zcela bez zajištění této služby. V rámci kraje pak většina ambulancí pedopsychiatrů již z kapacitních důvodů nepřijímá. Tlak na ambulance dětské psychologie je rovněž vysoký a není snadné „získat“ přijetí. Stran intenzity péče pak platí totéž, co u psychiatrů.

Celkově meziročně stoupá poptávka po službách psychologů a psychiatrů, a to bez ohledu na věkovou kategorii. Do budoucna se může situace ještě zhoršit díky „ostřejšímu“ vymezování se sociálních služeb, školství ..., kde někteří klienti „na hraně“ našli pomoc.

OZP 5.2 Podpora zdravotně sociální služby Centra duševního zdraví

CDZ RIAPS Trutnov bude řešit v souladu se Strategii reformy psychiatrické péče problematiku závažně duševně nemocných v regionu Trutnov (cca 120 tisíc obyvatel). Realizace projektu znamená vyšší míru poskytování služeb v přirozeném prostředí nemocných, terénních služeb (zvýšení kapacity sociální rehabilitace, novou službu v podobě psychiatrické rehabilitace, novou službu v podobě mobilních týmů, tj. tým i včasnou intervenci v prostředí pacientů), nárůst kapacity, časové dotace a rozšíření spektra ambulantních služeb (krizové služby, rozšíření kapacity a dotace sociální rehabilitace, vznik specializované ambulance, vznik denního stacionáře s psychoterapeutickým programem). Dovolí také potřebnou, koordinovanou a efektivní spolupráci mezi zdravotními, sociálními a dalšími službami ve prospěch duševně nemocného. To vše by mělo vést ke zdravotní a sociální stabilizaci duševně nemocných, prevenci či řešení sociálního vyloučení duševně nemocných, zvyšování míry sociální integrace, zvýšení kvality jejich života, k postupné změně postoje společnosti k duševně nemocným.

Hlavní cílové skupiny CDZ:

osoby se závažným duševním onemocněním,
osoby ohrožené rozvojem závažného duševního onemocnění,
osoby v krizi s akutními psychickými obtížemi,
rodinní příslušníci, osoby blízké osobám s duševními poruchami,
v rámci destigmatizačních aktivit veřejnost.

Odborný tým CDZ:

lékař psychiatr, klinický psycholog, všeobecné a specializované zdravotní sestry, sociální pracovníci.

Předpokládaný počet klientů CDZ cca 200 (pro porovnání: Stacionář RIAPS - sociální rehabilitace - jedna ze služeb CDZ, eviduje k 31.12.2017 126 klientů a poptávka neustále roste).

OZP 5.3 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

Jednou z aktivit v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ je zajištění vzájemné spolupráce sociálních pracovníků (nejen z MěÚ Trutnov) s lékaři a zdravotníky na území města Trutnova. Zapojeni budou praktičtí lékaři pro děti a dorost, stejně tak lékaři pro dospělé, včetně specializovaných zdravotnických zařízení, případně jejich zdravotní sestry. Cílem těchto setkání je nastavit dlouhodobou spolupráci při řešení individuálních případů klientů sociálních pracovníků a zvýšení informovanosti obou zúčastněných stran.

Priorita OZP 6	Sociálně aktivizační činnosti
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 6.1 Podpora programů a akcí pro OZP se záměrem jejich začlenění do majoritní společnosti
	OZP 6.2 Podpora OZP prostřednictvím práce dobrovolníků

OZP 6.1 Podpora programů a akcí pro OZP se záměrem jejich začlenění do majoritní společnosti

Osoby se zdravotním handicapem se mohou častěji potýkat se samotou a sociální izolací, proto je velmi důležité nejen podporovat udržitelnost stávajících spolků a klubů na území města, ale také plánovat a organizovat pro tuto cílovou skupinu jednorázové kulturní, poznávací a vzdělávací akce. Tyto příležitosti umožní OZP aktivní zapojení do místní komunity (podpoří solidaritu, výměnu zkušeností z běžného života a vždy potřebnou informovanost). Aktivně zapojené OZP získají pocit sounáležitosti s majoritní společností a naleznou nové příležitosti seberealizace. Jednou z významných akcí tohoto charakteru je „Trutnovský den pro rodinu“.

OZP 6.2 Podpora OZP prostřednictvím práce dobrovolníků

Dobrovolnictví se na území města dlouhodobě věnuje Centrum dobrovolníků při Oblastní charitě Trutnov. Dobrovolnictví je doplňkovou činností v péči o seniory či osoby se zdravotním handicapem a zlepšuje tak jejich kvalitu života po všech jeho stránkách. Je i nadále potřeba podporovat zájem o dobrovolnictví, vzdělávání dobrovolníků a dobrovolnické projekty na území města.

Priorita OZP 7	Bezbariérovost
Opatření vedoucí k naplnění priority	OZP 7.1 Průběžné vyhodnocování kapacit bezbariérové MHD a jejich případné navyšování v kontextu s doloženou mírou potřebnosti
	OZP 7.2 Vyhodnocení dostupných forem bezbariérové přepravy OZP
	OZP 7.3 Postupné zvyšování bezbariérovosti veřejných prostranství a budov
	OZP 7.4 Zpracování přehledu bezbariérových míst ve městě (textová i grafická podoba)

OZP 7.1 Průběžné vyhodnocování kapacit bezbariérové MHD a jejich případné navýšování v kontextu s doloženou mírou potřebnosti

Na území města jsou k dispozici nízkopodlažní spoje MHD, dopravní obslužnost je vyhovující. Nutností je však minimálně udržení stávajícího stavu a průběžné monitorování kapacit a vytíženosti dopravních linek.

Bezbariérová doprava umožňuje občanům s omezenými možnostmi pohybu a orientace snadněji se zapojit do občanského života a stát se tak díky jejich vlastní aktivitě méně závislými na druhých osobách.

OZP 7.2 Vyhodnocení dostupných forem bezbariérové přepravy OZP

Aktuálně je ve městě dostupná přeprava OZP prostřednictvím Go taxi, přepravu OZP nabízí v rámci svých služeb Liptrans a také Pečovatelská služba Trutnov s Oblastní charitou Trutnov. Každý dopravce (subjekt) má však nastaveny podmínky dle svých možností, které nejsou vždy a ve všech situacích pro OZP vyhovující. Cílem je tedy zajistit takové služby, které budou dostupné co nejdříve od objednávky klientem a nebude nutná vázanost na smlouvu či pravidelný odběr služeb. Dopravní prostředek zabezpečující převoz by měl být samozřejmě uzpůsoben pro přepravu OZP.

Na základě doložené potřebnosti by bylo vhodné podporovat navýšení stávajících kapacit či podpořit vznik dalších vhodných forem přepravy pro OZP.

OZP 7.3 Postupné zvyšování bezbariérovosti veřejných prostranství a budov

Na základě postřehů a praktických zkušeností organizací, spolků a klubů, které sdružují OZP a věnují se jim, vznikly náměty ke zvýšení bezbariérovosti města (SONS, Klub vozíčkářů Trutnov - Bukovinka z.s.). Tyto náměty se týkají veřejných prostranství a objektů občanské vybavenosti (viz příloha č. 7.8.).

Při rekonstrukcích objektů a realizacích nových staveb by bylo vhodné soustředit se na úpravu jejich přístupu také pro handicapované osoby, a to s ohledem na různé typy postižení.

OZP 7.4 Zpracování přehledu bezbariérových míst ve městě (textová i grafická podoba)

Město Trutnov se postupnými opravami a rekonstrukcemi objektů občanské vybavenosti snaží zlepšovat přístup a pohyb na území pro osoby s různým typem zdravotního postižení. Pro území města byla v roce 2015 zpracována na základě požadavku Turistického informačního centra tištěná bezbariérová mapa, která je především zaměřena na trasy vedoucí k turisticky atraktivním místům. Bylo by vhodné zpracovat přehlednou mapu bezbariérových míst pro praktický každodenní život OZP. Bezbariérová mapa v tištěné podobě by měla být dostupná na více veřejných místech ve městě, stejně tak by měla být prezentována na webových stránkách města a TIC.

4.5. Pracovní skupina – osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života (OSV)

Tab. č. 30 – SWOT analýza OSV

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobré pokrytí těmito sociálními službami: <ul style="list-style-type: none"> – RIAPS - Kontaktní centrum pro uživatele návykových látek (ambulantní a terénní forma), nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Shelter, sociálně rehabilitační služby Stacionáře pro osoby s duševním onemocněním – Oblastní charita Trutnov – sociálně aktivizační služba Zvonek pro rodinu, potravinová, hygienická a materiální pomoc (potravinový sklad) – MěÚ – Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, sociální pracovníce a kurátorky – Most k životu o.p.s. – azylové bydlení pro matky s dětmi a otce s dětmi – Aufferi o.p.s. – terénní programy • Preventivní programy realizované Městskou policií Trutnov a nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Shelter RIAPS 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chybí koncepce sociálního bydlení (např. dostupné bydlení nebo Housing first) • Chybí sociální služby: <ul style="list-style-type: none"> – občanská poradna – noclehárna – nízkoprahové denní centrum – azylové bydlení pro osoby nad 18 let – dům na půli cesty – krizové lůžko – sociální rehabilitace • Nedostačují kapacity v návazných službách: <ul style="list-style-type: none"> – pedagogicko-psychologická poradna, – psychiatrické a pedopsychiatrické ambulance – kliničtí psychologové – služby stomatology – Úřad práce ČR – KoP Trutnov • Nedostatečná informovanost o sociálních a návazných službách a jejich provázanost
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • DPS Kryblická - možnost osobní hygieny + praní osobního prádla • Využití městských bytů, holobytů • Vznik Centra duševního zdraví • Aufferi o.p.s. - možnost navýšení kapacity dle poptávky • Využití suterénních prostorů v objektu Most pro život o.p.s. • Využití objektů ve vlastnictví města • Využití vypsanych dotačních titulů 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časté a nekoncepční změny legislativy • Nedostatek částečných a flexibilních pracovních úvazků • Financování sociálních služeb • Nedostatek personálu pro rozšíření kapacity služeb • Růst nezaměstnanosti po skončení konjunktury • Nedostatečná politická podpora • Obchod s chudobou a její nárůst (včetně chudoby pracujících)

PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením pro životní návyky a způsob života – přehled priorit

Priorita OSV 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Priorita OSV 2	Bezplatné poradenství
Priorita OSV 3	Sociální bydlení
Priorita OSV 4	Všeobecná informovanost
Priorita OSV 5	Zdravotnictví a psychologická péče

Rozpracování priorit do opatření a jejich popis (zdůvodnění)

Priorita OSV 1	Podpora sítě sociálních a návazných služeb
Opatření vedoucí k naplnění priority	OSV 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby
	OSV 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby
	OSV 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů
	OSV 1.4 „Transformace“ Mostu k životu o. p. s.

OSV 1.1 Zachování stávajících služeb v závislosti na výsledcích průběžného monitoringu a vyhodnocení doložené potřeby

Aktuálně nabízené (poskytované) sociální služby a služby návazné je třeba zachovat minimálně ve stávajícím rozsahu. Cílem je udržet všechny osvědčené, fungující a občany využívané poskytovatele sociálních služeb i služeb (činností) návazných, které je vhodně doplňují. Stabilita těchto organizací (subjektů) přímo závisí na zájmu občanů (klientů a uživatelů služeb), ale také na zájmu a podpoře ze strany města, a to bez ohledu na jejich zřizovatele (zakladatele). Podrobnější informace o jednotlivých službách jsou k dispozici v analýze poskytovatelů sociálních služeb (viz příloha č. 7.2.).

OSV 1.2 Rozšiřování (navyšování kapacit) stávajících a vznik nových služeb na základě vyhodnocení doložené potřeby

Podpora navýšení kapacity stávajících i vzniku nových sociálních a návazných služeb (činností) bude možná pouze za předpokladu důkladného vyhodnocení doložené potřeby, tj. nejen aktuálního stavu, ale i předpokládaného vývoje vzniklé situace do budoucna.

Potřeba by měla vždy vycházet z průběžného monitorování situace a zároveň by měla být doložena popisem problému, souvisejícími statistickými daty, výší přepokládaných finančních nákladů a v neposlední řadě odůvodněním přínosu pro obyvatele města.

S ohledem na schválenou Síť veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje bude nutné projednat tyto případy s dostatečným předstihem rovněž s odborem sociálních věcí KÚ.

Z výstupů PS a z vyjádření poskytovatelů sociálních služeb vyplynulo, že je třeba se v příštích letech zaměřit na podporu vzniku nových služeb pro OSV (náměty viz níže).

Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší

(Služba sociální prevence dle zákona č. 108/2006 Sb.)

Nízkoprahová denní centra poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby pro osoby bez přístřeší. Služba zahrnuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,

- b) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

Tato služba by mohla být poskytována v budově Mostu k životu o.p.s., kde jsou k dispozici potřebné prostory, které lze oddělit od částí budovy využívaných klienty služby „azylový dům“ (obdobně lze využít i pozemek kolem budovy).

Noclehárna

(Služba sociální prevence dle zákona č. 108/2006 Sb.)

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a o přenocování.

Služba zahrnuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- b) poskytnutí přenocování.

Tato služba by mohla být poskytována v budově Mostu k životu o.p.s., kde jsou k dispozici potřebné prostory, které lze oddělit od částí budovy využívaných klienty služby „azylový dům“. S ohledem na „evidovaný“ počet osob bez přístřeší se kapacita noclehárny odhaduje na 8 lůžek, a to s denním provozem od listopadu do dubna.

Sociální šatník

V suterénu budovy Mostu k životu o.p.s. je rovněž dostatek prostoru pro zřízení sociálního šatníku, který by byl doplňován širokou veřejností (její zájem pomáhat v tomto směru se projevuje dlouhodobě) a společností Dimatex (pokud bude spolupráce pro obě strany přijatelná).

OSV 1.3 Přizpůsobování finanční podpory služeb z rozpočtu města vývoji financování z dalších veřejných zdrojů

Finanční podporu služeb z rozpočtu města bude nutné přizpůsobit vývoji financování ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, evropských fondů a dalších zdrojů (v roce 2020 bude např. ukončena dotační podpora z Evropských sociálních fondů). Z uvedeného důvodu je třeba současně zefektivnit přerozdělování finančních prostředků z rozpočtu města Trutnova, a to v závislosti na aktuální situaci v oblasti financování sociálních služeb, mj. ve vazbě na reálné potřeby poskytovatelů sociálních a návazných služeb. Důležité bude rovněž zvýšení transparentnosti přidělování finančních prostředků.

Přehled finanční podpory (poskytnutých dotací) z rozpočtu města v sociální oblasti v letech 2014 - 2017 je k dispozici v příloze č. 7.5.

OSV 1.4 „Transformace“ Mostu k životu o. p. s.

Z důvodu zajištění stability (udržitelnosti) stávajících služeb a případného dalšího rozvoje společnosti je třeba připravit záměr „transformace“ Mostu k životu o. p. s. na příspěvkovou organizaci města, která v plném rozsahu převezme činnosti azylového domu a dále bude schopna a připravena na další rozvoj poskytování sociálních služeb (na základě výstupů procesu KPSS se aktuálně uvažuje o vzniku nízkoprahového denního centra).

Záměr „transformace“ společnosti na příspěvkovou organizaci města i vlastní právní akt budou předloženy ke schválení v orgánech města.

Priorita OSV 2	Bezplatné poradenství
Opatření vedoucí k naplnění priority	OSV 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

OSV 2.1 Zajištění dostupnosti bezplatného dluhového a občansko-právního poradenství

Vysoká míra zadluženosti a značný počet obyvatel v exekučních řízeních je obecným jevem v rámci celé ČR. Město Trutnov, resp. jeho obyvatelé nejsou v tomto směru výjimkou. Potřeba komplexního bezplatného dluhového poradenství vzešla z jednání všech čtyř pracovních skupin.

V současné době je nejbližším subjektem poskytujícím obě výše uvedené služby Občanská poradna Farní charity Dvůr Králové n. L. Pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, které se dostávají do výše uvedených situací, je však špatně dostupná, a to zejména v případě dlouhodobějších problémů, které vyžadují častější kontakt s odborným personálem poradny.

Priorita OSV 3	Sociální bydlení
Opatření vedoucí k naplnění priority	OSV 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení
	OSV 3.2 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení
	OSV 3.3 Přehodnocení stávajícího způsobu přidělování i využití holobytů
	OSV 3.4 Vytvoření krizového bytu pro potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením nebo v životní tísni
	OSV 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení.

OSV 3.1 Vyhodnocení aktuálního počtu městských bytů a jejich stavebně technického stavu v rámci tzv. sociálního bydlení

Hledání východisek z nepříznivých životních či krizových situací osob ohrožených sociálním vyloučením ve většině případů komplikují problémy spojené s nedostatkem bytů v rámci tzv. sociálního bydlení (v odůvodněných případech nelze v Trutnově nalézt vhodnou formu bydlení s nižšími náklady oproti bytům s komerčním nájemným). Je proto namístě ve spolupráci s Odborem majetku města a MEBYS vyhodnotit aktuální stav městských bytů (včetně bytů zvláštního určení v DPS a holobytů) a na základě zjištěných informací v maximální možné míře eliminovat problémy související s bydlením této cílové skupiny.

OSV 3.2 Nastavení systému tzv. sociálního bydlení

Tzv. systém sociálního bydlení by měl smysluplným a efektivním způsobem napomáhat při řešení nepříznivé sociální situace obyvatel města, resp. zamezit z důvodu chybějící formy bydlení jejímu zhoršování, které by mohlo vyústit až v sociální vyloučení těchto osob.

Tento systém by měl také v kontextu s činností sociálních pracovníků umožnit v krátkém časovém horizontu „dostat“ klienta ze sociálního do standardního nájemního způsobu bydlení.

OSV 3.3 Přehodnocení stávajícího způsobu přidělování i využití holobytů

Stávající systém přidělování holobytů umožňuje OSV jejich využití jen ve velmi nízkém počtu případů (osoby bez dluhů vůči městu Trutnovu apod.). Většina holobytů tak zůstává dlouhodobě prázdných, zatímco sociální pracovníci Odboru SVŠZ či sociálních služeb se potýkají s nedostatkem příležitostí pomoci konkrétním klientům v krizi. V souvislosti s výše uvedeným se proto nabízí možnost vyčlenit některý z holobytů na jinou formu tzv. sociálního bydlení (v objektu s holobyty se nacházejí rovněž nevyužité půdní prostory vhodné k přebudování).

Ze strany osob bez přístřeší je poptávka po bydlení sezónní záležitostí, přičemž nejvyšší zájem je mezi těmito osobami evidován v zimním období. Z uvedeného důvodu proto není ekonomicky únosné provozovat celoročně zařízení s určitou kapacitou, které bude připraveno pouze pro případnou sezónní poptávku. Pro takové situace je třeba mít připravené adekvátní řešení, např. noclehárnu, která není závislá na splnění podmínek a „vyčkávaní“ na stanovisko k podané žádosti jako u stávajících holobytů. Důležité je samozřejmě umět pružně reagovat jak na nárůst, tak na pokles poptávky.

OSV 3.4 Vytvoření krizového bytu pro potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením nebo v životní tísni

Krizový byt by měl pomoci v momentě, kdy se OSV náhle ocitnou bez domova, nebo v bezprostředně ohrožující životní situaci (živelná katastrofa, oběť domácího násilí apod.). Tato forma bydlení má jeho uživateli sloužit pouze po krátkou dobu, která je nezbytně nutná k vyřešení akutního problému.

OSV 3.5 Přehodnocení stávajícího způsobu provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finančního zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení

Současné provádění oprav v městských bytech není vždy v souladu s reálnými potřebami, proto by bylo vhodné účelně posuzovat stavy bytů dle aktuálních požadavků i v souladu se stavebně technickými standardy.

Priorita OSV 4	Všeobecná informovanost
Opatření vedoucí k naplnění priority	OSV 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách
	OSV 4.2 Využití dalších informačních kanálů

OSV 4.1 Vytvoření informačních materiálů o sociálních a návazných službách

Informační materiály v tištěné podobě by měly být vytvořeny ve dvou verzích:

- souhrnný katalog se všemi dostupnými informacemi o sociálních a návazných službách, zpracovaný pro odborné pracovníky (lékaře, zdravotnická zařízení, poskytovatele sociálních a návazných služeb),
- informační letáky pro veřejnost s přehledem sociálních a návazných služeb na území města Trutnova dle životních situací, ve kterých se lidé na příslušné pracovníky nejčastěji obracejí

Informační materiály je třeba umístit všude tam, kam docházejí lidé, kteří mohou cílenou pomoc potřebovat.

OSV 4.2 Využití dalších informačních kanálů

Dalšími informačními zdroji jsou oficiální webové stránky města Trutnova, poskytovatelů sociálních a návazných služeb, bezplatné periodikum Radniční listy, které se 1x měsíčně distribuují do poštovních schránek obyvatelům města.

Webové stránky města by měly být zpřehledněny a aktualizovány tak, aby umožňovaly jednoduché vyhledávání sociálních a návazných služeb dle životních situací. V Radničních listech by mělo být možné seznamovat občany prostřednictvím vyčleněné rubriky s poskytovateli sociálních a návazných služeb i jejich kompetencemi (možnostmi), které mohou uplatnit, pokud se někdo ocitne v obtížné životní situaci.

Nejen ke zlepšení povědomí o sociálních službách, ale i k rozvoji komunikace mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb může rozhodně přispět „Trutnovský Den pro rodinu“ (hlavními pořadateli jsou Oblastní charita Trutnov a Centrum DAR), který by bylo prospěšné vnímat, a tudíž také podporovat, jako tradiční každoroční akci. Obdobně je třeba nahlížet také na „Noc venku“, která upozorňuje na problematiku bezdomovectví.

Priorita OSV 5	Zdravotnictví a psychologická péče
Opatření vedoucí k naplnění priority	OSV 5.1 Podpora navyšování kapacit v oblasti zdravotnictví a psychologické péče na základě doložené potřeby
	OSV 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

OSV 5.1 Podpora navyšování kapacit v oblasti zdravotnictví a psychologické péče na základě doložené potřeby

Na jednáních PS OSV byl opakovaně zmiňován problém s nedostupností psychiatrických ambulancí pro dospělé i s dlouhými objednávkami lhůtami psychologů. Personální zajištění psychiatrie je obecným problémem v celé ČR, je tedy otázkou, co by pomohlo tento problém vyřešit.

OSV 5.2 Navázání spolupráce s lékaři (případně její rozšíření)

Jednou z aktivit v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ je zajištění vzájemné spolupráce sociálních pracovníků (nejen z MěÚ Trutnov) s lékaři a zdravotníky, kteří působí na území města (zapojeni do této spolupráce budou praktičtí lékaři pro děti a dorost i lékaři pro dospělé, včetně specializovaných zdravotnických zařízení).

K prohloubení jejich vzájemné spolupráce při řešení individuálních případů by měl mj. přispět přehledný informační zdroj (souhrnný katalog), který urychlí předávání potřebných informací o dostupných sociálních a návazných službách pro pacienty, rodinné příslušníky a další pečující osoby.

4.6. Zajištění procesu KPSS

Členové všech čtyř PS se v průběhu svých setkávání shodli na tom, že základním předpokladem smysluplného zajištění procesu KPSS je jeho udržitelnost, resp. naplnění níže uvedených opatření.

Priorita KPSS 1	Udržitelnost procesu KPSS
Opatření vedoucí k naplnění priority	KPSS 1.1 Zachování pracovní pozice koordinátora KPSS
	KPSS 1.2 Zajištění věcné i formální stránky procesu KPSS a vyhodnocování jeho výstupů

KPSS 1.1 Zachování pracovní pozice koordinátora KPSS

Pracovní pozice koordinátora KPSS byla vytvořena jako jedna z aktivit projektového záměru města v souvislosti s jeho zapojením do projektu Královéhradeckého kraje „Podpora procesů ve službách“ Operačního programu Zaměstnanost, číslo výzvy 03_15_007, a to na dobu určitou (do konce května 2019), tj. po dobu trvání uvedeného projektu, ze kterého je úvazek koordinátora KPSS také financován.

Protože je v zájmu města, aby proces KPSS nebyl ukončen zpracováním tříletého střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, je třeba pozici koordinátora KPSS zachovat i po skončení projektu a současně hledat případné další zdroje pro financování jeho úvazku.

KPSS 1.2 Zajištění věcné i formální stránky procesu KPSS a vyhodnocování jeho výstupů

Zachováním pracovní pozice koordinátora bude i nadále zajištěna věcná i formální stránka procesu KPSS, tj. setkávání členů PS a ŘS, zpracování jejich podnětů, návrhů a připomínek k potřebám všech cílových skupin (RD, SE, OZP, OSV) a v neposlední řadě také průběžné vyhodnocování veškerých výstupů tohoto procesu.

5. Realizační fáze procesu KPSS

Vytvořením a schválením střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb proces KPSS nekončí, ale pouze přechází od plánovací fáze k fázi realizační, resp. k faktickému naplňování priorit a opatření, ke kterým dospěly jednotlivé PS a ŘS. Jedná se v podstatě o různé formy a způsoby uspokojování potřeb obyvatel města Trutnova v sociální oblasti, a to prostřednictvím stabilních, kvalitních a zároveň časově i cenově dostupných sociálních a návazných služeb.

Za účelem realizace výstupů strategické části Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb města Trutnova na roky 2018 – 2020 bude pro každý rok sestaven tzv. akční plán rozvoje sociálních služeb, který bude schvalovat Zastupitelstvo města Trutnova. Ukázka struktury rozpracování jednotlivých priorit a opatření v tomto dokumentu je k dispozici v níže uvedené tabulce.

Tab. č. 31 – Struktura rozpracování priorit a opatření v akčním plánu

Priorita:	
Opatření:	
Popis a zdůvodnění	
Klíčové plánované aktivity	
Cílová skupina	
Výstup (dopad na cílovou skupinu)	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	
Partneři	
Harmonogram	
Předpokládané finanční náklady	
Možné zdroje financování	

6. Závěr

Cílem procesu KPSS je průběžně monitorovat a zpracovávat podklady pro zachování a efektivní rozvoj stávajících a vznik nových sociálních služeb na území města, resp. reagovat na potřeby jeho obyvatel v sociální oblasti.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Trutnova na období 2018 – 2020 je stěžejním dokumentem v oblasti plánování sociálních služeb. Tvorba tohoto dokumentu probíhala na základě pravidelných setkávání pracovních skupin, koordinovaných řídicí skupinou. Na jednáních PS byly formulovány priority a opatření, jejichž naplňováním by měly být uspokojovány potřeby obyvatel města Trutnova. Střednědobý plán není zaměřen pouze na sociální služby definované zákonem č. 108/2006 Sb., ale také na služby návazné a zároveň na problematiku, která s těmito službami úzce souvisí.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Trutnova na období 2018 – 2020 bude naplňován prostřednictvím jednoletých prováděcích dokumentů, tzv. akčních plánů rozvoje sociálních služeb. Tento dokument bude každoročně tvořen rovněž v souvislosti s aktuálními potřebami zjištěnými v průběhu procesu KPSS a v návaznosti na disponibilní finanční zdroje. Nejen pro naplňování výstupů procesu KPSS, ale i pro jeho udržitelnost, je nutná politická podpora volených zástupců města.

Poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na tvorbě Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb města Trutnova na období 2018 – 2020, hlavně pak aktivním členům a vedoucím PS, a v neposlední řadě rovněž těm, kteří mají zájem a snahu v procesu KPSS pokračovat.

7. Přílohy

7.1. Legislativní ukotvení procesu KPSS

Stěžejním obecně závazným právním předpisem v oblasti sociálních služeb je zákon č. 108/2006 Sb., který mj. upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb, dále podmínky pro vydání oprávnění k jejich poskytování, výkon veřejné správy v dané oblasti, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

Tato právní norma vychází ze zásady, že každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství k řešení nepříznivé sociální situace nebo k jejímu předcházení, přičemž poskytnutá pomoc vždy vychází z individuálně stanovených potřeb osob, na které působí aktivně (podporuje rozvoj jejich samostatnosti, motivuje k co nejrychlejšímu řešení nepříznivé sociální situace), resp. posiluje jejich sociální začleňování.

Dle tohoto zákona musí být sociální služby poskytovány v zájmu osob a v náležité kvalitě, a to při dodržování lidských práv a základních svobod. Aby bylo možné výše uvedenou podmínku splnit, je nutné vznik, udržení a rozvoj sociálních služeb plánovat, k čemuž slouží střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, tj. strategický dokument obce nebo kraje schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na daném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb může být doplněn akčními plány zpracovanými na období jednoho roku.

Působnost v oblasti sociálních služeb

Státní správu podle zákona č. 108/2006 Sb. vykonávají:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- krajské úřady,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- okresní správy sociálního zabezpečení,
- Úřad práce České republiky (krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu).

Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle zákona č. 108/2006 Sb. také obce a kraje.

Obec:

- zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,
- spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje (za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích),
- spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje (za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob).

Poznámka:

V souvislosti s plánováním sociálních služeb lze vycházet také z příslušného ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., dle kterého obec v samostatné působnosti pečuje na svém území v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.

Kraj:

- zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- spolupracuje s obcemi, s dalšími kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,
- zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování (při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obcí a k údajům uvedeným v registru poskytovatelů sociálních služeb),
- sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,
- informuje ministerstvo o plnění plánů rozvoje sociálních služeb,
- zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb,
- určuje síť sociálních služeb na území kraje (přitom přihlíží k informacím obcí).

Z výše uvedeného vyplývá, že zákon č. 108/2006 Sb. ukládá krajům povinnost vypracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, v případě obcí je zpracování tohoto strategického dokumentu v zákoně uváděno jako možnost. Doporučovanou metodou vypracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je metoda komunitního plánování.

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., Zákon č. 128/2000 Sb.

7.2. Charakteristika poskytovatelů sociálních služeb s působností na území města

Tab. č. 32 – Barevné domky Hajnice

BAREVNÉ DOMKY HAJNICE					
Právní forma	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem				
Adresa poskytovatele	Hajnice 46, 544 66 Hajnice				
Poskytované služby	<ul style="list-style-type: none"> chráněné bydlení domov pro osoby se zdravotním postižením sociální rehabilitace sociálně terapeutické dílny 				
Území, kde poskytujeme služby	Hajnice, Trutnov, Dvůr Králové nad Labem, Vrchlabí				
Forma poskytování sociálních služeb	pobytová, terénní, ambulantní				
Chráněné bydlení					
Skupinové domácnosti <ul style="list-style-type: none"> Azurový byt (Nerudova 1184, Vrchlabí) Běžový byt (Dlouhá 576, Trutnov) Oranžový byt (Fialková 452, Trutnov) Růžový dům (Hajnice 180, Hajnice) Stříbrný dům (Krkonošská 2917, Dvůr Králové nad Labem) Šedý byt (Smetanova 530, Trutnov) Tyrkysový byt (Nerudova 1186, Vrchlabí) Zlatý dům (Novodvorská 698, Trutnov) Individuální domácnosti Duhové byty (Žižkova 277, Trutnov) 					
Poskytované sociální služby	chráněné bydlení				
Forma poskytování sociálních služeb	pobytová				
Cílová skupina	osoby s kombinovaným postižením a osoby s mentálním postižením s bydlištěm v Královéhradeckém kraji, případně s prokázanou vazbou na KHK				
Věková kategorie klientů	od 18 do 64 let				
Kapacita pobytové formy	45 lůžek				
Max. okamžitá kapacita	45 uživatelů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	40,46				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,96				
Počet dobrovolníků	5				
Provozní doba	nepřetržitá				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
KHK	1.075.778 Kč	0 Kč	0 Kč	5.989.698 Kč	6.959.900 Kč
Dotace MPSV	3.619.000 Kč	3.769.000 Kč	10.061.000 Kč	10.918.000 Kč	12.243.510 Kč
Úhrady od uživatelů	3.640.425 Kč	3.576.689 Kč	4.849.710 Kč	5.075.338 Kč	5.525.220 Kč
Ostatní	15.604 Kč	177.293 Kč	3.237.742 Kč	1.021.037 Kč	585.846 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Pobytová sociální služba reaguje na potřeby uživatelů, jejichž dovednosti prozatím nedosahují možnosti samostatného bezpečného bydlení bez podpory, případně s podporou terénních sociálních služeb. Rodinné zázemí uživatelů zároveň neumožňuje potřebnou míru podpory při získávání dalších dovedností, které směřují k osamostatnění a přiblížení běžnému životu.					
Sociální rehabilitace					
Poskytované služby	sociální rehabilitace – Oranžový dům				

Adresa	Žižkova 277, Trutnov				
Kapacita ambulantní, terénní formy	10 klientů				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní a terénní				
Cílová skupina klientů	osoby s kombinovaným postižením a osoby s mentálním postižením s bydlištěm v Královéhradeckém kraji, případně s prokázanou vazbou na KHK				
Věková struktura	18 - 64 let				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	3,6				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,6				
Provozní doba ambulantní formy	pondělí - pátek		8:00 - 18:00		
Provozní doba terénní formy	pondělí - pátek		8:00 - 18:00		
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
KHK	0 Kč	0 Kč	0 Kč	685.247 Kč	684.576 Kč
MPSV	0 Kč	0 Kč	0 Kč	1.017.000 Kč	1.033.000 Kč
Úhrady od uživatelů	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	167.092 Kč	146.967 Kč	221.221 Kč	0 Kč	240.900 Kč

Zdůvodnění udržitelnosti služby

Žadatelé o službu sociální rehabilitace přicházejí se zakázkami, které reflektují jejich zájem žít a pracovat v budoucnu v maximální možné míře samostatně. V oblasti bydlení by se bez podpory ambulantních a terénních sociálních služeb, které dovednosti pro osamostatnění uživatelů rozvíjejí, pravděpodobně stále zvyšovala potřeba pobytových sociálních služeb. Služba sociální rehabilitace pracuje s uživateli již preventivně, tzn. v době, kdy mají zázemí (ne až v situaci, kdy je třeba akutně řešit zajištění ubytování a stravy). Z hlediska pracovního uplatnění uživatelů reaguje sociální rehabilitace na možnosti volného a chráněného trhu práce a na zkušenosti z praxe. Terénní forma služby má možnost zajistit uživateli přímou individuální podporu v zaměstnání, a to po dobu až několika týdnů. Díky tomu získává uživatel poznatky z nového prostředí postupně, čímž se zvyšuje pravděpodobnost delšího setrvání v zaměstnání.

Tab. č. 33 – Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením KHK, o. p. s.

CENTRUM PRO INTEGRACI OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM KHK, o. p. s.					
Právní forma	obecně prospěšná společnost				
Adresa poskytovatele	Jana Černého 8/28, 503 41 Hradec Králové - Věkoše pracoviště Horská 5, Trutnov				
Poskytované služby	odborné sociální poradenství				
Území, kde poskytujeme služby	Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní				
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> • osoby s chronickým duševním onemocněním • osoby s chronickým onemocněním • osoby s jiným zdravotním postižením • osoby s kombinovaným postižením • osoby s tělesným postižením • osoby se sluchovým postižením • osoby se zdravotním postižením 				
Věková kategorie klientů	bez omezení věku				
Kapacita ambulantní formy	5				
Max. okamžitá kapacita	1				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,1				
Provozní doba	pondělí, středa 8:00 - 12:00, 13:00 - 17:00 úterý, čtvrtek 8:00 - 12:00, 13:00 - 16:00 pátek 8:00 - 12:00, 13:00 - 14:00				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	30.000 Kč	30.000 Kč	30.000 Kč	30.000 Kč	30.000 Kč
KHK	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	53.793 Kč
MPSV	442.068 Kč	484.297 Kč	437.799 Kč	518.495 Kč	421.284 Kč
Úhrady od uživatelů	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	1.000 Kč	5.000 Kč	5.000 Kč	6.000 Kč	6.000 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
<p>Na území Královéhradeckého kraje žije přibližně 50 tisíc lidí se zdravotním postižením, kteří velmi často potřebují, z důvodu změny svého zdravotního stavu, poradit při řešení obtížné sociální situace. Odborné sociální poradenství je poskytováno bezplatně, a to bez ohledu na druh a rozsah zdravotního postižení, věk a situaci (tj. zda se klient již v obtížné situaci nachází, nebo je teprve vzniklou situací ohrožován). S rostoucím počtem osob se zdravotním postižením stále roste zájem o poradenství a návazné služby či aktivity podporující jejich začlenění do běžné společnosti. V současné době existuje poměrně široké spektrum sociálních služeb, o kterých však občané často ani nevědí. Proto je cílem naší organizace o těchto službách informovat, eventuálně službu zprostředkovat či pomoci při jejím zabezpečení. Veškeré činnosti jsou tedy vedeny snahou umožnit osobám se zdravotním postižením prožití plnohodnotného života dle jejich možností a potřeb. Odborné sociální poradenství, které poskytuje naše společnost, je zaměřeno na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • důchody a důchodové pojištění, • příspěvek na péči, • dávky státní sociální podpory, • dávky pomoci v hmotné nouzi, • průkazy osob se zdravotním postižením (TP, ZTP, ZTP/P), • problematiku zaměstnávání OZP, • konzultace při výběru kompenzačních pomůcek (základní poradenství), dávek a příspěvků na úhradu kompenzačních pomůcek, • problematiku týkající se zdravotního postižení v oblasti občanského a pracovního práva, • problematiku bydlení OZP, • vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. <p>Navazující služby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provozování půjčovny rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, • prodej baterií a koncovek do naslouchacích aparátů, • zajišťování víkendových psycho-rehabilitační pobytů pro děti, mládež a dospělé OZP, 					

- zajišťování zimních a letních táborů pro děti se zdravotním postižením,
- zajišťování rehabilitačních a rekondičních pobytů pro OZP.

Přehled počtu klientů a uskutečněných kontaktů

Trutnov	Muži	Ženy	Celkem	do 18 let	18 – 26 let	27 – 64 let	nad 65 let	Kontakty včetně intervencí	Intervence	Kontakty
2017	49	93	142	0	2	78	62	409	148	261
2016	58	73	131	2	7	77	45	148	221	369
2015	72	91	163	4	4	92	63	195	286	481
2014	88	157	245	4	8	143	90	227	372	599
2013	62	121	183	2	5	101	75	333	188	145

Tab. č. 34 – Domov pro seniory Trutnov

DOMOV PRO SENIORY TRUTNOV					
Právní forma	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem				
Adresa poskytovatele	Rudolfa Frimla 936, Trutnov Dělnická 161, Trutnov				
Poskytované služby	domov pro seniory				
Území, kde poskytujeme služby	Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	pobytová				
Cílová skupina	senioři				
Věková kategorie klientů	od 62 let				
Kapacita pobytové formy	124 lůžek (Rudolfa Frimla 93 lůžek, Dělnická 31 lůžek)				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	58				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	4				
Počet dobrovolníků	15				
Provozní doba	nepřetržitá				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
Město Trutnov	5.819.000 Kč	5.200.000 Kč	6.050.000 Kč	6.390.000 Kč	8.210.000 Kč
Město TU úcelový příspěvek	370.000 Kč	147.200 Kč	1.700.000 Kč	2.600.000 Kč	306.631 Kč
KHK	100.000 Kč	0 Kč	0 Kč	100.000 Kč	0 Kč
MPSV	6.201.000 Kč	6.587.000 Kč	7.167.000 Kč	7.310.000 Kč	7.747.000 Kč
Úhrady od uživatelů	23.437.388 Kč	23.754.166 Kč	23.793.870 Kč	24.914.870 Kč	27.292.756 Kč
Úhrady zdravotních pojišťoven	3.840.511 Kč	4.126.391 Kč	3.743.449 Kč	2.972.207 Kč	3.323.705 Kč
Ostatní	374.019 Kč	368.618 Kč	443.576 Kč	409.169 Kč	308.775 Kč
Celkem zdroje	40.141.919 Kč	40.183.375 Kč	42.897.896 Kč	44.696.247 Kč	47.188.867 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Registrovaná služba je určena pro seniory nad 62 let, nacházející se v nepříznivé sociální situaci, kterou nejsou schopni řešit sami, za pomoci rodiny, ani za pomoci jiných dostupných služeb, resp. pro seniory, kteří potřebují každodenní pomoc a podporu, aby nebyli ohroženi na zdraví a na životě. Domov pro seniory poskytuje pobytové služby sociální péče celoročně (24 hodin denně) odborně proškoleným personálem. Služby zahrnují ubytování, celodenní stravování a celodenní ošetřovatelskou péči. Značné množství neuspokojených žadatelů o tuto službu svědčí o její potřebnosti.					
Žádosti o umístění do domova pro seniory					
Rok	Počet přijatých žádostí	Počet umístěných	Počet žadatelů v pořadníku		
2017	99	40	138		
2016	107	26	150		
2015	102	30	175		
2014	93	29	155		
2013	87	43	154		
2012	116	32	161		

Tab. č. 35 – Most k životu o. p. s.

MOST K ŽIVOTU o. p. s.					
Právní forma	obecně prospěšná společnost				
Adresa poskytovatele	Šikmá 300, Trutnov 3				
Poskytované služby	azylový dům				
Území, kde poskytujeme služby	Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	pobytová				
Cílová skupina	oběti domácího násilí, osoby bez přístřeší, ženy a matky/otcové s dítětem/děti přednostně z Trutnovska				
Věková kategorie klientů	uživatelé od 18 do 65 let				
Kapacita pobytové formy	32 lůžek				
Max. okamžitá kapacita	32 lůžek				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	5,0				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,0				
Počet dobrovolníků	praxe studentek z Univerzity Hradec Králové – Filozofická fakulta (7), Siemens – jednorázově (8), Skautská organizace Obrok – jednorázově (10), Oblastní charita Trutnov				
Provozní doba	Nepřetržitá				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	806.384 Kč	806.384 Kč	806.384 Kč	1.006.384 Kč	1.406.384 Kč
KHK	1.856.000 Kč	1.856.000 Kč	2.438.855 Kč	2.226.464 Kč	2.535.204 Kč
MPSV	0 Kč	0 Kč	315.000 Kč	0 Kč	0 Kč
Úhrady od uživatelů	401.597 Kč	438.966 Kč	540.175 Kč	501.097 Kč	512.470 Kč
Ostatní	88.415 Kč	135.721 Kč	10.500 Kč	80.450 Kč	56.516 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
<p>Posláním azylového domu (pro ženy a matky nebo otce s dětmi) Most k životu o.p.s. je umožnit osobám v nepříznivé sociální situaci, spojené se ztrátou bydlení, zůstat součástí přirozeného společenství a podporovat jejich návrat k běžnému způsobu života.</p> <p>V rámci této podpory provozujeme také socioterapeutické činnosti, při kterých učíme nebo rozvíjíme rodičovské či osobnostní kompetence matky nebo otce tak, aby byli schopni spolu s dětmi obstát v životních podmínkách, se kterými se budou potýkat po opuštění naší sociální služby. Připravujeme je na povinnosti, které je čekají, a to ve spolupráci s ostatními službami, úřady či institucemi, posilujeme jejich pocit zodpovědnosti za sebe samého a své děti a také pocit sounáležitosti se společností. Úspěšnost této služby má několik kritérií a je přísně individuální. Ať už jde o nalezení vlastního bydlení, zajištění vlastních příjmů, nalezení zaměstnání či zlepšení rodičovských kompetencí, které se následně odrazí na zdravém vývoji dětí, nebo jde o udržení neúplné rodiny a zabránění oddělení dětí od rodin.</p> <p>Od roku 2017 úzce spolupracujeme s Oblastní charitou Trutnov, a to při zajišťování základní potravinové pomoci pro všechny uživatele služby. Stejně tak jsme schopni každému uživateli (včetně dětí) zajistit hygienickou pomoc v rozsahu: šampon, mýdlo, zubní pasta, kartáček na zuby, prášek na praní, pro miminka pleny, ošetřující krém či olej, standardně také sunar a pokračující mléčnou výživu, veškeré ošacení a základní vybavení. V rámci azylového domu vznikl také organizovaný sociální šatník, který poskytuje uživatelům a jejich dětem vše, co nutně potřebují (od obuvi, přes letní a zimní ošacení, až po kočárky k dlouhodobé zápůjčce). Šatník je zajištěn výhradně z příspěvků veřejnosti.</p>					
<p>Počty nově uzavřených smluv a žádostí od ledna 2014 do prosince 2017:</p> <p>2014: 36 nově uzavřených smluv, z toho 21 v regionu. Počet žádostí 68.</p> <p>2015: 25 nově uzavřených smluv, z toho 18 v regionu. Počet žádostí 44.</p> <p>2016: 40 nově uzavřených smluv, z toho 17 v regionu. Počet žádostí 77.</p> <p>2017: 34 nově uzavřených smluv, z toho 21 v regionu. Počet žádostí 81.</p>					
<p>Z výše uvedeného vyplývá, že vyjma roku 2015, kdy byla fluktuace klientek v zařízení i počet žádostí nejvyšší, mají žádosti o azylové bydlení stoupající tendenci. Za období 4 let jsme zajistili přechodné bydlení pro 173 matek a jejich cca 311 dětí.</p>					

Přehled počtu zájemců o službu					
Rok	Počet zájemců o službu	Počet uživatelů (matky/děti)	Průměrná roční obsazenost	Počet nově uzavřených smluv	Počet ukončených smluv
2017	81	43/89	84%	34	33
2016	77	46/72	69%	40	38
2015	44	35/56	99%	25	27
2014	68	49/94	82%	36	40

Tab. č. 36 – Oblastní charita Trutnov

OBLASTNÍ CHARITA TRUTNOV					
Právní forma	církev a náboženské společnosti				
Adresa poskytovatele	Dřevařská 332, Trutnov 3 Školní 13, Trutnov				
Poskytované služby	osobní asistence pečovatelská služba sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				
Osobní asistence					
Území, kde poskytujeme služby	ORP Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	terénní				
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> • osoby s tělesným postižením • osoby se zdravotním postižením (se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení) 				
Věková kategorie klientů	bez omezení věku				
Kapacita terénní formy	80 klientů				
Max. kapacita	32 klientů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	13,6				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	0,35				
Provozní doba	pondělí - neděle 24 hodin denně				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	200.000 Kč	200.000 Kč	200.000 Kč	200.000 Kč	230.000 Kč
KHK	80.000 Kč	100.000 Kč	0 Kč	91.000 Kč	256.000 Kč
MPSV	1.000.000 Kč	1.090.000 Kč	1.331.000 Kč	1.440.000 Kč	1.596.000 Kč
Úhrady od uživatelů	1.329.081 Kč	1.898.330 Kč	1.558.379 Kč	1.402.987 Kč	1.744.160 Kč
Ostatní	113.259 Kč	18.117 Kč	103.930 Kč	130.360 Kč	130.599 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
<p>Osobní asistence je terénní služba poskytovaná dospělým osobám a dětem, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení a není místně ohraničena. Osobní asistence je na Trutnovsku jedinou terénní sociální službou, která zabezpečuje 24 hodinovou péči. Často je využívána osobami, které se bez rozsáhlé péče druhé osoby neobejdou. Dospělé osoby službu využívají zejména po propuštění ze zdravotnického zařízení, kdy se ocitnou v důsledku zhoršeného zdravotního stavu v nepříznivé životní situaci, která jim nedovoluje bez pomoci druhé osoby návrat do přirozeného prostředí. Služba takovým osobám podle aktuální potřeby zabezpečuje pomoc se sebeobsluhou, při udržování chodu domácnosti a zprostředkovává jim sociální kontakt. Osobní asistence poskytovaná dětem je zabezpečována zejména ve školách a školských zařízeních na Trutnovsku, a to ve spolupráci s vedením školy (školského zařízení). Uživatelům této osobní asistence je podle kapacitních možností poskytována rovněž služba „Doprava dětí do školy“. Služba se týká zejména dětí, kterým jejich zdravotní stav (poruchy autistického spektra, tělesné a mentální postižení) nedovoluje využívat hromadné dopravní prostředky.</p>					
Kazuistika uživatele osobní asistence					
<p>Uživatelka služby je seniorka, které byla diagnostikována Alzheimerova choroba v pokročilém stádiu. Demence již nedovoluje klientce zůstat v domácnosti bez denního dohledu. Komunikace s klientkou je velmi složitá, nepamatuje si obsah předešlé věty, velmi omezeně u ní funguje i dlouhodobá paměť. Klientka je plně inkontinentní a možnosti jejího samostatného pohybu se odvíjejí od momentálního zdravotního stavu. Při vysokém krevním tlaku je velmi vyčerpaná, pohyb je pro ni vysilující a trpí častou ztrátou rovnováhy (padá a dochází u ní k častým úrazům). Paní žije v bytě sama, navštěvují ji občasné oba synové. Jeden ze synů se výrazně podílí na financování služby. Kompenzační pomůcky, které klientka používá, jsou polohovací elektrická postel, mechanický vozík a chodítko. Vzhledem ke zdravotnímu stavu klientky jsou v rámci celodenní péče zajišťovány dohledy a dopomoc s hygienickými úkony, stravováním, koupáním, dále kompletní péče o domácnost (praní, žehlení, nákupy a úklid), doprovod k lékaři, vycházky a aktivizační činnosti. Služba u klientky je časově velmi náročná, denně probíhá v rozsahu dvanácti hodin. V pracovních dnech se při péči střídají tři osoby, o víkendech službu</p>					

zajišťují další čtyři osoby. S pomocí osobní asistence je klientka schopna setrvat v domácím prostředí. Klientka velmi těžce zvládá veškeré změny prostředí - každá hospitalizace ve zdravotnickém prostředí pro ni představuje zhoršení zdravotního stavu většinou na dobu tří týdnů. Proto se rodina snaží zabezpečit lékařské zákroky ambulantně.

Pečovatelská služba

Území, kde poskytujeme služby	ORP Trutnov (Bernartice, Havlovice, Chvaleč, Jívka, Lampertice, Malé Svatoňovice, Pec pod Sněžkou, Pilníkov, Radvanice, Staré Buky, Suchovršice, Trutnov, Velké Svatoňovice, Vlčice)				
Forma poskytování sociálních služeb	terénní				
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> • osoby s chronickým onemocněním • osoby s jiným zdravotním postižením • osoby s tělesným postižením • osoby se zdravotním postižením • senioři 				
Věková kategorie klientů	bez omezení věku				
Kapacita terénní formy	32 klientů				
Max. kapacita	9 klientů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	5,85				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	0,25				
Provozní doba	pondělí - pátek 7:00 - 20:00 sobota - neděle 7:00 - 15:00, 16:00 - 20:00				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	100.000 Kč	100.000 Kč	100.000 Kč	100.000 Kč	100.000 Kč
KHK	120.000 Kč	130.000 Kč	0 Kč	300.000 Kč	323.400 Kč
MPSV	720.000 Kč	760.000 Kč	1.275.000Kč	1.260.000Kč	1.650.000 Kč

Zdůvodnění udržitelnosti služby

Posláním pečovatelské služby Oblastní charity Trutnov je umožnit uživatelům setrávat ve svém přirozeném prostředí i za nepříznivých sociálních situací, a tak je podporovat v nezávislém životě při zachování přirozených sociálních vazeb.

V současné době máme v naší péči 48 uživatelů (z toho 30 občanů města Trutnova), o které se starají 4 pečovatelky a 1 pečovatel, kteří jsou zaměstnáni na hlavní pracovní poměr, a další 4 pečovatelky, které pomáhají se zajištěním péče v odpoledních a víkendových službách. Pečovatelky zajišťují dopomoc nebo plně zabezpečí uživateli osobní hygienu, přesun po bytě, běžnou péči o vlastní osobu, přípravu či zajištění a podání stravy, běžný úklid a údržbu domácnosti, společenský kontakt – povídání, zajištění bezpečí apod. Vždy se snažíme při jednotlivých úkonech vhodně uživatele aktivizovat, v případě potřeby přebereme celý pečovatelský úkon za uživatele. Zajišťujeme péči jak mobilním uživatelům, tak uživatelům imobilním, u kterých je péče náročnější po stránce fyzické, psychické i časové. U imobilních uživatelů zajišťujeme především komplexní hygienu na lůžku, prevenci dekubitů, polohování a další úkony podle individuálních potřeb uživatele a jeho rodiny (většinou 2x denně). V neposlední řadě také podporujeme uživatele i jeho rodinu ve zvládnutí takto náročné domácí péče. Důraz je kladen na udržování dobrého psychického stavu uživatele, na jeho autonomii a spolupráci s rodinou. Zajištěna je návaznost na charitní půjčovnu zdravotních pomůcek, osobní asistenci a terénní zdravotní službu poskytovanou Oblastní charitou Trutnov.

Kazuistika uživatele pečovatelské služby

Uživatel služby je plně imobilní, trpí Alzheimerovou chorobou v pokročilém stádiu. Žije s manželkou v bytovém domě bez výtahu, ve zvýšeném přízemí. Uživatele je nutné polohovat, špatně slyší, nekomunikuje, reaguje pouze obrannými reflexy – vzpírá se, odmítá spolupracovat. Manželka požádala o naši pečovatelskou službu v roce 2012 a dosud našich služeb v rozsahu smluvených úkonů využívá. Vzhledem ke zdravotnímu stavu uživatele je nutná pomoc při úkonech sebezpečí a podle aktuální potřeby i pomoc při péči o domácnost, a to pravidelně 2x denně, 7x týdně. Každý den zajišťujeme pomoc při oblékání a svlékání uživatele, zajistíme čistotu prádla a lůžkovin, pleny, provádíme komplexní hygienu na lůžku, zajistíme prevenci opruzenin a proleženin, uživatele na lůžku polohujeme. V rámci celkové hygieny přesuneme uživatele na vozík, dovezeme ho do koupelny, kde je osprchován a poté opět uložen na lůžko a napolohován. Podle aktuální potřeby zajišťujeme také nákup potravin v místní samoobsluze a pomáháme s běžným úklidem domácnosti. U uživatele zajišťuje pravidelnou péči také terénní zdravotní služba, kterou poskytuje Oblastní charita Trutnov.

Počet výkonů				
	2014	2015	2016	2017
Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu	3 150	4 503	6 842	10 841
Pomoc při osobní hygieně	4 897	5 625	6 503	5 677
Poskytování stravy nebo pomoc při zajištění stravy	3 640	3 342	3 150	1 718
Pomoc při zajištění chodu domácnosti	2 069	2 131	2 048	2 275
Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	456	648	939	671
Doprava služebním vozem	751	974	905	455
Celkem	14 963	17 223	20 387	21 637
Rozdělení cílových skupin – počet uživatelů				
Typ onemocnění		2016	2017	
Osoby s chronickým onemocněním (např. diabetes, RS, respirační onemocnění, stomici, kardiovaskulární onemocnění atd.)		19	16	
Osoby s jiným zdravotním onemocněním (mentálním, duševní nemocí, smyslovým a kombinovaným onemocněním apod.)		1		
Osoby s tělesným postižením (pohybového aparátu)		17	19	
Osoby se zdravotním postižením (v důsledku úrazu, nemoci či vrozené vady)		20	31	
Senioři		18	14	
Celkem		75	82	
Věkové rozdělení uživatelů				
Věkové rozpětí		2016	2017	
18 – 30 let		1	1	
31 – 43 let		1	2	
44 – 54 let		2	1	
55 – 65 let		5	4	
66 – 76 let		18	19	
76 a více let		48	55	
Celkem		75	82	
Zvonek pro rodinu				
Poskytované služby	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			
Území, kde poskytujeme služby	ORP Trutnov			
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní a terénní			
Cílová skupina	rodiny s dítětem/děťmi do 18 let, které žijí ve správním obvodu ORP Trutnov			
Věková kategorie klientů	rodiny s dítětem/děťmi do 18 let			
Kapacita ambulantní formy	1 (služba může být sjednána max. pro 17 rodin)			
Kapacita terénní formy	2 (okamžitá pomoc) služba může být sjednána pro max. 17 rodin			
Max. kapacita	3 klienti pro terénní formu, 1 klient pro ambulantní formu			

Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)		2,3			
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)		2,5			
Počet dobrovolníků		0			
Provozní doba ambulanti formy		čtvrtek: 16:00 – 18:00 (ostatní dny po předchozí domluvě)			
Provozní doba terénní formy		pondělí, středa, čtvrtek		8:00 - 18:00	
		úterý		8:00 - 19:00	
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	-	-	0 Kč	30.000 Kč	30.000 Kč
KHK	-	-	0 Kč	100.000 Kč	358.200 Kč
MPSV	-	-	0 Kč	275.000 Kč	334.000 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Služba provádí prevenci sociálního vyloučení rodin a podporuje kvalitu péče o děti, čímž zvyšuje sociální fungování této cílové skupiny.					
Počet klientů (rodin)					
Počet			2016		2017
Klientů (rodin), včetně anonymních			15		23
Počet setkání s klienty v rámci přímé péče za rok 2017					
Čas setkání Definuje čas vynaložený pracovníky v přímé péči práci s klienty (za využití základních činností služby definovaných § 65 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb.)	Ambulantní Souhrnně za činnosti: Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím; Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; Pomoc při uplatňování práv, zájmů apod.; Sociálně terapeutické činnosti.		Terénní Souhrnně za činnosti: Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím; Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; Pomoc při uplatňování práv, zájmů apod.; Sociálně terapeutické činnosti.		
Počet setkání do 15 min.			30		
Počet setkání do 30 min.	12		78		
Počet setkání do 60 min.	16		156		
Počet setkání do 90 min.			37		
Počet setkání do 120 min.			25		
Počet setkání nad 120 min.			5		
Časový podíl činností na setkání za rok 2016					
Druh činnosti			Počet hodin	Časový podíl v %	
Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím			51	10%	
Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti			138	24%	
Pomoc při uplatňování práv, zájmů apod.			140	26%	
Sociálně terapeutické činnosti			205	38%	

Tab. č. 37 – Pečovatelská služba Trutnov

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA TRUTNOV					
Právní forma	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem				
Adresa poskytovatele	Dělnická 161, Trutnov (středisko osobní hygieny v DPS Kryblická 450)				
Poskytované služby	pečovatelská služba				
Území, kde poskytujeme služby	na území města Trutnova (včetně DPS) a ve spádových obcích				
Forma poskytování sociálních služeb	terénní				
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> • osoby se zdravotním postižením • rodiny s dítětem/děťmi • senioři 				
Věková kategorie klientů	<ul style="list-style-type: none"> • děti kojeneckého věku (do 1 roku) • děti předškolního věku (1 - 6 let) • mladí dospělí (19 - 26 let) • dospělí (27 - 64 let) • mladší senioři (65 - 80 let) • starší senioři (nad 80 let) <p>Osoby, které spadají do cílové skupiny poskytovatele, se musejí nacházet v nepříznivé sociální situaci, kterou vždy prošetří sociální pracovník a řádně popíše.</p>				
Max. okamžitá kapacita	20 klientů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	21,08				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,5				
Provozní doba	pondělí - neděle 6:00 - 21:00				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	6.030.000 Kč	5.800.000 Kč	5.700.000 Kč	5.400.000 Kč	5.718.000 Kč
KHK	153.000 Kč	0 Kč	36.000 Kč	0 Kč	242.800 Kč
MPSV	0 Kč	923.600 Kč	1.900.000 Kč	2.040.000 Kč	2.800.000 Kč
Úhrady od uživatelů	2.358.000 Kč	2.521.000 Kč	2.631.000 Kč	2.828.000 Kč	2.831.413 Kč
Ostatní	0 Kč	250.000 Kč	550.000 Kč	0 Kč	97.501 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
<p>Pečovatelská služba je určena osobám v nepříznivé sociální situaci, které mají z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení sníženou soběstačnost a jejich situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, přičemž tuto pomoc nemohou zajistit rodinní příslušníci nebo jiné osoby. Posláním Pečovatelské služby Trutnov je umožnit především seniorům a zdravotně postiženým občanům zůstat co nejdéle v jejich domácím prostředí. Jedná se o osoby, které dosáhly věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a osoby s invalidním důchodem, starší 19 let. Služby jsou však poskytovány i rodinám s dětmi (do 6 let). Podpora uživatelů je naplňována poskytováním základních a fakultativních služeb. Jedná se o pomoc při zvládnutí osobní hygieny a běžných úkonů péče o vlastní osobu, zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, dopravu automobilem a dohled nad uživatelem.</p>					

Tab. č. 38 – Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov

SDRUŽENÍ OZDRAVOVEN A LÉČEBEN OKRESU TRUTNOV					
Právní forma	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem				
Adresa poskytovatele	Procházkova 818, Trutnov				
Poskytované služby	kontaktní centrum odborné sociální poradenství nizkoprahová zařízení pro děti a mládež sociální rehabilitace				
Forma poskytování sociál. služeb	ambulantní a terénní				
Kontaktní centrum					
Poskytované služby	kontaktní centra				
Území, kde poskytujeme služby	Trutnov, Hostinné, Dvůr Králové nad Labem, Vrchlabí, Úpice				
Forma poskytování sociál. služeb	ambulantní a terénní				
Cílová skupina	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách				
Věková kategorie klientů	uživatelé od 15 let výše				
Kapacita ambulantní formy	8 klientů (okamžitá kapacita)				
Kapacita terénní formy	1 (okamžitá kapacita)				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	3,0				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	2,8				
Počet dobrovolníků	1				
Provozní doba ambulantní formy	pondělí 8:30 - 17:00 (8:30 - 11:00 pro uživatele alkoholu) úterý 8:30 - 16:00 (8:30 - 11:00 pro uživatele alkoholu) středa 9:00 - 17:00 čtvrtek 9:00 - 16:00 (17:00 - 18:00 veřejnost, testování na infekční choroby) pátek 8:30 - 16:00 (8:30 - 11:00 pro uživatele alkoholu)				
Provozní doba terénní formy	pondělí 13:30 - 14:30 (Hostinné) 15:00 - 18:00 (Vrchlabí) úterý - středa 14:00 - 17:00 (DK n/L.) 17:30 - 18:30 (Úpice) čtvrtek 16:00 - 17:00 (Trutnov)				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	73.000 Kč	84.400 Kč	122.500 Kč	94.000 Kč	50.000 Kč
KHK	1.137.956 Kč	1.271.476 Kč	816.136 Kč	1.302.280 Kč	1.122.456 Kč
MPSV	1.180.000 Kč	1.033.000 Kč	1.212.447 Kč	1.172.250 Kč	1.142.010 Kč
Úhrady od uživatelů	0 Kč	4.711 Kč	1.300 Kč	2.400 Kč	0 Kč
Ostatní	21.120 Kč	32.986 Kč	285.609 Kč	22.238 Kč	349.000 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Hlavním cílem sociálních služeb poskytovaných Kontaktním centrem a terénními službami je navázání a udržení kontaktu s uživateli návykových látek. Primárně jde o minimalizaci zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním drog, včetně prevence přenosu infekčních chorob. Dále se jedná o motivaci klienta ke změně životního stylu v pozitivním směru. To znamená přechod od rizikových forem užívání k formám méně rizikovým, odkázání a zprostředkování kontaktu na ostatní odborná zdravotnická a sociální zařízení, zvýšení kvality života a sociální integrace cílové skupiny. Dalším cílem je minimalizace rizik infekčních chorob pro většinovou populaci (s tím související sběr a bezpečná likvidace pohozeného injekčního materiálu) a poskytování pravdivých informací odborné i laické veřejnosti o drogové problematice na území okresu Trutnov, případně celé ČR.					
Manželská a rodinná poradna					
Poskytované služby	odborné sociální poradenství				
Území, kde poskytujeme služby	Trutnov a blízké okolí, mohou nás ale navštívit zájemci z celé ČR				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní				
Cílová skupina	• děti a mládež od 6 do 26 let ohrožené společensky				

	nežádoucími jevy • oběti domácího násilí, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi				
Věková kategorie klientů	bez omezení věku				
Kapacita ambulantní formy	4 klienti (okamžitá kapacita)				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	4,15				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,0				
Provozní doba	pondělí - pátek	7:00 - 12:00 (12:00 - 16:00 pro předem objednané uživatele služby)			
	pátek	7:00 - 12:00 (12:00 - 15:00 pro předem objednané uživatele služby)			
Počet intervencí	6 190 kontaktů				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	15.000 Kč	15.000 Kč	70.000 Kč	79.000 Kč	50.000 Kč
KHK	1.408.285 Kč	1.252.035 Kč	980.162 Kč	1.013.787 Kč	1.367.587 Kč
MPSV	823.000 Kč	904.000 Kč	924.000 Kč	956.000 Kč	1.144.220 Kč
Úhrady od uživatelů	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	1.869 Kč	866 Kč	2.169 Kč	1.866 Kč	27.000 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Poradna má čekací doby na objednání 3 - 4 týdny, zájem o služby je velký. Dochází stabilně k nárůstu nových uživatelů služby. Spolupracujeme s místními navazujícími institucemi - nejčastěji pracovníci OSPOD Trutnov, školami a okresním soudem. Pomáháme řešit nepříznivou sociální situaci jednotlivcům, párům i rodinám. Služby jsou bezplatné, bezbariérové. Jsme jedinou službou v okolí, která poskytuje asistované kontakty rodičům s dětmi (dobrovolně či nařízené soudem nebo ze strany OSPOD). Frekvence jednotlivých setkání s našimi klienty je častější než u jiných odborníků - jsme schopni se vídat 1x za 14 dní.					
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Shelter					
Poskytované služby	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež				
Území, kde poskytujeme služby	Procházková 818, Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní				
Cílová skupina	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy				
Věková kategorie klientů	<ul style="list-style-type: none"> • 6 - 26 let • 6 - 14 let klub pro děti • 15 - 26 let klub pro mládež 				
Max. okamžitá kapacita	30 klientů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	3,4				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	3,4				
Počet dobrovolníků	4				
Počet intervencí	1 276 kontaktů				
Provozní doba	pondělí	13:00 - 16:00 (online 12:00 - 13:00)			
	úterý	klub pro mládež 12:00 - 17:00 klub pro děti 12:00 - 16:00			
	středa	klub pro mládež 12:00 - 16:00 klub pro děti 12:00 - 17:00			
	čtvrtek	13:00 - 16:00 (online 11:00 - 12:00)			
	pátek	12:00 - 15:00 (online 14:00 - 15:00)			

Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	100.000 Kč	100.000 Kč	100.000 Kč	80.000 Kč	80.000 Kč
KHK	448.648 Kč	503.978 Kč	359.211 Kč	269.799 Kč	485.089 Kč
MPSV	881.000 Kč	917.000 Kč	729.000 Kč	1.315.000 Kč	1.343.000 Kč
Úhrady od uživatelů	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Ostatní	975 Kč	6.558 Kč	12.041 Kč	11.062 Kč	0 Kč

Zdůvodnění udržitelnosti služby

NZDM Shelter RIAPS se věnuje dětem, mládeži a mladým dospělým ve věku od 6 do 26 let. Nabízí pomoc, podporu a plnohodnotné trávení volného času pro ty, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, nebo jí jsou ohroženi. Posláním NZDM je prostřednictvím sociální služby podporovat sociální začlenění a pozitivní změny ve způsobu života dané cílové skupiny (nabízíme odbornou pomoc, podporu, poskytujeme informace a předcházíme tak jejich sociálnímu vyloučení). Podporujeme cílovou skupinu při zvládnutí obtížných životních situací (problémy v rodině, krizová období života) a při sociálním začleňování do společnosti, a to v oblasti práva, vzdělávání, při uplatnění na trhu práce apod. Pro děti, mládež a mladé dospělé jsme bezpečným prostorem, kde mohou trávit svůj volný čas, svěřovat se, najít si kamarády, poradit se, naučit se novým věcem, zažít pocit, že má o ně někdo zájem. Mimo činnosti, které se týkají klientů služby, navštěvujeme školy a dětské domovy s preventivními lekcemi na téma: šikana, kyberšikana a drogy. Každoročně se účastníme Dnů prevence, které se odehrávají na základních školách. NZDM jsou součástí každého většího města. Tvoří nedílnou součást prevence kriminality mladistvých. V Trutnově má tato sociální služba své místo. Děti, mládež a mladí dospělí zde mohou smysluplně trávit svůj volný čas, místo toho, aby ho trávili kriminální či jinou patologickou činností. Nedílnou součástí služby je také sociální poradenství. Klienti si mohou přijít popovídat, poradit se a zažít pocit bezpečí, který mnohým „venku“ chybí. V Trutnově se snažíme děti a mládež navést správným směrem a dát jim prostor a zážitky, které většinou z nich doma chybí.

Stacionář RIAPS

Poskytované služby	sociální rehabilitace
Území, kde poskytujeme služby	region Trutnovsko
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní a terénní
Cílová skupina	osoby s chronickým duševním onemocněním (služba je především pro uživatele z regionu Trutnovska)
Věková kategorie klientů	dospělí lidé s duševním onemocněním od 18 do 64 let
Kapacita ambulantní formy	15 (okamžitá kapacita)
Kapacita terénní formy	10 klientů (denní kapacita)
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	6,1 (v roce 2017) 8,1 (v roce 2018)
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	5,8 (v roce 2017) 7,8 (v roce 2018)
Počet dobrovolníků	3 (v roce 2017)
Provozní doba ambulantní formy	pondělí, úterý 9:00 - 15:00 Trutnov středa, čtvrtek 9:00 - 15:00 Trutnov, Dvůr Králové n/L.
Provozní doba terénní formy	pondělí, středa 9:00 - 17:00 úterý, čtvrtek 9:00 - 15:00

Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	7.000 Kč	20.000 Kč	72.500 Kč	81.000 Kč	50.000 Kč
KHK	865.770 Kč	1.015.821 Kč	512.865 Kč	226.216 Kč	521.324 Kč
MPSV	497.000 Kč	617.000 Kč	0 Kč	0 Kč	298.440 Kč
Výnosy za vlastní výkony a zboží/ příjmy od klientů (od roku 2016 IP)	0 Kč	17.364 Kč	1.713.326 Kč	2.820.564 Kč	2.820.564 Kč
Ostatní	105.083 Kč	63.875 Kč	15.440 Kč	36.120 Kč	30.500 Kč

Zdůvodnění udržitelnosti služby

Sociální rehabilitace napomáhá přesunu těžiště péče o duševně nemocné do přirozené komunity, návratu části nemocných dlouhodobě hospitalizovaných či umístěných v zařízení sociálních služeb zpět do běžného prostředí, snaží se o dosažení a udržení sociální stabilizace a tím i předcházení či alespoň zkracování doby pobytu v psychiatrických nemocnicích, zlepšení kvality života, prevenci sociálního vyloučení, resp. dosažení vyšší míry sociální integrace. Služba sociální rehabilitace dlouhodobě zaznamenává nárůst uživatelů služby. Sociální rehabilitace bude úzce spolupracovat se vznikajícím

Centrem duševního zdraví. CDZ RIAPS Trutnov realizuje v souladu se Strategii transformace psychiatrické péče problematiku duševně nemocných v regionu Trutnov (cca 120 tisíc obyvatel). Realizace projektu znamená vyšší míru poskytování služeb v přirozeném prostředí nemocných, terénních služeb (zvýšení kapacity sociální rehabilitace, novou službu v podobě psychiatrické rehabilitace, novou službu v podobě mobilních týmů, tím i včasnou intervenci v prostředí pacientů), nárůst kapacity, časové dotace a rozšíření spektra ambulantních služeb (krizové služby, rozšíření kapacity a dotace sociální rehabilitace, vznik specializované ambulance, vznik denního stacionáře s psychoterapeutickým programem). Dovolí také potřebnou, koordinovanou a efektivní spolupráci mezi zdravotními, sociálními a dalšími službami ve prospěch duševně nemocného. To vše by mělo vést ke zdravotní a sociální stabilizaci duševně nemocných, prevenci či řešení sociálního vyloučení duševně nemocných, zvyšování míry sociální integrace, zvýšení kvality jejich života, k postupné změně postoje společnosti k duševně nemocným.

Vývoj počtu klientů od začátku poskytování sociální služby ve Stacionáři RIAPS Trutnov v letech 2011 - 2017

ROK/ Počet klientů	Klienti využívající ambulantních služeb	Klienti využívající terénní služby	Klienti využívající terénní a ambulantní služby	Počet služeb
2017/131	29	36	66	15 988
2016/116	24	30	62	15 167
2015/ 96	50	15	31	10 672
2014/ 80	65	7	8	9 678
2013/ 61	50	5	6	6 351
2012/ 59	47	8	4	5 365
2011/ 30	26	4	0	2 143

Tab. č. 39 – Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

SJEDNOCENÁ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH ČR, z. s.					
Právní forma	spolek				
Adresa poskytovatele	Krakovská 1695/21, Praha 1 pracoviště Horská 5, Trutnov				
Poskytované služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP				
Území, kde poskytujeme služby	ORP Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní a terénní				
Cílová skupina	osoby slabozraké a nevidomé starší 16 let				
Věková kategorie klientů	osoby od 16 let v nepříznivé životní situaci a se specifickými problémy z důvodu poškození zraku				
Kapacita ambulantní formy	10				
Kapacita terénní formy	10				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1 pracovník na 0,5 úvazku				
Počet intervencí	118 kontaktů a 17 doprovodů (k 31.12.2017)				
Provozní doba	pondělí, středa 8:00 - 12:00, 12:30 - 16:00 čtvrtek 8:00 - 12:00				
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	50.000Kč	50.000 Kč	50.000 Kč	50.000 Kč	50.000 Kč
KHK	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
MPSV	81.000 Kč	81.000 Kč	76.282 Kč	90.825 Kč	137.430 Kč
Ostatní (dary, úhrady od uživatelů atd.)	58.708 Kč	52.023 Kč	78.869 Kč	75.888 Kč	170.696 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
Základním cílem organizace je podpora a pomoc osobám v nepříznivé sociální situaci v uvedené cílové skupině, seniorům s poškozením zraku, občanům města Trutnova. Služby jsou zaměřeny na tyto činnosti:					
<ul style="list-style-type: none"> • pomoc při vyřizování osobních záležitostí, např. doprovod v nutných případech (jednání na úřadech, vyřizování jednorázových osobních záležitostí vyžadujících zrakovou kontrolu nebo jako nezbytná pomoc při orientaci v neznámém prostoru), • organizační zabezpečení různých akcí, volnočasových aktivit – smysluplné využití volného času, začlenění do kolektivu a prevence osamění našich klientů (zdravotní vycházky, výlety, besedy, výtvarné dílny v prostorách střediska), • základní sociální poradenství – jako základní činnost vyplývající ze sociální služby (poskytujeme potřebné informace přispívající k řešení nepříznivé situace klientů). 					

Tab. č. 40 – Stacionář mezi mosty Trutnov

STACIONÁŘ MEZI MOSTY TRUTNOV					
Právní forma	příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem				
Adresa poskytovatele	Náchodská 359, Trutnov				
Poskytované služby	denní stacionáře				
Území, kde poskytujeme služby	pro občany města Trutnova a obcí ve správním obvodu ORP Trutnov				
Forma poskytování sociálních služeb	ambulantní				
Cílová skupina	<ul style="list-style-type: none"> • osoby s chronickým duševním onemocněním (osoby s různými typy demencí, Alzheimerovou chorobou) • osoby s kombinovaným postižením (osoby s kombinovaným postižením, tzn. mentálním a tělesným) • osoby s mentálním postižením • senioři 				
Věková kategorie klientů	od 18 let				
Kapacita ambulantní formy	65 klientů				
Počet pracovníků v přímé péči (přepočtené úvazky)	9,5				
Počet sociálních pracovníků (přepočtené úvazky)	1,75				
Provozní doba	pondělí - pátek		7:00 - 17:00		
Finanční zdroje	2013	2014	2015	2016	2017
město Trutnov	7.965.000 Kč	8.541.000 Kč	9.020.000 Kč	8.625.000 Kč	6.920.000 Kč
KHK	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
MPSV	877.000 Kč	1.029.000 Kč	1.096.000 Kč	506.000 Kč	1.796.000 Kč
Vlastní příjmy	1.538.000 Kč	1.542.000 Kč	1.626.000 Kč	1.321.000 Kč	1.131.042 Kč
Zdůvodnění udržitelnosti služby					
<p>Posláním Stacionáře mezi mosty Trutnov je poskytování denní služby klientům, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci. Stacionář poskytuje pravidelnou pomoc a podporu klientům při zvládání běžných denních činností a sociálních dovedností v takové míře, aby byly rozvíjeny či zachovány jejich schopnosti a snižovala se závislost na poskytované sociální službě. Stacionář nabízí aktivní způsob prožití dne v bezpečném a bezbariérovém prostředí a tím se snaží zamezit sociálnímu vyloučení a pocitu osamění. Organizace a metody práce jsou přizpůsobeny každému klientovi individuálně a na profesionální úrovni. Stacionář spolupracuje s dalšími organizacemi a společně s nimi se snaží o to, aby klienti mohli co nejdéle zůstat v domácím prostředí. S poskytovanými službami jsou klienti i jejich opatrovníci spokojeni. Svědčí o tom nejen jejich pravidelná a častá docházka, ale také aktivní zapojování do všech nabízených činností, a v neposlední řadě také jejich kladné hodnocení služby. Zvláště velké uspokojení vyjadřují opatrovníci klientů v nově otevřeném oddělení C pro osoby starší 55 let s chronickým duševním onemocněním a pro seniory nad 65 let. Tento typ ambulantní služby je na území správního obvodu ORP Trutnov jediný. Služba je klienty využívána ve velké míře.</p>					

7.3. Analýza bydlení ve městě

Tato analýza obsahuje zjištění získaná v průběhu procesu KPSS. Součástí těchto zjištění jsou statistické údaje, které se vztahují k uvedené problematice, resp. popisují současný stav bytového fondu a situaci v oblasti tzv. sociálního bydlení na území města. Pro zpracování analýzy byly použity zkušenosti a názory pracovníků Městského úřadu Trutnov (Odboru majetku města a Odboru SVŠZ), Městské policie Trutnov, poskytovatelů sociálních a návazných služeb.

Volný trh s byty

Většina bytů na volném trhu patří soukromým vlastníkům, kteří stanovují výši nájemného dle vlastního uvážení, a to s ohledem na umístění bytu a do jisté míry také podle aktuální poptávky. Pro dokreslení situace je níže uveden přehled jednotlivých částí města Trutnova s doporučenými částkami nájmu podle [Cenové mapy Asociace realitních kanceláří ČR](#). Nájemné se pohybuje v níže uvedeném rozmezí, uvedená data jsou zpracována k 31.01.2018.

- Dolní Předměstí ..... od 66 Kč do 74 Kč/m²
- Dolní Staré Město ..... od 57 Kč do 64 Kč/m²
- Horní Předměstí..... od 59 Kč do 67 Kč/m²
- Horní Staré Město..... od 55 Kč do 73 Kč/m²
- Kryblice..... od 66 Kč do 78 Kč/m²
- Poříčí ..... od 47 Kč do 70 Kč/m²
- Střední Předměstí ..... od 67 Kč do 70 Kč/m²
- Vnitřní Město..... od 70 Kč do 78 Kč/m²
- Voletiny..... od 58 Kč do 68 Kč/m²

Poznámka:

Některé části města Trutnova (Adamov, Babí, Bohuslavice, Bojiště, Lhota, Libeč, Nový Rokytník, Oblanov, Starý Rokytník, Střítež, Studenec a Volanov) jsou osídleny převážně rodinnými domy v osobním vlastnictví a na jejich území jsou také pozemky k další rodinné zástavbě. Z těchto důvodů nejsou pro uvedené části města rozmezí nájemného stanovena.

V souvislosti s využitím nájemního bytu na volném trhu je nutné skládat tzv. jistotu, která bývá ve výši dvou až tříměsíčního nájemného. Majitelé těchto bytů mnohdy neprovádějí vyúčtování za služby v jednotlivých obdobích, někteří nájemcům nepovolují trvalý pobyt (tento požadavek uvádějí přímo ve smlouvě), což jim znemožňuje pobírat příspěvek na bydlení od ÚP ČR. Nájemní smlouva bývá často uzavírána na dobu určitou, a ne vždy se majitel bytu řídí zákonem č. 89/2012 Sb.

Byty ve vlastnictví města

Město disponuje v současné době 652 byty, které byly rozhodnutím, vydaným podle stavebních předpisů, určeny k trvalému bydlení. Evidencí těchto bytů a veškerých dokladů, vztahujících se k nájmu bytu, zejména nájemních smluv, dokladů o převzetí a předání bytu, dohod o výměně bytu, dohod o podnájmu bytu a dalších písemností, především podání nájemců vztahujících se k nájmu bytu, provádí MěÚ Trutnov, Odbor majetku města ve spolupráci se správcem bytového fondu, kterým je MEBYS Trutnov s.r.o.

Postup při pronájmu obecních bytů upravují stejnojmenné Zásady č. 4/2015, které byly vydány Radou města Trutnova (usnesení RM č. 2015-1058/18 ze dne 29.09.2015) v zájmu zajištění objektivitu a zákonnosti při výkonu vlastnických práv a práv pronajímatele bytů.

Tab. č. 41 - Základní informace o počtech bytů v majetku města Trutnova (stav k 31.12.2017)

HOLOBYTY	MĚSTSKÉ BYTY	BYTY ZVLÁŠTNÍHO URČENÍ (byty v DPS)
11 + 1	377	263

Zdroj: MEBYS Správce nemovitostí Trutnov

„Sociální bydlení“

Vzhledem k tomu, že pojem „sociální bydlení“ nebyl doposud upraven zákonem ani jiným obecně závazným právním předpisem, mohou při jeho vymezování panovat nejasnosti. Obecně se však předpokládá, že „sociální bydlení“ by mělo adekvátně reagovat na různé úrovně sociálních situací, ve kterých se mohou lidé ocitnout v průběhu svého života. I když město Trutnov nemá vyčleněny

„sociální byty“, je schopno alespoň částečně reagovat na potřeby občanů v tíživé sociální situaci. Nástrojem, kterým je tato problematika upravena, jsou zmiňované Zásady č. 4/2015. Dle postupu při pronájmu obecních bytů si „sociálně potřebný občan“ může podat žádost o přidělení „sociálního bytu“. Jedná se o byt, který lze získat po splnění předem stanovených podmínek, a to na dobu určitou (nájemce „sociálního bytu“ neplatí délku platebního období, tj. několik měsíců nájemného dopředu).

Byty zvláštního určení

Část bytového fondu tvoří byty zvláštního určení, které se nacházejí v domech s pečovatelskou službou. Jedná se celkem o 263 bytů v 7 objektech v různých částech města.

Tab. č. 42 – Rozmístění a počty bytů zvláštního určení v objektech na území města

Místo (objekt s č.p.)	Počet bytových jednotek	Místo (objekt s č.p.)	Počet bytových jednotek
Dělnická 153	19 bytů	R. Frimla 934	23 bytů
Dělnická 154	19 bytů	R. Frimla 935	24 bytů
Dělnická 161	16 bytů	Tichá 529A	96 bytů
Kryblická 450C	64 bytů	-	-

Pro osoby s omezenou schopností pohybu, které používají kompenzační pomůcky (francouzské hole, chodítka, invalidní vozík apod.), jsou nutností bezbariérové bytové jednotky, tj. minimálně s uzpůsobenou koupelnou a toaletou. Ze současných 263 bytů lze za bezbariérové považovat byty v přízemí DPS Kryblická 450C (6 bytů) a v DPS R. Frimla 934 a 935 (47 bytů).

Zdroj: MEBYS Správce nemovitostí Trutnov, MěÚ Trutnov, Odbor majetku města

Situace, které vedou nejčastěji k podání žádosti o umístění do bytu v DPS:

- zhoršení zdravotního stavu a s tím související snížená soběstačnost,
- bariéry ve stávajícím bydlení (např. kopec vedoucí k domu, topení na tuhá paliva, bariérová koupelna atd.),
- osamělost (chybí rodina, příbuzní),
- špatné vztahy v rodině,
- nízké příjmy, špatná finanční situace,
- řešení bytové situace - zhruba 2/3 z počtu neschválených žádostí tvoří žádosti klientů, kteří se snaží jejich podáním vyřešit svoji bytovou situaci (jedná se odhad sociálních pracovníků Odboru SVŠZ, který vyplynul z provedených sociálních šetření k žádostem).

Tab. č. 43 – Přehled žádostí o byt v DPS v letech 2014 – 2017 (stav k 31.12.2017)

ŽÁDOSTI O UMÍSTĚNÍ DO DOMŮ S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU V TRUTNOVĚ (DPS)				
Žádosti dle výsledku posouzení	2014	2015	2016	2017
Počet podaných žádostí ⁸	75	64	77	80
Počet schválených žádostí do pořadníku	19	29	28	36
Počet neschválených žádostí do pořadníku	26	38	41	35
Počet umístěných žadatelů do DPS ⁹	23	21	23	31

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPŠZ

➤ Nájemné v bytech zvláštního určení

Výše nájemného v bytech zvláštního určení města Trutnova byla k 31.12.2017 výrazně nižší než v dalších okresních městech Královéhradeckého kraje. Oproti 17 Kč/m² v Trutnově činilo nájemné např. v Jičíně a Náchodě v průměru 39 Kč/m². Pokud porovnáme tuto sazbu s výší nájemného v obcích v rámci ORP Trutnov (Žacléř, Úpice, Svoboda nad Úpou a Rtyň v Podkrkonoší), kde se pohybuje v rozmezí od 23 Kč/m² do 55 Kč/m², je zřejmé, že i v případě tohoto srovnání je sazba v Trutnově „podhodnocena“.

⁸ Rozdíl mezi počtem podaných žádostí a součtem řádků 2 a 3 tvoří žádosti vzaté zpět, odložené, zrušené např. z důvodu úmrtí či umístění do domova pro seniory

⁹ do DPS se umísťují žadatelé z průběžně aktualizovaného pořadníku, tj. nejen z nově schválených žádostí v kalendářním roce, a proto může jejich počet převyšovat počet schválených žádostí v řádce 2

S ohledem na výše uvedené bylo s účinností od 01.01.2018 nájemné u neobsazených bytů zvláštního určení v Trutnově navýšeno na 29,48 Kč/m² (viz usnesení RM_2017-1270/22), a to v objektech DPS Dělnická, Kryblická a Tichá. Nájemné v objektech DPS R. Frimla nebylo možné zvýšit z důvodů dodržení podmínek čerpání dotace na jejich výstavbu (podmínka až do 11.07.2026).

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor Majetku města, oddělení správy a ochrany majetku

Poskytovatelé sociálních a zdravotních pobytových služeb

Stále více lidí musí řešit problém s bydlením především z důvodu zvyšujícího se věku a současně zhoršeného zdravotního stavu. V případech, kdy již nepostačují terénní nebo ambulantní sociální a návazné služby, přicházejí na řadu služby pobytové. Za účelem řešení zmiňovaných tíživých životních situací město Trutnov zřídilo domov pro seniory, který má dvě pracoviště, a to s celkovou kapacitou 124 lůžek. Protože ani tato relativně vysoká kapacita plně nepokrývá potřeby zájemců o uvedenou službu, využívají obyvatelé města také pobytová zařízení v blízkém okolí.

Tab. č. 44 – Počty lůžek ve vybraných pobytových zařízeních v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)

POBYTOVÁ ZAŘÍZENÍ	POČET LŮŽEK
Domov pro seniory Trutnov	124 lůžek
Senior dům Beránek Úpice	75 lůžek
Alzheimer Care Svoboda nad Úpou	120 lůžek
Domov důchodců Tmavý Důl	100 lůžek
Domov důchodců Lampertice	52 lůžek
Domov pro seniory Pilníkov	42 lůžek

Zdroj: Vlastní šetření

Holobyty

Město Trutnov disponuje 11 holobyty + 1 bytem, který je dlouhodobě obsazen (bývalý služební byt). Termín "holobyty" se používá k označení bytů s nižší úrovní bydlení, tj. o jedné nebo dvou místnostech, které poskytují přístřeší osobám bez domova nebo osobám v akutní tíživé životní situaci. O tento typ bydlení projevují zájem minimálně 3 osoby za měsíc. Častými žadateli o „holobyty“ jsou klienti sociálních pracovníků Odboru SVŠZ MěÚ, kteří jim kromě další podpory pomáhají také s vyřizováním této záležitosti. Žádost o „holobyty“ se podává MěÚ Trutnov, Odboru majetku města. V případě kladného stanoviska Rady města Trutnova se uzavírá s žadatelem nájemní smlouva nejdéle na ½ roku. Po uplynutí této doby lze z vážných důvodů požádat o její prodloužení.

Další formy bydlení pro osoby v akutní tíživé životní situaci

Dostupné možnosti bydlení v rámci Královéhradeckého kraje, které využívají klienti sociální pracovníků Odboru SVŠZ MěÚ:

➤ Azylové domy

- Most k životu o. p. s. Trutnov (pro ženy a matky s dětmi, pro otce s dětmi)
- Azylový dům Žofie Dvůr Králové nad Labem (pouze pro občany DK n. L. a přilehlých obcí)
- Azylový dům Matky Terezy Hradec Králové (přijímají osoby i z Trutnova)

➤ Domy na půli cesty

- Dům na půli cesty Náchod – Farní charita Náchod
- Dům na půli cesty sv. Josefa Jičín – Oblastní charita Jičín

➤ Noclehárny

- Noclehárna DK n. L. při Azylovém domu Žofie (pouze pro občany DK n.L. a přilehlých obcí)
- Dům Matky Terezy Hradec Králové

➤ Ubytovny

Kapacity ubytoven bývají po celý rok maximálně naplněny. Zájemci o ubytovnu musejí mnohdy čekat, až se uvolní lůžko či pokoj. Skladba osob dlouhodobě přebývajících na ubytovnách je různorodá. Kromě sezónních pracovníků se však většinou jedná o osoby v tíživé životní situaci, které si mj. nedokázaly udržet „standardní“ úroveň bydlení. I přes různorodost osudů uživatelů

těchto zařízení se na ubytovnách běžně utváří komunita, která si vzájemně vypomáhá nejen finančně, ale i materiálně (např. poskytnutím potravin a uvařením společného jídla). Většina uživatelů žije z nízkého důchodu nebo dávek pomoci v hmotné nouzi a snaží se přivydělat si formou krátkodobých brigád. Vzhledem k tomu, že žijí „z měsíce na měsíc“, nejsou schopni uspořít dostatek finančních prostředků, aby se mohli vrátit do „normálního“ života, resp. „standardní“ bydlení se pro ně stává stále více nedostupným. Ojedinelé nejsou ani případy, kdy je uživatel ubytovny natolik svázan s její komunitou, že si již nedokáže představit „osamělý“ život v pronajatém bytě.

Na sociální pracovníky Odboru SVŠZ MěÚ se každoročně obrací cca 30 – 40 zájemců o tento způsob ubytování. Jedná se především o osoby, které jsou dlouhodobě zadlužené, či nemají aktuálně dostatek finančních prostředků pro „standardní“ nájemní bydlení (vrací se z výkonu trestu odnětí svobody, přišly o práci a nejsou schopny dostát svým závazkům, apod.). Těmto osobám zprostředkovávají sociální pracovníci bydlení na ubytovnách ve městě nebo v blízkém okolí (viz tabulka níže). Sociální pracovníci však z důvodu nedostatečných místních kapacit stále častěji zprostředkovávají bydlení na ubytovnách v Hradci Králové a v dalších městech Královéhradeckého kraje.

Tab. č. 45 – Přehled ubytoven v rámci ORP Trutnov (stav k 31.12.2017)

SEZNAM UBYTOVEN V RÁMCI ORP TRUTNOV				
NÁZEV	KAPACITA	MAJITEL	CENA ZA UBYTOVÁNÍ (SAZBA ZA MĚSÍC)	POZNÁMKY
Unimo, Žitná 574, 541 03 Trutnov	29	pan Víšek, správce pan Peterka	3.350,-	- při nástupu se platí 2 nájem dopředu - zařízení není schváleno v síti ubytoven se schváleným provozním řádem - DnB z ÚP ČR je vyplácen v plné výši po vydání posudku stavebním úřadem, že pokoj splňuje podmínky pro bydlení
HORAL , Skřivánčí 844, 541 01 Trutnov	64	pan Militký, správkyň paní Krejčová	4.500,- dvoulůžkový pokoj 5.500,- jednolůžkový pokoj	- zařízení je schváleno v síti ubytoven - DnB z ÚP ČR nepokryje celé náklady - klient doplácí 1 350,- za jednolůžkový pokoj a 1 615,- za dvoulůžkový pokoj
RD STAV, Petříkovická 551, 541 03 Trutnov	35	Daniel Hrach, správce pan Dufek	5.400,- až 5.580,-	- zařízení je schváleno v síti ubytoven - ubytovna je přednostně určena pro zaměstnané osoby (při volné kapacitě ubytovávají rovněž klienty s důchodem/dávkami HN) - DnB z ÚP ČR nepokryje celé náklady
ARARAT, Svornosti 415, 542 32 Úpice	19	Církev československá husitská, správce pan Líbal	130,-/den 3.900,-	- zařízení je schváleno v síti ubytoven - jednolůžkové, dvoulůžkové pokoje - je poskytován DnB z ÚP ČR
Městská ubytovna Úpice, Dr.A.Hejny 133, 542 32 Úpice ¹⁰	21	město Úpice	cena je dle individuální domluvy	- zařízení je schváleno v síti ubytoven - podmínkou je pobírání dávek HN - DnB je poskytován ÚP ČR v plné výši
Ubytovna města Rtyně v Podkrkonoší Za Lékárnou 617, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší ¹²	68	Město Rtyně v Podkrkonoší, správkyň paní Doucková	3.069,-	- zařízení je schváleno v síti ubytoven - ÚP ČR poskytuje DnB

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPŠZ

¹⁰ Městské ubytovny v Úpici a ve Rtyni v Podkrkonoší dávají přednost místním zájemcům, zájemce z ostatních měst ubytují spíše výjimečně.

Osoby sociálně vyloučené a osoby ohrožené sociálním vyloučením na území města

V případě, že je určitá oblast obývaná významnou měrou osobami, které jsou sociálně vyloučené nebo jsou ohrožené sociálním vyloučením, hovoří se o sociálně vyloučené lokalitě s velmi specifickými územními a sociálními charakteristikami. [Slovník sociálního zabezpečení](#), který vydalo MPSV, charakterizuje sociálně vyloučenou lokalitu jako oblast (území):

- s vyšší mírou nezaměstnanosti, větším počtem dlouhodobě nezaměstnaných osob, osob obtížně uplatnitelných na trhu práce apod.,
- s nedostatkem pracovních příležitostí a legálních možností obživy, málo kvalifikovanými a špatně placenými pracovními místy, nepříznivou příjmovou situací jednotlivců a rodin a jejich závislostí na příjmech ze systému sociálního zabezpečení,
- s celkově nižší úrovní vzdělanosti, častějšími problémy se školní docházkou, vyšším počtem dětí, které nedokončí základní vzdělání,
- s vyšší kriminalitou a častějším výskytem společensky nežádoucích jevů, narušenými rodinnými či sousedskými vztahy,
- s nevyhovujícím nebo havarijním stavem obytných objektů, nefungujícím trhem s bydlením, bydlením v nevyhovujících prostorách, v ubytovnách apod.,
- s horší dostupností veřejných či jiných služeb a obtížným přístupem ke službám,
- se špatným dopravním spojením s jinými oblastmi a regiony, vyznačující se izolovaností, s nedostatkem vnějších kontaktů nebo přímo nepřátelstvím ze strany osob žijících v blízkosti sociálně vyloučené lokality,
- s potřebou realizace podpůrných programů nebo specificky zacílených programů apod.

Ze zjištění sociálních pracovníků Odboru SVŠZ MěÚ a strážníků Městské policie Trutnov vyplývá, že se sociálně vyloučené lokality na území města nevyskytují. V Trutnově je však aktuálně několik rizikových míst, které je třeba průběžně monitorovat.

➤ **Pohled Městské policie Trutnov**

Za riziková místa na území města považuje zejména bývalou ubytovnu Sylva (ul. Elektrárenská, Trutnov – Poříčí), kde často přespává skupina 3 až 5 osob, a vilu v ul. Za Vápenkou. Společným jmenovatelem pro osoby, které se pohybují v těchto místech, je pobírání dávek od úřadu práce, dlouhodobá nezaměstnanost, zadluženost a u některých z nich závislost na návykových látkách či gamblerství.

Na území Trutnova se v různých časových intervalech pohybuje také dalších 10 až 15 problémových osob bez přístřeší. Většina incidentů spojených s těmito osobami je ovlivněna požitím alkoholu a jiných zakázaných psychotropních látek (nejčastěji pervitinu v kombinaci s alkoholem), což vede k opakovaným přestupkům či trestným činům.

➤ **Pohled Odboru SVŠZ MěÚ Trutnov**

V Trutnově lze za riziková místa považovat okrajové lokality, tj. Horní Staré Město (ul. Moravská) a Poříčí (Lípové náměstí a ul. Voletinská). Tyto lokality nejsou od ostatních částí města izolované (vyloučené), ale žije zde poměrně vysoké procento lidí, kteří pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi a jsou častými klienty v rámci sociální práce na obci. Někteří z nich jsou kvůli zvolenému rizikovému způsobu života ohroženi sociálním vyloučením. Jedná se především o osoby bez přístřeší, závislé na alkoholu a návykových látkách, propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody a v neposlední řadě také s nízkými příjmy a zadlužené.

V souvislosti s uvedenou problematikou pracovníci OSPOD nepředpokládají, že by v roce 2018 mohl nastat problém s hledáním bydlení pro mladistvé propuštěné z ústavní péče, evidují však minimálně 2 děti v ústavní výchově, kterých by se mohl tento problém týkat v roce 2019. Situace dětí v ústavní výchově se ovšem může změnit a dlouhodobější odhady jsou pouze orientační.

Poznámka:

Počet rodin řešených OSPOD, které jsou k 01.10.2017 ohroženy ztrátou bydlení (kvalifikovaný odhad):

<i>Celkový počet rodin v rámci správního obvodu ORP Trutnov</i>	45
<i>- z toho v Trutnově</i>	12
<i>- v ostatních obcích v rámci ORP</i>	33

Při výkonu sociální práce, resp. pomoci osobám sociálně vyloučeným, byla ze strany pracovníků Odboru SVŠZ navázána spolupráce se společností Aufori, o.p.s., Hradec Králové, která v rámci veřejné zakázky Královéhradeckého kraje pod názvem "Terénní programy pro osoby ohrožené sociálním vyloučením v KHK" pomáhá lidem žijícím v nepříznivých podmínkách překonat problémy s bydlením, prací, dluhy a péčí o děti, které jsou způsobeny chudobou a které nezvládají vyřešit vlastními silami. Aufori, o.p.s. takové osoby vyhledává, pomáhá jim hledat vhodná řešení jejich nepříznivé situace, zprostředkovává jim pomoc dalších institucí a dohlíží na to, aby navržená řešení byla pokud možno úspěšná.

Kazuistika sociální pracovnice MěÚ Trutnov, Odboru SVŠZ, oddělení SPŠZ

➤ **Osoba bez domova opouštějící LDN**

Rodinná anamnéza:

Rodiče nežijí. Je rozvedený, má syna. S nikým z rodiny se nestýká.

Osobní anamnéza:

Pan Z. střídavě pobýval v azylovém domě a ubytovnách v Mladé Boleslavi. V Trutnově nemá již řadu let žádné vazby. Dříve měl problémy s užíváním alkoholu, v současné době abstinguje. Po úraze byl hospitalizován ve zdravotnických zařízeních, naposledy v LDN Nový Bydžov, kterou opouští na svou vlastní žádost i přesto, že nemá kam jít. Nyní je bez příjmu a není evidován na ÚP. Přijíždí do Trutnova jen s osobním dokladem, bez dalších osobních věcí.

Zdravotní stav:

Pan Z. je po úraze bez levé dolní končetiny (amputace nad kolenem). Používá protézu, která mu ovšem dostatečně neseďí. Psychiatricky se neléčí. Nemá žádného praktického ani odborného lékaře. Na žádné zdravotní komplikace si ovšem sám nestěžuje.

Prvotní zakázka:

Pan Z. přichází se zakázkou hledání bydlení, neví, kam má teď jít. Rozhodl se ukončit léčbu v LDN a podepsal reverz. Měl představu, že když tu kdysi žil, tak se tady také uchytí. Spoléhal na své staré známé. Nemá u sebe žádné finance. Po prvotním rozhovoru s ním je ovšem patrné, že na nikoho z příbuzných či známých se nejspíše obrátit nemůže a také vlastně ani nechce.

Současná situace (oblasti bydlení):

Pan Z. žije na ubytovně bezmála dva roky. Má přiznaný III. stupeň invalidity bez nároku na výplatu důchodu. Na ubytovně je dle vlastních slov vcelku spokojený, našel si tu známé (občas si vypomůžou mezi sebou drobnými financemi, když zrovna jeden z nich nemá, jídlem, cigaretami atd.). Do žádných konfliktů na ubytovně se nezapojuje a ani je dle sdělení vedoucí ubytovny nevytváří. Problémy s užíváním alkoholu nyní nemá. Sdělil nám také, že se necítí na některou z pobytových sociálních služeb, jako jsou např. domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (Teplíce n. M.).

Během naší spolupráce bylo několikrát projednáno, zda si pan Z. dokáže představit samostatné bydlení v nájemním bytě (standardní bydlení). Uvádí nám, že neví, jak by to zvládl. Sám si prý uvědomuje, že v první řadě nemá v současné době žádnou finanční rezervu, ze které by toto celé řešil (kauce, zařízení bytu a domácnosti). Za současné legislativy (změna výplaty doplatku na bydlení) panu Z. zbývá k živobytí 1.795,- Kč na měsíc, tj. 59,- den. Měsíčně hradí na ubytovně 4.500,- Kč s tím, že ÚP mu hradí doplatkem na bydlení 2.885,- Kč. Pan Z. je z naší strany vnímán jako vhodný adept na sociální bydlení s podporou sociálního pracovníka.

Příběhy klientů sociálních pracovníků v souvislosti s hledáním bydlení

➤ **Situace rodiny po neprodloužení smlouvy v nájemním bytě**

Rodina: čtyřicetiletá matka se čtyřmi nezletilými dětmi a třemi již zletilými, bez zaměstnání, vdaná, manžel pracuje v dělnických profesích.

Rodina bydlela v nájemním bytě, majitel bytu oznámil 3 dny před termínem ukončení nájemní smlouvy. Rodina neměla úspory na požadované kauce v jiných bytech, narychlo se jí nepodařilo sehnat žádné společné bydlení, proto paní požádala o sociální službu a s nezletilými dětmi se dostala do azylového domu. Manžel a zletilé děti se krátkodobě ubytovali na různých místech u příbuzných nebo známých.

Paní prožila své dětství v dětském domově, ztratila kontakt s biologickými rodiči a neměla se na koho obrátit o pomoc při řešení krizové situace. Vzdálenější příbuzní a známí sami žili v nevyhovujících podmínkách nebo v bytech, které neumožňovaly pobyt dalších osob. Paní si uvědomovala nutnost najít střechu nad hlavou, zejména s ohledem na své děti – potřebovaly mít podmínky k plnění povinné školní docházky a zároveň možnost zůstat společně s rodiči (jedno z dětí bylo umístěno do výchovného zařízení a vždy na víkend odjíždělo k rodičům, což bez potřebného zázemí nebylo dále možné).

Paní krátce po příchodu do azylového domu začala pracovat. V zaměstnání byli s její prací spokojeni, paní se v práci líbilo a byla ráda, že jí získala. Rodina chtěla žít znovu pohromadě, proto začala shánět bydlení. Setkávala se však s různými překážkami – vysoké částky na požadované kauce nebo nájmy, odmítnutí kvůli velkému počtu osob v rodině, výhrady majitelů kvůli romskému původu rodiny.

Po ukončení pobytu v azylovém domě musela paní i s dětmi odejít do jiného azylového domu a také změnit zaměstnání. Ani tento životní krok však nepřinesl společné soužití s manželem, protože nadále bydlí a hospodaří odděleně, což mj. navyšuje rodinné výdaje a neumožňuje vytvořit finanční rezervu pro budoucí období.

➤ **Ztráta bydlení z důvodu domácího násilí**

Do azylového domu se dostavila těhotná paní s žádostí o poskytnutí azylového bydlení. Z následného jednání vyplynulo, že se jedná o téměř čtyřicetiletou paní J. v pátém měsíci rizikového těhotenství. Paní J. je rozvedená, má dvě starší děti, o které se momentálně stará její matka. Paní žila v bytě s přítelem, s nímž nyní čeká dítě. Bezproblémové soužití se postupem času změnilo ve vztah s pachatelem domácího násilí. Paní J. byla vystavována nejrůznějším útokům - fyzickému napadání, ekonomickému omezování a psychickému vydírání. Za chování partnera se paní J. styděla, doufala ve zlepšení situace a celou záležitost nikde neřešila. Partner si dítě nepřál a po zjištění, že je paní J. těhotná, od ní odešel. Vzhledem k tomu, že paní J. pobírala pouze příspěvek na živobytí, nebyla schopna sama hradit nájemné a z finančních důvodů musela pronajatý byt opustit. Nástup do případného zaměstnání neumožňoval aktuální zdravotní stav paní J., společné úspory sebral při odchodu partner.

Po nástupu do azylového domu byla paní J. poskytnuta potravinová a hygienická pomoc, ze sociálního šatníku si paní připravila výbavičku pro dítě a dostala potřebné ošacení i pro sebe. Klientka byla ve velmi špatném psychickém stavu, začala docházet do psychiatrické ambulance. Přála si rovněž získat samostatné bydlení, ale to se ukázalo jako nereálný cíl – komerční pronájem nebyl možný z důvodu neschopnosti uhradit požadované kauce, příbuzní nebyli ochotni si paní J. k sobě nastěhovat a ubytovny neposkytovaly bydlení pro děti, takže po porodu by tam paní J. nemohla s dítětem zůstat. V místě trvalého bydliště nebyly k dispozici žádné sociální nebo krizové byty, v okolních obcích nesplňovala paní J. podmínky pro podání žádosti o „sociální“ byt.

Klientce se podařilo v azylovém domě zlepšit svůj zdravotní stav, došlo k celkovému zklidnění a paní J. porodila zdravého syna. Otec dítěte odmítal uznat otcovství, požadoval genetické testy. Během občasných návštěv paní J. vyhrožoval, choval se k ní hrubě a slovně ji napadal. Výsledky testů otcovství bývalého partnera potvrdily a ten pod tíhou argumentů začal platit na syna výživné. Paní J. se s ním nestýká, on o dítě nejeví zájem. Obdržené peníze na syna si paní J. spoří na potřebnou kauci a intenzivně hledá nové bydlení.

Poznámka:

Klientky azylového domu obtížně shánějí „sociální“ byty zejména proto, že tyto byty buď vůbec nejsou k dispozici, nebo je jejich získání podmíněno trvalým bydlištěm v dané lokalitě po určitou dobu a bezdlužností vůči obci. Zejména oběti domácího násilí často přicházejí ze vzdálených lokalit, některé klientky mají pouze formální bydliště na adrese obecních úřadů. Situaci by ulehčila možnost krátkodobého pronájmu (cca na 3 měsíce) s povinností postupně splácet vzniklý dluh (při neplnění této povinnosti by následovalo ukončení poskytování této formy bydlení).

➤ **Osoba s diagnózou schizofrenie, uživatel sociální rehabilitace**

Pan J., 32 let s diagnózou schizofrenie, v minulosti dvakrát dlouhodobě hospitalizován. Žije s babičkou ve společné domácnosti. Před nástupem do služby sociální rehabilitace byl hodně izolovaný, měl obrácený režim dne, bez sociálních kontaktů.

Řešená zakázka:

Vyjít z izolace, změna režimu dne, osamostatnit se, získat sociální kontakty. Pan J. na službu získává kontakt přes ošetřující psychiatricku. Podpora pana J. prostřednictvím zdravotních a sociálních služeb poskytovaných v RIAPSu Trutnov: diagnostika, medikace a její úpravy, rozhovory s rodinou, komunikace s rodinnými příslušníky - zlepšení vztahů v rámci rodiny, zapojení široké rodiny do řešení nepříznivé sociální situace.

V rámci řešené zakázky „osamostatnit se“ nacvičuje s podporou služby dovednosti jako např. nácvik vedení domácnosti (vaření, úklid, nácvik obsluhy domácích spotřebičů), nácvik finančního hospodaření. Do doby navázání kontaktu se sociální rehabilitací byla veškerá péče o domácnost pokryta rodinou. V současné době doléhá na pana J. nutnost se od rodiny „odpoutat“, a to z důvodu stáří a zdravotního stavu babičky. Rodina bude nucena situaci řešit. Pan J. by rád využíval službu chráněného bydlení, která bohužel zatím v Trutnově a okolí chybí.

Chráněné bydlení může pro pana J. zajistit nezbytnou každodenní intenzivní podporu sociálního pracovníka. Samostatné bydlení s terénní formou podpory by pan J. nezvládl. V rámci sociální rehabilitace se tento klient dále zapojuje např. do programu zdravé výživy (edukace v oblasti zdravého životního stylu), získává prostor k seberealizaci skrze tvůrčí techniky či formou fotografování a natáčení videokamerou, kdy zachycuje nejruznější aktivity Stacionáře RIAPS (podpora při natáčení celovečerního dokumentu). Pravidelně se účastní rekondičních pobytů Stacionáře RIAPS. Postupně se snaží navazovat sociální kontakty.

Hlavní zjištění (závěry)

Tématika bydlení byla v průběhu setkávání všech čtyř PS opakovaně diskutována, a to s níže uvedenými zjištěními (závěry), které se výrazným způsobem promítly do strategické části dokumentu (při stanovování priorit a opatření).

Přehled hlavních zjištění (závěrů):

- vyhodnotit aktuální využití městských bytů a jejich technický stav v rámci tzv. sociálního bydlení (byty zvláštního určení v DPS, holobyty a „sociální“ byty) v kontextu s doloženou mírou potřeby,
- přehodnotit stávající způsob přidělování i využití holobytů (včetně dalších prostor v objektu – nevyužité podkrovní prostory),
- vytvořit krizové byty pro potřeby rodin s dětmi/osob ohrožených sociálním vyloučením, resp. v životní tísni,
- nastavit systém v rámci tzv. sociálního bydlení (definovat jednotlivé formy bydlení, stanovit počet bytů pro tyto formy bydlení, vytvořit pravidla pro přidělování bytů),
- průběžně vyhodnocovat přijaté zásady (kritéria) pro zařazování osob na pořadník k umístění do DPS a navrhnout případné úpravy s ohledem na nově vzniklé potřeby,
- zvýšit nájemné v DPS,
- přehodnotit stávající způsob provádění oprav (celkových rekonstrukcí) bytů a jejich finanční zajištění v rámci tzv. sociálního bydlení, a to se zřetelem na odpovídající stavebně technické standardy.

Příkladem dobré praxe při řešení této problematiky jsou projekty [Housing First \(platforma pro sociální bydlení v Brně\)](#) a projekt „Sociální bydlení ve Vrchlabí“.

7.4. Dotazníkové šetření mezi seniory

Koordinátorka procesu KPSS navštívila členy Klubu seniorů (06.06.2017) a členy Klubu důchodců (15.06.2017), aby je informovala o možnostech jejich zapojení do tohoto procesu. Na dalším setkání (v Klubu seniorů 12.07.2017 a v Klubu důchodců 13.07.2017) bylo provedeno dotazníkové šetření, a to na základě podnětů a nejčastěji řešených témat v PS seniori. Cílem průzkumu bylo zjistit, jak vnímají život v Trutnově naši spoluobčané v seniorském věku.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 52 respondentů, a to z celkového počtu 81 oslovených osob. Odpovědi v průzkumu byly vyhodnoceny souhrnně, tj. za oba kluby.

Klub důchodců:

- 75 členů, z toho pravidelně dochází 41 členů
- pravidelná setkání probíhají každou středu v měsíci
- průzkumu se zúčastnilo 22 respondentů

Klub seniorů:

- 45 členů, z toho pravidelně dochází 40 členů
- pravidelná setkání probíhají každý čtvrtek v měsíci
- průzkumu se zúčastnilo 30 respondentů

Pozn.:

Vzor dotazníku s uvedením počtu odpovědí v rámci nabízených variant je k dispozici níže. V případě zvolení varianty „jiný způsob, jiný problém, jiná pomoc, jiný důvod, jinam“ respondenti nespecifikovali své odpovědi.

Výsledky průzkumu

Z provedeného průzkumu mezi trutnovskými seniory vyplynulo, že mají zájem o informace k sociálním službám, a to poskytnuté především prostřednictvím Radničních listů. Problémy, se kterými se respondenti nejvíce potýkají, mají především zdravotní charakter, přičemž při jejich řešení se nejvíce spoléhají na odbornou pomoc (praktické lékaře, psychology, pracovníky v sociálních službách i na úřadech) a také na rodinu. Jako kapacitně nedostatečně vnímají zabezpečení sociálních služeb pro seniory a stejně také služby, které řeší problémy s bydlením. Co se týče způsobu poskytování sociálních služeb, preferují terénní formu, tj. v přirozeném sociálním prostředí. Oblasti, které by se měly podle seniorů v rámci města zlepšit, jsou především čistota a pořádek, bezpečnost (více strážníků městské policie v terénu) a bydlení. Seniori by rovněž uvítali pestřejší nabídku kulturních akcí, dále možnost využívat výhody [SeniorPasu](#) a zajištění kvalitnějších zdravotních služeb s kratšími čekacími lhůtami

**ANONYMNÍ DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V RÁMCI KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH
SLUŽEB
(CÍLOVÁ SKUPINA SENIOŘI)**

1. Jak hodnotíte svoji informovanost o sociálních službách působících na území města Trutnova? Vyberte pouze jednu možnost.

- a) Myslím, že jsem dostatečně informovaný/á a nemám potřebu získat více informací **10**
- b) Jsem informován/a, ale mám zájem o další informace **25**
- c) Nemám dostatek informací a chtěl/a bych vědět víc. **12**
- d) Nemám dostatek informací a informace z této oblasti nepovažuji pro sebe za důležité..... **3**

2. Kterou formu distribuce informací o sociálních službách byste nejvíce uvítal/a? Vyberte pouze jednu možnost.

- a) Tištěný katalog sociálních služeb v regionu (k dispozici na vybraných místech, např. informační centrum, městský úřad, ambulance lékařů atd.) **7**
- b) Informace umístěné na webových stránkách **3**
- c) Informace prostřednictvím přílohy (rubriky) v Radničních listech..... **37**
- d) Formou letáků na veřejných místech (nemocnice, infocentrum, UFFO) **4**
- e) Jiný způsob, uveďte **3**

3. Jaké sociální události či problémy sociálního charakteru jste ve Vaší rodině nebo blízkém okolí řešil/a? Můžete zatrhnout více možností.

- a) Problémy zdravotního charakteru (fyzické, mentální znevýhodnění, péče o osobu blízkou). **30**
- b) Problémy materiálního charakteru (finanční potíže, ztráta bydlení) **5**
- c) Problémy v rodině (výchovné problémy, partnerské problémy, domácí násilí) **3**
- d) Závislosti (závislost na alkoholu, drogách, hracích automatech) **3**
- e) Problémy spojené s dlouhodobou nezaměstnaností **3**
- f) Jiné problémy či události, uveďte. **0**

4. Představte si, že jste se Vy osobně, nebo vám blízká osoba ocitli v situaci, kdy nedokážete svůj problém řešit a potřebujete pomoci. Na koho byste se obrátil/a? Zatrhněte max. 2 možnosti.

- a) Rodina a blízké okolí (příbuzní, přátelé, sousedi)..... **34**
- b) Odborná pomoc (pracovníci na úřadech, sociálních služby, psycholog, praktický lékař) **37**
- c) Duchovní pomoc (farář, nebo jiný duchovní) **5**
- d) Jiná pomoc, uveďte jaká **0**

5. Pokud byste zvažoval/a pomoc od poskytovatele sociálních služeb, které důvody by Vás odradily od Vašeho úmyslu? Vyberte pouze jednu možnost.

- a) Osobní důvody a obavy (neznalost, nedůvěra ...)..... **12**
- b) Dostupnost služby (finanční, časová)..... **9**
- c) Potřebná služba na území Trutnova zcela chybí **3**
- d) Neodradilo by mě nic **18**
- e) Jiný důvod, uveďte jaký **2**

6. Jaké sociální služby by podle Vašeho názoru měly v našem městě vzniknout nebo zde nejsou dostatečně zastoupeny? Můžete zaškrtnout více možností.

- a) Služby řešící problémy s bydlením (azylové ubytování, bydlení pro nízkopříjmové rodiny, noclehárny pro osoby na ulici) **15**
- b) Služba řešící finanční a občanskoprávní problémy (dluhová poradna, občanská poradna atd.) **13**
- c) Služby pro seniory (domov pro seniory, pečovatelská služba, osobní asistence, denní centrum/stacionář) **26**
- d) Jiné služby, uveďte jaké **0**

7. V případě, že budete potřebovat sociální službu, dal/a byste přednost službě? Zaškrtněte jednu z možností.

- a) Ambulantní (za službou se dopravím) **5**
- b) Pobytové (budu žít v konkrétním zařízení) **6**
- c) Terénní (služba je poskytována u mě doma) **37**

8. Největší problém s bezbariérovým přístupem je: Zaškrtněte jednu z možností.

- a) Na úřady **8**
- b) Do nemocnice/ k lékařům **13**
- c) Jinam, uveďte **2**

9. V jaké oblasti by se podle Vás měl život v Trutnově zlepšit? Pokud chcete, vypište konkrétní návrh. Můžete vybrat více možností.

- Bezpečnost **12**
- Bydlení **11**
- MHD **4**
- Kultura **7**
- Nabídka volnočasových aktivit **7**
- Čistota a pořádek **13**
- Sociální služby **5**
- Sport **0**
- Školství **1**
- Zdravotnictví **7**
- Životní prostředí **3**

Dotazníkové šetření připravila a vyhodnotila koordinátorka procesu KPSS

7.5. Přehled dotací z rozpočtu města poskytnutých v sociální oblasti v letech 2014 – 2017

Tab. č. 46 – Poskytnuté dotace v letech 2014 – 2017 (žádosti předkládané do orgánů města Odborem SVŠZ - stav k 31.12.2017)

Název příjemce	Účel	2014	2015	2016	2017
		schváleno	schváleno	schváleno	schváleno
Oblastní charita Trutnov*	osobní asistence pro ZP	200 000,00 Kč	200 000,00 Kč	200 000,00 Kč	-
Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o.p.s.*	sociální poradenství	30 000,00 Kč	30 000,00 Kč	30 000,00 Kč	-
Oblastní charita Trutnov*	zajištění souběhu terénní ošetřovatelské a pečovatelské služby	100 000,00 Kč	100 000,00 Kč	100 000,00 Kč	-
Klub vozíčkářů Trutnov - Bukovinka, z.s.*	zajištění aktivizační, výchovné a terapeutické činnosti	100 000,00 Kč	100 000,00 Kč	100 000,00 Kč	-
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR*	zajištění činnosti odbočky Trutnov a jejich navazujících služeb (průvodcovství)	50 000,00 Kč	50 000,00 Kč	50 000,00 Kč	-
Most k životu, o.p.s.	zajištění provozu azylového domu pro ženy a matky s dětmi, úhrada nájemného	806 384,00 Kč	806 384,00 Kč	806 384,00 Kč	1 406 384,00 Kč
Most k životu, o.p.s.	provoz sociální služby - azylový dům pro ženy a matky s dětmi	-	-	200 000,00 Kč	-
Most k životu, o.p.s.	investiční dotace na vybudování dětského hřiště v zahradě azylového domu	-	-	-	150 000,00 Kč
celkem		1 286 384,00 Kč	1 286 384,00 Kč	1 486 384,00 Kč	1 556 384,00 Kč

*žádosti na rok 2017 již řešeny na Odboru finančním

Tab. č.47 – Poskytnuté dotace v letech 2014 – 2017 (žádosti předkládané do orgánů města Odborem finančním - stav k 31.12.2017)

Název příjemce	Účel	2014	2015	2016	2017
		schváleno	schváleno	schváleno	schváleno
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.	na nájemné, cestovné a vzdělávací projekty, kancelářské potřeby, poštovné, volnočasové aktivity, internet a kompenzační pomůcky	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč
Mateřské centrum KAROLínka, z.s.	na náklady na úhradu nájemného, vodného a stočného, tepla a elektrické energie	210 000,00 Kč	190 000,00 Kč	200 000,00 Kč	200 000,00 Kč
Mateřské centrum KAROLínka, z.s.	výtvarný materiál a úložní skříňky	15 000,00 Kč	-	-	-
Mateřské centrum KAROLínka, z.s.	vymalování jedné místnosti a na didaktické pomůcky	-	15 000,00 Kč	-	15 000,00 Kč
Mateřské centrum KAROLínka, z.s.	pořízení mobilního promítacího plátna a dataprojektoru	-	-	15 000,00 Kč	-
Domov pro seniory Pilníkov	na akce DD	5 000,00 Kč	-	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč
Spolek občanů KLÍČ, z.s.	výlety, víkendové pobyty a letní tábor pro děti ze sociálně slabých rodin	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	15 000,00 Kč	15 000,00 Kč
Domov důchodců Lampertice	organizace Krkonošských gerontologických dnů	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč
Šafařík Miroslav (Klub seniorů)	úhrada nákladů spojených s činností Klubu seniorů: platby za telefon, poštovné a pronájem sálu	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč
Klub vozíčkářů Trutnov - Bukovinka, z.s.	na částečné krytí nákladů spojených s vedením video kroniky klubu	15 000,00 Kč	15 000,00 Kč	15 000,00 Kč	15 000,00 Kč
Klub vozíčkářů Trutnov - Bukovinka, z.s.	zajištění aktivizační, výchovné a terapeutické činnosti	-	-	-	100 000,00 Kč
Klub důchodců Trutnov	na tematické zájezdy, fotomateriál pro kroniku, životní jubilea členů a provoz kanceláře	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	15 000,00 Kč
Jednotná organizace zdravotně postižených Místní organizace Trutnov (nyní Svaz tělesně postižených v ČR z.s., místní organizace Trutnov)	rekondiční pobyty, permanentky do bazénu, výlety a edukační programy	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč
Svaz diabetiků České republiky, Územní organizace Trutnov	příspěvek na edukačně preventivní pobyty	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč
Středisko pro ranou péči Liberec, o. p. s. (nyní Centrum LIRA, z.ú.)	náklady spojené se zajištěním služeb pro rodiny z Trutnova	-	5 000,00 Kč	25 200,00 Kč	15 000,00 Kč

Svaz postižených civilizačními chorobami v České republice, z.s., Praha (hlavní spolek)	na koupi ocenění pro dobrovolníky, kteří pracují ve prospěch zdravotně postižených členů	-	3 930,00 Kč	-	-
Trutínek - rodinné centrum	krytí provozních nákladů centra a na odkup stávajícího vybavení	-	173 073,40 Kč	34 500,00 Kč	191 773,40 Kč
Oblastní charita Červený Kostelec	r. 2015 10 000 Kč na uskutečnění projektu "Komplexní péče o nemocné s roztroušenou mozkomíšní sklerózou" ve středisku Domov sv. Josefa a 10 000 Kč na péči o nemocné ve středisku Hospic Anežky České	-	20 000,00 Kč	-	-
Oblastní charita Červený Kostelec	provoz střediska Domov sv. Josefa, Žireč	-	20 000,00 Kč	-	-
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, výbor Trutnov	úhrada nákladů spojených s chodem kanceláře: služby, materiál na zajištění činnosti	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč	5 000,00 Kč
Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov	činnost manželské a rodinné poradny	50 000,00 Kč	50 000,00 Kč	-	50 000,00 Kč
Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov	činnost Kontaktního centra RIAPS	50 000,00 Kč	50 000,00 Kč	-	50 000,00 Kč
Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov	činnost stacionáře RIAPS	50 000,00 Kč	50 000,00 Kč	-	50 000,00 Kč
Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov	činnost Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Shelter	100 000,00 Kč	80 000,00 Kč	-	80 000,00 Kč
Domov pod hradem Žampach	částečná úhrada za poskytovanou péči (náklady za stravování a ubytování) pro občana města pana Jana Bartoše	3 000,00 Kč	3 000,00 Kč	3 000,00 Kč	3 000,00 Kč
Nadační fond pro děti*	Mateřský klub Želvička	10 000,00 Kč	-	-	-
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	poskytování služeb sluchově postiženým dětem z Trutnova	5 000,00 Kč	-	-	-
Oblastní charita Trutnov	příspěvek Centru dobrovolníků na dobrovolnický program Štěpán a dobrovolnický program Michaela	10 000,00 Kč	-	45 000,00 Kč	45 000,00 Kč
Oblastní charita Trutnov	částečná úhrada výdajů spojených s nákupem zdravotních pomůcek do stávající půjčovny pro občany města Trutnova	-	-	30 000,00 Kč	30 000,00 Kč
Oblastní charita Trutnov	částečná úhrada výdajů spojených s činnostmi sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi "ZVONEK pro rodinu"	-	-	30 000,00 Kč	30 000,00 Kč

Oblastní charita Trutnov	osobní asistence pro ZP	-	-	-	230 000,00 Kč
Oblastní charita Trutnov	zajištění souběhu terénní ošetřovatelské a pečovatelské služby	-	-	-	100 000,00 Kč
Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o.p.s.	sociální poradenství	-	-	-	30 000,00 Kč
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR	zajištění činnosti odbočky Trutnov a jejich navazujících služeb (průvodcovství)	-	-	-	50 000,00 Kč
Nadační fond KOLEČKO	projekt "Rozhlédni se" (prevence dětských úrazů v silničním provozu)	10 000,00 Kč	-	-	-
DIAKONIE Českobratrské církve evangelické středisko Světlo ve Vrchlabí**	sociální služby rané péče	-	-	-	10 000,00 Kč
Domov u Biřičky, IČ 579033	částečná úhrada výdajů za poskytovanou péči pro občana města paní Irenu Štefanovovou, nákup drobného zařízení, aktivizační a kulturní program, obnova částí vnitřních prostor	-	-	-	3 000,00 Kč
Diaklub Hradec Králové	pořádání akcí zaměřených na diabetickou edukaci pro děti s diabetem 1. typu	-	-	3 000,00 Kč	-
Most ke vzdělání - Bridge to education, z.s.	úhrada výdajů spojených s pořádáním akce „Trutnovský den pro rodinu“ - pronájem stánků pro organizace, úhrada služeb (doprava, ozvučení), propagace, tisk propagačních materiálů, publikační činnost	-	-	-	20 000,00 Kč
celkem		593 000,00 Kč	735 003,40 Kč	470 700,00 Kč	1 392 773,40 Kč
Celková výše poskytnutých dotací za oba odbory		1 879 384,00 Kč	2 021 387,40 Kč	1 957 084,00 Kč	2 949 157,40 Kč

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor finanční

*transformace organizace na Trutínek – rodinné centrum

**3 rodiny žijící v Trutnově

7.6. Statistiky v rámci výkonu sociální práce a veřejného opatrovnictví v letech 2014 - 2017

Tab. č. 48 – Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2014 (stav k 31.12.2014)

2014		Počet klientů v sociální práci a opatrovnictví dospělých osob	Počet klientů ze sloupce A s požadavkem na konkrétní pomoc							
			klienti, se kterými se aktivně ve sledovaném roce pracovalo	pomoc s hledáním bydlení (byt, ubytovna)	pomoc se zajištěním osobní hygieny, vyprání prádla	zajištění potravinové pomoci a hygienických prostředků	zajištění ošacení a obutí	pomoc s řešením financí a exekucí	doprovody na různé instituce a úřady	další forma pomoci (např. poradenství)
		A	B	C	D	E	F	G	H	
Cílová skupina klientů	1	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	210	7	2	0	2	8	6	205
	2	osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	69	1	0	0	0	0	1	69
	3	osoby s různým stupněm omezení/způsobilosti k právním úkonům*	35	12	13	0	0	35	14	35
	4	osoby ohrožené sociálním vyloučením	82	17	3	0	12	9	10	82
	5	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	9	1	0	0	2	3	1	8
	6	osoby bez přístřeší	30	22	5	0	11	3	6	30
	7	osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení	114	67	2	0	11	8	4	114
	8	nezaměstnaní	120	7	0	0	4	11	2	118
	9	rodiny s dětmi	15	1	0	0	0	0	0	15
	10	osoby neschopné splácet závazky a pohledávky	69	4	1	0	1	67	4	69
	11	další skupiny osob výše nezařazených	115	2	2	0	2	1	1	115
	12	osoby propuštěné z výkonu trestu	14	12	1	0	5	3	3	14
	13	osoby propuštěné ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem ze všech cílových skupin		882	153	29	0	50	148	52	874	

Pozn. ke sl. D - potravinový sklad zahájil provoz v 9/2015

Pozn. ke sl. G - u doprovodů jsou uvedeny počty klientů, ne počty konkrétních doprovodů

Pozn. k řádce 1 - počet vydaných parkovacích průkazů: 2014 – 325 ks - má vliv napočet klientů - více v komentáři

* opatrovanci města Trutnova

Tab. č. 49 – Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2015 (stav k 31.12.2015)

2015		Počet klientů v sociální práci a opatrovnictví dospělých osob	Počet klientů ze sloupce A s požadavkem na konkrétní pomoc							
		klienti, se kterými se aktivně ve sledovaném roce pracovalo	pomoc s hledáním bydlení (byt, ubytovna)	pomoc se zajištěním osobní hygieny, vyprání prádla	zajištění potravinové pomoci a hygienických prostředků	zajištění ošacení a obutí	pomoc s řešením financí a exekucí	doprovody na různé instituce a úřady	další forma pomoci (např. poradenství)	
		A	B	C	D	E	F	G	H	
Cílová skupina klientů	1	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	294	7	1	0	3	5	7	290
	2	osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	59	2	2	0	2	2	3	59
	3	osoby s různým stupněm omezení/způsobilosti k právním úkonům*	35	10	12	0	0	35	21	35
	4	osoby ohrožené sociálním vyloučením	38	10	2	2	12	10	5	37
	5	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	53	3	1	0	1	1	0	50
	6	osoby bez přístřeší	35	29	8	0	6	2	3	34
	7	osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení	99	88	1	0	7	12	4	98
	8	nezaměstnaní	1	0	0	0	0	1	0	1
	9	rodiny s dětmi	5	0	0	0	2	3	0	5
	10	osoby neschopné splácet závazky a pohledávky	51	1	0	0	3	50	1	51
	11	další skupiny osob výše nezařazených	154	14	0	0	1	6	1	153
	12	osoby propuštěné z výkonu trestu	32	9	1	0	7	6	1	31
	13	osoby propuštěné ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	5	1	0	0	2	1	0	4
celkem ze všech cílových skupin		861	174	28	2	46	134	46	848	

Pozn. ke sl. D - potravinový sklad zahájil provoz v 9/2015

Pozn. ke sl. G - u doprovodů jsou uvedeny počty klientů, ne počty konkrétních doprovodů

Pozn. k řádku 1 - počet vydaných parkovacích průkazů: 2015 – 1283 ks - má vliv na počet klientů - více v komentáři

*opatrovanci města Trutnova

Tab. č. 50 – Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2016 (stav k 31.12.2016)

2016		Počet klientů v sociální práci a opatrovnictví dospělých osob	Počet klientů ze sloupce A s požadavkem na konkrétní pomoc							
		klienti, se kterými se aktivně ve sledovaném roce pracovalo	pomoc s hledáním bydlení (byt, ubytovna)	pomoc se zajištěním osobní hygieny, vyprání prádla	zajištění potravinové pomoci a hygienických prostředků	zajištění ošacení a obutí	pomoc s řešením financí a exekucí	doprovody na různé instituce a úřady	další forma pomoci (např. poradenství)	
		A	B	C	D	E	F	G	H	
Cílová skupina klientů	1	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	92	6	0	1	2	4	6	90
	2	osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	60	2	0	0	0	0	1	60
	3	osoby s různým stupněm omezení /způsobilosti k právním úkonům*	36	11	10	0	0	36	22	36
	4	osoby ohrožené sociálním vyloučením	23	4	0	0	0	3	0	23
	5	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	4	0	0	0	0	0	0	3
	6	osoby bez přístřeší	37	34	7	11	11	1	4	35
	7	osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení	74	68	0	7	8	9	6	74
	8	nezaměstnaní	2	0	0	0	0	2	0	2
	9	rodiny s dětmi	3	0	0	0	1	0	0	2
	10	osoby neschopné splácet závazky a pohledávky	26	3	0	2	0	25	5	26
	11	další skupiny osob výše nezařazených	79	5	1	0	1	0	0	77
	12	osoby propuštěné z výkonu trestu	26	13	2	3	6	5	0	26
	13	osoby propuštěné ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	1	0	0	0	0	0	0	1
celkem ze všech cílových skupin		463	146	20	24	29	85	44	455	

Pozn. ke sl. D - potravinový sklad zahájil provoz v 9/2015

Pozn. ke sl. G - u doprovodů jsou uvedeny počty klientů, ne počty konkrétních doprovodů

Pozn. k řádce 1 - počet vydaných parkovacích průkazů: 2016 – 483 ks - má vliv na počet klientů - více v komentáři

*opatrovanci města Trutnova

Tab. č. 51 – Statistiky případů sociální práce a opatrovnictví za rok 2017 (stav k 31.12.2017)

2017		Počet klientů v sociální práci a opatrovnictví dospělých osob	Počet klientů ze sloupce A s požadavkem na konkrétní pomoc							
		klienti, se kterými se aktivně ve sledovaném roce pracovalo	pomoc s hledáním bydlení (byt, ubytovna)	pomoc se zajištěním osobní hygieny, vyprání prádla	zajištění potravinové pomoci a hygienických prostředků	zajištění ošacení a obutí	pomoc s řešením financí a exekucí	doprovody na různé instituce a úřady	další forma pomoci (např. poradenství)	
		A	B	C	D	E	F	G	H	
Cílová skupina klientů	1	osoby se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním	69	5	1	3	5	3	8	68
	2	osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby	53	3	0	0	0	0	0	53
	3	osoby s různým stupněm omezení /způsobilosti k právním úkonům*	36	3	2	0	0	36	10	36
	4	osoby ohrožené sociálním vyloučením	52	5	0	11	1	1	5	48
	5	osoby ohrožené rizikovým způsobem života	0	0	0	0	0	0	0	0
	6	osoby bez přístřeší	26	26	5	8	12	10	4	26
	7	osoby, které se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení	59	42	0	22	8	4	7	59
	8	nezaměstnaní	0	0	0	0	0	0	0	0
	9	rodiny s dětmi	5	2	0	1	0	3	2	4
	10	osoby neschopné splácet závazky a pohledávky	22	1	0	0	0	22	5	21
	11	další skupiny osob výše nezařazených	21	2	0	1	2	1	0	20
	12	osoby propuštěné z výkonu trestu	22	13	1	3	7	5	0	22
	13	osoby propuštěné ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem ze všech cílových skupin		365	102	9	49	35	85	41	357	

Pozn. ke sl. D - potravinový sklad zahájil provoz v 9/2015

Pozn. ke sl. G - u doprovodů jsou uvedeny počty klientů, ne počty konkrétních doprovodů

Pozn. k řádce 1 - počet vydaných parkovacích průkazů: 2017 – 280 ks - má vliv na počet klientů - více v komentáři

*opatrovanci města Trutnova

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor SVŠZ, oddělení SPŠZ

Komentář ke statistickému vykazování v letech 2014 – 2017

Do cílových skupin jsou klienti zařazeni dle převažující zakázky, která vyplyne z komunikace s klientem.

Sloupec A

- počty klientů sociálních pracovníků a veřejných opatrovníků dle jednotlivých cílových skupin (vychází ze statistického výkazu V 26)
- klienti přicházejí sami za sociálními pracovníky na úřad, nebo se o nich získávají informace od dalších osob, či jsou doporučení z jiných organizací

Sloupce B – G

- počty klientů s požadavkem na konkrétní pomoc

Sloupec H

- uvedeny počty klientů, se kterými byla projednána další forma pomoci (základní a odborné sociální poradenství, nalezení vhodné služby, sociální šetření v domácnostech, zprostředkování jednání s dalšími organizacemi, pomoc s vyplňováním žádostí o sociální dávky a poradenství ohledně návaznosti dávek apod.)

Níže jsou vysvětleny charakteristiky cílových skupin (kde není zřejmé, o jaké klienty se jedná) a porovnání dat uvedených **ve sloupci A** - klienti, se kterými se aktivně pracovalo.

V letech 2014 a 2015 se na sociální pracovníce obracelo více osob se zdravotním postižením (*řádek 1*) než v roce 2016. Tento vývoj souvisí s povinnou výměnou průkazů osob se zdravotním postižením, se kterou koresponduje i výměna parkovacích průkazů, a to do konce roku 2015 (počet vydaných parkovacích průkazů: 2014 – 325 ks, 2015 – 1283 ks, 2016 – 483 ks).

V *řádce 3* (osoby s různým stupněm omezení svéprávnosti) jsou uvedeny osoby, u kterých bylo město Trutnov ustanoveno veřejným opatrovníkem. Opatrovanci mají většinou svůj vlastní příjem (důchod, příjem ze zaměstnání), se kterým nakládají opatrovníci v jejich prospěch, a to v rámci omezení stanoveného usnesením soudu. Z příjmů jsou zajišťovány veškeré životní potřeby opatrovanců (úhrada nákladů na bydlení, nákupy potravin, hygienických potřeb, léků, ošacení apod.).

Cílová skupina osob ohrožených rizikovým způsobem života (*řádek 5*) zahrnuje nejčastěji osoby užívající návykové látky (drogy, alkohol). Do konce roku 2015 však záleželo na individuálním posouzení konkrétní sociální pracovníce, do které skupiny klienta zařadí, což mohlo způsobit zvýšený počet klientů v této cílové skupině v tomto roce. Od následujícího roku již bylo doporučeno zařazovat spíše klienty užívající návykové látky.

V cílové skupině nezaměstnaní (*řádek 8*) byli v roce 2014 zahrnuti také klienti s materiálními problémy (kategorie daná výkazem V 26), kteří byli v následujících letech pro účely statistického zjišťování „přesunuti“ do další skupiny osob, tj. osob ohrožených sociálním vyloučením a osob neschopných splácet závazky a pohledávky.

V *řádce 11* jsou započtení klienti, které nebylo možné zařadit do výše uvedených skupin. Jedná se o osoby, které přicházejí na úřad za účelem zjištění různých informací (např. anonymní klienti hledající kontakty na ostatní úřady či služby, případně osoby přicházející za účelem vytištění různých formulářů - umístění do domova pro seniory).

Vysvětlení k počtům klientů uvedených ve **sloupcích B - H**:

- Dle srovnání dat z let 2014 – 2016 pomáhaly sociální pracovníci s nalezením vhodného bydlení (sloupec B) v průměru 147 osobám napříč cílovými skupinami.
- Další srovnání se týká pomoci se zajištěním osobní hygieny, vyprání prádla (sloupec C). Díky dlouhodobé spolupráci vyšlo v mnohých situacích klientům vstříc Kontaktní centrum RIAPS a umožnilo zdarma využít tuto službu části klientely, která užívá návykové látky. Ostatním klientům byla nabídnuta placená služba v objektu DPS na Kryblíci. V průměru mělo zájem o tuto službu 14 osob.

- Od září 2015 byl zřízen potravinový sklad při Oblastní charitě Trutnov a sociální pracovníce tak mohly nově nabízet potravinovou pomoc (sloupec D) a od jara roku 2016 i poskytnutí hygienických prostředků. V roce 2015 byly potraviny poskytnuty 2 osobám a v roce 2016 již 24 osobám.
- V letech 2014 a 2015 bylo možné zajistit v přiměřené lhůtě ošacení a obutí pro klienty přes Diakonii Broumov (sloupec E). Protože se však tyto lhůty začaly neúměrně prodlužovat, sociální pracovníce vytvořily malý sociální šatník z vlastních zdrojů přímo na úřadě, který byl v roce 2016 již pravidelně využíván.
- Z porovnání dat v letech let 2014 – 2016, která se týkají pomoci s řešením financí a exekucí (sloupec F), je patrný pokles počtu klientů. Tento stav je ovlivněn faktem, že v roce 2014 a na počátku roku 2015 pomáhaly sociální pracovníce se sepisováním návrhů na oddlužení v rámci insolvenčního řízení a od roku 2016 tuto pomoc nabízely již pouze stálým klientům, kteří měli zájem řešit svou nepříznivou situaci komplexně.
- Doprovody na různé instituce a úřady (sloupec G) uskutečňují sociální pracovníce dle potřeb klientů i opakovaně. V roce 2014 bylo více doprovodů na poštu s klienty, kteří ztratili občanský průkaz a potřebovali si vyzvednout dávku a následně zaplatit za vydání nového OP. Těchto případů bylo v letech 2015 a 2016 již méně.
- Ve sloupci H jsou uvedeny počty klientů, kterým bylo poskytnuto základní a odborné sociální poradenství (nalezení vhodné služby, zprostředkování jednání s dalšími organizacemi, pomoc s vyplňováním žádostí o sociální dávky a poradenství ohledně návaznosti dávek apod.).

7.7. Dotazníkové šetření Kontaktního centra RIAPS

Průzkum probíhal v období od 26.06.2017 do 07.07.2017 (8 pracovních dní). Konkrétně se jednalo o šetření prostřednictvím dotazníku vlastní konstrukce. Cílem bylo získat informace o způsobu bydlení a možnostech uspokojování základních potřeb klientů. V daném období prošlo Kontaktním centrem 48 osob (13 žen, 35 mužů). Naprostá většina z nich byla oslovena v souvislosti s vyplněním dotazníku. Odpovědi se podařilo získat od 19 osob (40% všech příchozích v daném období). Níže jsou uvedeny vzorový dotazník a výsledky průzkumu.

DOTAZNÍK bezdomovectví

- 1) Žena Muž datum vyplnění: _____
- 2) Věk: _____
- 3) Trvalý pobyt: _____
- 4) Poslední měsíc jsem převážně přebýval(a), bydlel(a):
- Ulice
  - Squat (garáž, vagón, kůlna...)
  - Sociální služba (noclehárna, azylový dům ...)
  - Jiná instituce (věznice, internát ...)
  - Ubytovna
  - Cizí byt
  - Doma (u rodičů)
  - Doma (vlastní byt či dům, i pronajatý)
  - Jinde
- 5) Osobní hygienu (sprcha, praní prádla, toaleta) si zajišťuji:
- V přírodě (řeka, křoví, les ...)
  - V sociální službě (Kontaktní centrum, Centrum denních služeb, Azylový dům ...)
  - Veřejné toalety
  - Veřejná prádelna
  - Jiné instituce (plavecký bazén, restaurace ...)
  - Na ubytovně
  - V domě (bytě)
- 6) Život na ulici mi vyhovuje: ano ne
- 7) Potraviny ke konzumaci si připravuji:
- Na ulici
  - Squat (garáž, vagón, kůlna ...)
  - Sociální služba (K centrum ...)
  - Ve sdílené kuchyňce
  - V cizí kuchyni
  - Ve své kuchyni (i pronajaté)
  - Jinde
- 8) Úhradu za bydlení zabezpečuji:
- Z vlastních příjmů
  - Sociálních dávek
  - Jinak (jak?): _____
- 9) Kolik osobně znáte jedinců, kteří poslední měsíc přežívali na ulici, ve squatu ...?
- 10) Kde poslední měsíc převážně přebývají?

Výsledky průzkumu

1) Pohlaví respondentů

- ženy 5; muži 14

2) Průměrný věk

- ženy 26; muži 39,4; celkem 35,8 let

3) Trvalý pobyt

- 13x Trutnov (z toho celkem 3 uvedli adresu MěÚ Trutnov)

- zbytek: 1x Úpice, 1x Semily, 1x Rychnov nad Kněžnou, 1x České Meziříčí, 1x okr. Opava, 1x uvedeno mimo Trutnov, ale nebyla uvedena konkrétní lokalita

4) Otázka: Poslední měsíc jsem převážně přebýval(a), bydlel(a)

ULICE: 5 osob

DOMA U RODIČŮ: 3 osoby (z toho 1x u babičky)

CIZÍ BYT: 3 osoby

UBYTOVNA: 2 osoby

JINDE: 2 osoby (z toho 1x zahradní chatka, 1x les)

SQUAT: 1 osoba

DOMA (VLASTNÍ BYT ČI DŮM): 1 osoba (jednalo se však o ženu, která bydlí u přítele, takže zde přichází v úvahu rovněž odpověď CIZÍ BYT)

KOMBINACE: 1 osoba uvedla kombinaci CIZÍ BYT vs. DOMA U RODIČŮ

1 osoba uvedla kombinaci odpovědí CIZÍ BYT vs. ULICE

Vydeme-li z předpokladu, že za plnohodnotnou formu bydlení se považuje odpověď doma (u rodičů, vlastní či pronajatý byt),

vychází 86% respondentů bydlících nevyhovujícím způsobem.

5) Otázka: Osobní hygienu (sprcha, praní prádla, toaleta) si zajišťuji

V SOCIÁLNÍ SLUŽBĚ: 8 osob, z toho 7 přímo uvedlo Kontaktní centrum

DOMA U RODIČŮ (babičky): 3 osoby

V PŘÍRODĚ: 1 osoba

U KAMARÁDKY V BYTĚ: 1 osoba

KOMBINACE dvou či tří variant zároveň: 5 osob, z toho všech 5 uvedlo jako jednu z možností, které využívají, Kontaktní centrum

3 osoby uvedly VEŘEJNÉ TOALETY

2 také uvedly JINÉ INSTITUCE

1 osoba uvedla svoji sestru

1 osoba uvedla u kamaráda

1 osoba NEVYPLNĚNO

Pouze 16% respondentů má možnost zajistit si osobní hygienu doma.

6) Otázka: Život na ulici mi vyhovuje:

NE – 16x

ANO – 2x

nevyplněno – 1x;

84% respondentů život na ulici nevyhovuje.

7) Otázka: Potraviny ke konzumaci si připravují

V CIZÍ KUCHYNI:	5 osob
KOMBINACE dvou možností:	4 osoby uvedly Kontaktní centrum 2 osoby uvedly jinde 2 osoby uvedly, že na ulici 2 osoby uvedly v cizí kuchyni
JINDE:	uvedly 3 osoby (práce, zahradní chatka, po hostincích)
NA ULICI:	2 osoby
VE SVÉ KUCHYNI:	2 osoby
SOCIÁLNÍ SLUŽBA:	1 osoba
VE SDÍLENÉ KUCHYŇCE:	1 osoba

Pouze necelých 11% respondentů má možnost připravovat si potraviny ke konzumaci ve své vlastní kuchyni.

8) Otázka: Úhradu za bydlení zabezpečují

- JINAK: - 9 osob (z toho ovšem u čtyř dotazníků pouze napsáno – nemám bydlení, nebydlím apod.)
- u dalších 5 se objevovaly odpovědi jako: PŘÍTEL, NIJAK, PRACUJI U SESTRY NA ZAHRADĚ, NEPLATÍM NIC, NEBUDU
- Z VLASTNÍCH PŘÍJMŮ – 7 osob (z toho 1 osoba má již starobní důchod)
- ZE SOCIÁLNÍCH DÁVEK – 2 osoby (jeden muž však připsal, že nyní nebydlí)
- KOMBINACE dvou možností: 1 osoba, konkrétně SOCIÁLNÍ DÁVKY vs. JINÉ, kde bylo dopsáno, že také krádežemi

37% respondentů si zabezpečuje úhradu za bydlení z vlastních příjmů.

9) Otázka: Kolik osobně znáte jedinců, kteří poslední měsíc přežívali na ulici, ve squatu ...?

7x uvedeno	10 osob
2x uvedeno	15 osob
2x uvedeno	20 osob
2x uvedeno	8 osob
1x uvedeno	50 osob
1x uvedeno	35 osob
1x uvedeno	30 osob
1x uvedeno	6 osob
1x uvedeno	2 osoby
1x uvedeno	1 osoba

Průměr = 14,3 osob

Modus = 10 osob

Medián = 10 osob

10) Otázka: Kde poslední měsíc převážně přebývají?

SQUAT:	uvedlo 7 osob
VENKU, NA ULICI:	uvedly 3 osoby
KOMBINACI venku + squat:	uvedly 3 osoby

Dále klienti uváděli jednotlivá místa buď samostatně, či v kombinacích.

Objevovaly se odpovědi jako:

SQUAT, AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ, U KAMARÁDA/DKY, PARK, STAVEBNINY, VŠUDE KDE SE DÁ, V ROŠTÍ, STÁLE TAM ...

Zdroj: Kontaktní centrum RIAPS Trutnov

7.8. Vnímání bezbariérovosti města osobami se zdravotním postižením

Siednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

Objekty občanské vybavenosti

(úřady, autobusové a vlakové nádraží, nemocnice, polikliniky, informační centra, atd.)

- nejsou zabezpečeny akustickými hlasovými majáčky pro nevidomé/slabozraké (v současné době se na území města nenachází ani jeden)
- nejsou dostatečně označeny:
  - dveře: musí být označeny dostatečně velkými štítky, v úrovni očí (tzn. 160 cm nad podlahou), včetně štítků nad klikou těchto dveří (popsány haptickým/reliéfním písmem s braillovým popisem – osazení 200 mm nad klikou)
  - vodící linie: v objektu by měly být na obou stranách, stejně tak i madla
  - výtah: měl by být viditelně označen, aby se nechal lehce nalézt
  - proškolený personál: pro komunikaci s osobami se sníženou schopností orientace

Oblastní nemocnice Trutnov

- nejsou signalizační majáčky
- chybí haptická mapa celého areálu a jednotlivých pavilónů

Česká pošta v centru

- vchodové dveře jsou velmi těžké na otvírání
- u odbavovacího zařízení chybí hlasový vstup (obtížná orientace v prostoru)

Městský úřad Trutnov

- není signalizační majáček u vchodu
- objednávací systém u osobních dokladů bez hlasového výstupu
- v přízemí (u výtahu) je vstup ke kancelářím Odboru SVŠZ, je otevřeno pouze jedno křídlo dveří (úzký prostor pro vstup a nebezpečí vražení klienta do neotevřeného křídla)
- chybí kontrastní první a poslední stupeň schodišťového ramene
- označení dveří pro veřejnost (dostatečně velké štítky v úrovni očí, tzn. 160 cm nad podlahou), včetně štítků nad klikou těchto dveří (popsány haptickým/reliéfním písmem s braillovým popisem – osazení 200 mm nad klikou)
- výtah by měl být viditelně označen, aby byl lehce k nalezení
- budova je dosti rozložitá a nepřehledná, proto je vhodné, aby byla k dispozici haptická mapa
- orientační tabule psaná velmi malým písmem
- informační recepce MěÚ: poměrně daleko od vchodu, aby si pracovník mohl všimnout člověka, který potřebuje pomoci s orientací

Budova Úřadu práce ČR, KoP Trutnov

- viz připomínky k budově Městského úřadu Trutnov a Oblastní nemocnice Trutnov

Pracoviště SONS Trutnov

- umístěné v budově Úřadu práce ČR ve 3. mezipatře budovy, cesta z přízemí na pracoviště představuje: vyjet výtahem do 3. patra, dále ze 3. patra sejít po schodech do mezipatra, následně vyjít po schodech a ještě 2x odbočit (pracoviště se nachází až na konci chodby); obzvláště pro nového klienta velmi obtížné fyzicky i z důvodu orientace
- s ohledem na výše uvedené hledat vhodněji prostory

Ostatní

- u chodníků na území města chybí vodící linie, signální pás apod., obzvláště u nově vybudovaných, proto by bylo vhodné zaměřit se při posuzování zakázek i k potřebám lidí s handicapem (např. vhodně zrealizovaný přechod je v Trutnově – Poříčí u firmy Ekvita)

- špatné cesty/chodníky se nacházejí především:
  - od České pošty kolem městské tržnice až k přechodu k lékárně U Řeky
  - chodník k poliklinice Masarykův dům (v jednom místě je velmi velké zúžení)
  - schody v horním podloubí na náměstí (špatná viditelnost v podloubí, schody nejsou kontrastně označeny)
  - přechod pro chodce od kina ke „staré“ poliklinice
  - přechod pro chodce od Základní školy kpt. Jaroše, Trutnov, Gorkého 38 k Všeobecné zdravotní pojišťovně (doporučení jeden z nich zabezpečit signálem pro nevidomé, či semaforem)
- jízdní řády vylepené na zastávkách MHD jsou psány velmi malým písmem (doporučení zvětšit písmo nejen pro slabozraké, ale i pro seniory)
- řidiči MHD a linkových autobusů mnohdy zastavují 20 – 30 cm od obrubníku (zajištění osvěty řidičů)
- v zimě zabezpečit vyhrnování chodníků v plné šíři a především vstupy na přechody (i vodící pes je ve sněhu absolutně zmaten a neví kudy má nevidomého vést, mj. je to pro nevidomého nebezpečné, protože pes navede nevidomého člověka nejčastěji do silnice)
- veřejné WC na autobusovém nádraží vybavit euro klíčem

Klub vozíčkářů Trutnov – Bukovinka, z. s.

- chodníky nemají vodící lištu pro nevidomé a nejsou sníženy nájezdy nejen pro vozíčkáře, ale i např. pro kočárky
- častá neprůchodnost chodníků v zimní období
- chodníky nejsou bezbariérové pod Českou poštou v centru kolem městské tržnice a ve Spojenecké ulici
- nadchod u Finančního úřadu (ze strany od FÚ je bezbariérový, ale z druhé strany velmi bariérový)
- chodníky, cesty, vstupy do budov občanské vybavenosti bariérové v částech města Trutnova – Poříčí a Babí
- na bezbariérové mapě zakreslit bezbariérové WC v budovách na území města (Městský úřad Trutnov, Úřad práce ČR, Okresní správa sociálního zabezpečení, restaurace Krakonoš, restaurace CITY, Kaufland atd.)
- veřejné WC na autobusovém nádraží vybavit euro klíčem
- bezbariérové nejsou ordinace praktických a odborných lékařů či prostory některých lékáren

7.9. Statistické údaje z trutnovských základních škol

Tab. č. 52 – Kapacity, počty tříd, oddělení a žáků trutnovských ZŠ (ŠD a ŠK) od školního roku 2006/2007 do 2017/2018 (stav k 31.12.2017)

Sledované období	Školní rok	ZŠ kpt. Jaroše				ZŠ Komenského				ZŠ R. Frimla				ZŠ V Domcích				ZŠ Mládežnická				ZŠ Náchodská							
		zš		šD		zš		šD		zš		šD		zš		šD		šK		zš		šD		šK					
		K	třídy/žáci	K	odd./žáci	K	třídy/žáci	K	odd./žáci	K	třídy/žáci	K	odd./žáci	K	třídy/žáci	K	odd./žáci	K	žáci	K	třídy/žáci	K	odd./žáci	K	žáci				
Školní roky 2006/2007 - 2017/2018	2006 / 2007	650	18/ 449	110	3/ 89	700	33/ 644	150	5/ 160	450	14/ 281	150	3/ 67	720	24/ 592	150	4/ 115	1200	27/ 643	200	7/ 232	1210	806	350	9/ 224	80	2/ 51	-	-
	2007 / 2008	650	18/ 419	110	4/ 120	700	32/ 663	150	5/ 166	450	14/ 263	150	3/ 80	720	24/ 541	150	6/ 179	1200	25/ 589	200	7/ 257	1210	684	350	9/ 217	80	2/ 65	-	-
	2008 / 2009	650	15/ 376	110	3/ 85	700	33/ 685	150	5/ 152	450	12/ 261	150	3/ 90	720	20/ 483	150	6/ 175	1200	24/ 540	200	7/ 224	1210	696	350	9/ 202	80	2/ 60	-	-
	2009 / 2010	650	15/ 325	110	4/ 114	700	34/ 684	150	5/ 145	450	12/ 270	150	3/ 90	720	20/ 471	150	5/ 182	1200	24/ 523	200	7/ 242	1210	677	350	9/ 196	80	2/ 51	-	-
	2010 / 2011	650	15/ 308	110	4/ 104	700	35/ 706	150	5/ 154	450	13/ 288	150	3/ 89	720	21/ 449	150	5/ 155	1200	24/ 510	200	7/ 203	1210	721	350	9/ 185	80	2/ 51	-	-
	2011 / 2012	650	14/ 340	110	4/ 98	700	34/ 702	150	5/ 150	450	14/ 304	150	3/ 102	720	21/ 430	150	5/ 161	1200	22/ 488	200	6/ 189	1210	463	350	9/ 183	80	2/ 53	-	-
	2012 / 2013	650	16/ 364	110	4/ 106	700	33/ 703	210	7/ 206	450	15/ 331	150	4/ 124	720	23/ 460	150	5/ 186	1200	21/ 480	200	5/ 200	1210	606	350	9/ 192	80	2/ 59	-	-
	2013 / 2014	650	18/ 424	110	5/ 113	700	34/ 710	210	7/ 210	450	16/ 358	150	4/ 120	720	25/ 478	150	6/ 189	1200	23/ 525	200	6/ 231	1210	564	350	10/ 192	80	3/ 74	-	-
	2014 / 2015	650	19/ 452	150	5/ 137	750	36/ 748	210	7/ 210	450	17/ 385	150	4/ 113	720	26/ 473	176	6/ 176	1000	23/ 525	200	7/ 200	1210	609	350	10/ 198	80	3/ 80	-	-
	2015 / 2016	650	20/ 487	150	5/ 150	750	36/ 733	210	7/ 210	450	18/ 402	150	4/ 110	720	23/ 475	176	6/ 178	1000	22/ 533	200	7/ 192	1210	585	350	10/ 214	80	3/ 80	-	-
	2016 / 2017	650	21/ 499	188	6/ 168	750	34/ 738	210	7/ 203	450	18/ 412	150	4/ 119	720	21/ 457	176	6/ 165	1000	21/ 530	200	7/ 191	220	214	350	11/ 228	80	3/ 80	18	21
2017 / 2018	650	23/ 538	188	6/ 177	750	31/ 718	210	7/ 196	450	18/ 406	150	4/ 117	720	21/ 436	176	5/ 153	1000	22/ 539	200	7/ 196	220	231	350	12/ 248	80	3/ 80	18	25	

Sledované období	Školní rok	ZŠ Voletiny			
		zš		šD	
		K	třídy/žáci	K	odd./žáci
Školní roky 2006/2007 - 2017/2018	2006 / 2007	150	9/ 99	48	2/ 49
	2007 / 2008	150	9/ 102	48	2/ 47
	2008 / 2009	150	9/ 101	48	2/ 50
	2009 / 2010	150	9/ 101	48	2/ 35
	2010 / 2011	150	9/ 100	48	2/ 39
	2011 / 2012	150	9/ 106	48	2/ 37
	2012 / 2013	150	9/ 100	48	2/ 38
	2013 / 2014	150	9/ 102	48	2/ 37
	2014 / 2015	150	9/ 98	48	1/ 21
	2015 / 2016	150	9/ 97	48	1/ 22
	2016 / 2017	150	9/ 93	48	2/ 18
2017 / 2018	150	9/ 95	48	2/ 18	

Vysvětlivky zkratk a barevně vyjádřených hodnot:

ZŠ	základní škola (počet tříd)	K	kapacita uvedená v Rejstříku škol a školských zařízení
šD	školní družina (počet oddělení)	xxx	schválená změna kapacity
šK	školní klub	xxx	překročení schválené kapacity

Poznámky:

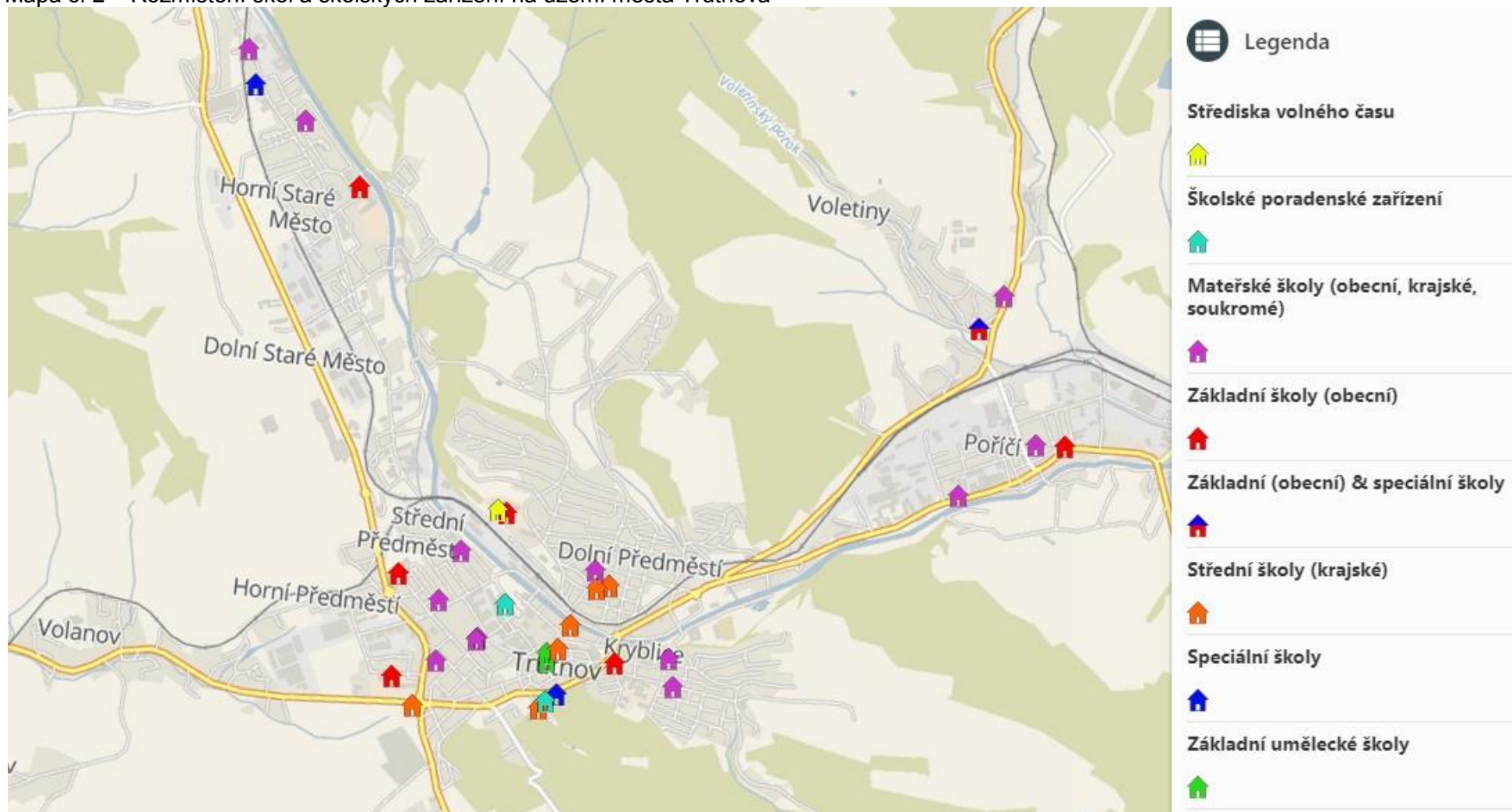
Základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Trutnov se sídlem ve Voletinách je zřízena jako ZŠ "speciální", tj. aktuálně dle ustanovení § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon).

ZŠ Mládežnická a ZŠ Náchodská mají oproti ostatním ZŠ navíc zřízen školní klub. Změna kapacity ŠK při ZŠ Mládežnická od školního roku 2016/2017 byla vyvolána legislativními změnami a postupem KÚ v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (2016-2020).

Od školního roku 2018/2019 jsou plánovány další úpravy kapacit ve vybraných ZŠ, tj. jejich snížení s ohledem na reálné možnosti těchto škol vzdělávat nižší počet žáků.

7.10. Mapy se školami (školskými zařízeními) a poskytovateli sociálních služeb

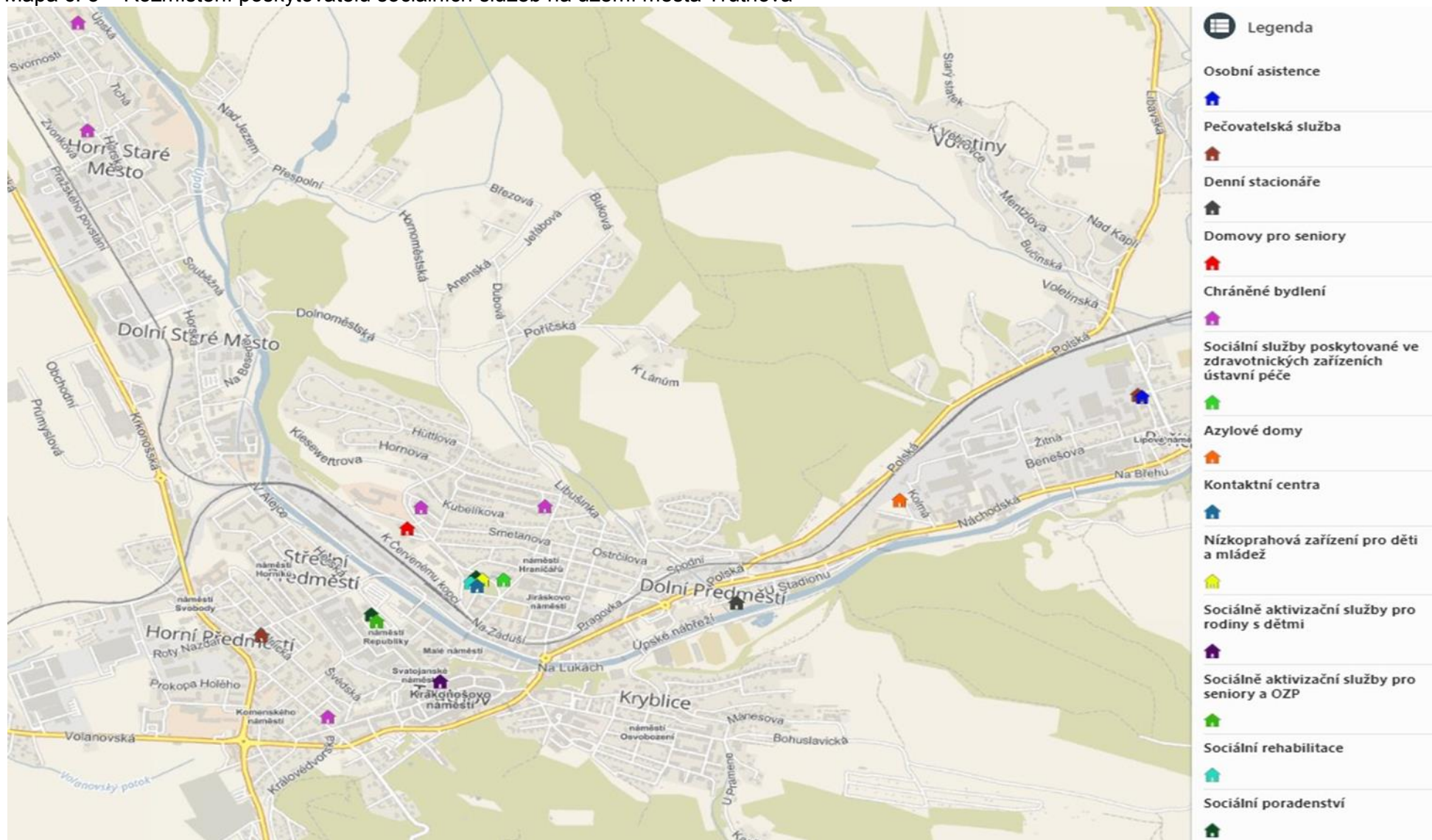
Mapa č. 2 – Rozmístění škol a školských zařízení na území města Trutnova

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor rozvoje města, oddělení územního plánování

Mapa č. 3 – Rozmístění poskytovatelů sociálních služeb na území města Trutnova

Zdroj: MěÚ Trutnov, Odbor rozvoje města, oddělení územního plánování

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Trutnova 2018 – 2020

Zpracoval: Městský úřad Trutnov za podpory CpKP Střední Čechy
Slovanské náměstí 165
541 16 TRUTNOV

Schváleno: Usnesením Zastupitelstva města Trutnova ZM_2018- /3 ze dne 25.06.2018